ఆంతరంగిక జీవితము

[illegible] గ్రంథమాల, ప్రథమభాగం—2.

సంపాదకులు

నిడమర్తి వేంకటనరసింహారావు.

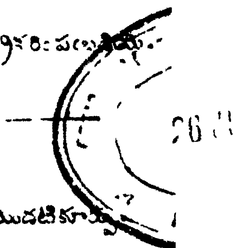
ఆంతరంగికజీవితము.

[ప్రథమద్వితీయభాగములు.]

ఇది

నిడమర్తి వేంకటనరసింహారావుచే

ఆంధ్రకేసరిపత్రికాధిపతి.

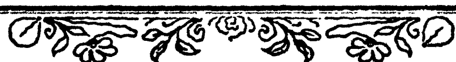

మొదటికూర్పు.

రాజమహేంద్రవరము:
శ్రీవిద్యానిలయ ముద్రాక్షరశాల
1919.

వెల 0-12-0

ఆంతరంగికజీవితము.

ప్రథమ భాగము.

"నన్ననుసరించువా రజ్ఞానాంధకారమునఁ బ్రవర్తింపరు" అని జీసను జెప్పెను. మనము జ్ఞానతేజస్సుతోఁ బ్రకాశింపఁదలఁచినప్పుడును అజ్ఞానాంధకారమునుండి విముక్తిఁబొందఁదలఁచినప్పుడును మనము జీససుయొక్క జీవితమును వాని పరిశుద్ధ ప్రవర్తనను ననుసరింపవలసియున్నదని జ్ఞప్తికిఁ దెచ్చుకొనవలయును. కనుక మనము జీససుయొక్క పావనజీవితమును మననముచేయవలసియున్నది. జ్ఞానులు, యోగులు, మొదలయినవారు బోధించిన బోధనలకన్న నీమహాత్ముని బోధనలు మిగుల వన్నెకెక్కియున్నవి. జ్ఞానదృష్టిగలవారికందఱికి వానియందు దివ్యప్రభావ ఘుమిడియున్నట్లు కనుపించుచున్నది. కాని జీసను బోధనలవినువారిలోఁ జాలమంది దానియందలి దివ్యప్రసాదము ననుభవింపలేక పోవుచుండిరి. కారణమేమనఁగా ఆమహాత్మునియందుఁ బ్రకాశించుచున్న జ్ఞానతేజస్సు వీరియందు లేకపోవుటయే కారణము. నీవు పరిపూర్ణజ్ఞానశక్తితో

వానిబోధనలయందలి భావమును బొందఁదలఁచిన యెడల వాని జీవితముతో నీప్రవర్తన యన్యోన్యమైయుండుటకుఁ దగినంత శ్రద్ధతోఁ బాటుపడవలసియున్నది. నమ్రభావము లేక సూత్రిత్రియసిద్ధాంతమును దర్శించుటవలన నేమిప్రయోజనము? యుక్తులును వాదములును మానవునకుఁ బావనత్వమును గలిగింపనేరవు. యోగ్యమైన పావన జీవితముమాత్రమే పురుషునికి నీశ్వరరాజ్యమును సంఘటింపఁజేయును. ఈశ్వరుని యందు ప్రేమయు భక్తియు లేనప్పుడు వేదమంతయు సాంగముగాఁ జదివినను సర్వశాస్త్రముల నభ్యసించినను నేమిప్రయోజనము? ఈవ్యర్థ డంబములవలన లాభమించుకయు కనుపించదు. శాశ్వతపదవియందు సుఖించుటకు నీశ్వరుని ప్రేమించుటయు సేవించుటయు ముఖ్యసాధనములు. నీవీశ్వరరాజ్యమును బొందఁదలఁచినయెడల ప్రాపంచిక విషయములయందు నిస్పృహత్వమును బొందియుండవలయును. ఇదియే మహత్తరమైన జ్ఞానము. చంచలస్వభావమైన ధనము నపేక్షించి దానికొఱకుఁ బ్రయత్నించుట మిగుల నిస్సారమైన విషయము. పరసౌఖ్యమునకు విఘాతమును గలిగించెడి తుచ్ఛములైన శరీరభోగముల నాసించుటయు నిస్సారమే. ప్రపంచములో గొప్పవాఁడని పేరు పొందఁగోరుటయు గొప్ప పదవియందుండఁగోరుటయు నిస్సారములే. దీర్ఘకాలము జీవింపఁగోరుటయుఁ దనజీవితకాలమును జాగ్రత్తతో వినియోగింపనేరక వ్యర్థపుచ్చుటయు నిరర్థకములు. పరమార్థవిషయ మెంతమాత్రము నాలోచింపక, ఇహలోక మే

శాశ్వతమని భ్రమించుట నిరర్థకము. " నేత్రము జూచినంత
మాత్రముచేతఁ దనివిజెందుటలేదు. చెవి వినినంతమాత్రము
చేతఁ దృప్తిఁబొందుటలేదు" అని బోధించిన మహాబోధకుని
బోధనను స్మరణకుఁదెచ్చుకొనుము. నీబుద్ధిని నీ దృశ్యపదార్థ
ములఁ జూడవలయుననెడి యాసక్తినుండి మఱలించి స్థూలనే
త్రమునకు గోచరింపని మహత్తరవిషయమును జూచుటకు
వినియోగింపుము. ఇంద్రియ సుఖములయందు నీవనురక్తి గలి
గియున్నంతవఱకు నీపావనస్వభావమునకు మాలిన్య మావ
హించియుండుటచే నీశ్వరరాజ్యమునకు నీవుదూరముగా నుండ
వలసియుందువు.

2. నమ్రత.

జనులు స్వాభావికముగా జ్ఞానమునపేక్షించుచున్నారు
ఈశ్వరసమక్షమున నాజ్ఞానమేమిలాభము? తన యాత్మాభివృద్ధి
నపేక్షించి శాస్త్రాభ్యాసము జేయుచుండెడి తత్వజ్ఞునికంటె
నీశ్వర సేవానిరతుఁడైన యధమమానవుఁడు మిగుల నధికుఁడు.
మానవతత్వము నెఱింగిన బుద్ధిమంతుని దృష్టిపథమునకుఁ దన
నిజతత్వమే మిగుల నీచముగాఁగనుపించుచుండుటచే మానవుల
స్తుతించుటకును మానవులచే స్తుతింపఁబడుటకును నపేక్షింపఁ
జాలఁడు. దానధర్మములు శూన్యమైయున్నప్పుడు ప్రాపంచిక
విషయిక జ్ఞానము గలిగియున్నంతమాత్రముచేత నది యీశ్వర
ముఖమున నెట్లుగఁనుతికెక్కఁగలదు? ఈశ్వరుఁడు నీకార్యము

లనుఁబట్టియే నిన్ను యోజించును. మిక్కుటమైన నీగడుసుదన
మును విడిచిపెట్టుము. అది యధికమైన మనోవికలమును ప్ర
మాంద్యమును గలిగించును. విద్వాంసులు తమవిద్యాప్రభావ
మును లోకమునకుఁజూపి మేధావంతులమని పేరు పొంద నపే
క్షించుచున్నారు. కాని యందువలన నేమిప్రయోజనము? అది
యాత్మజ్ఞజీవనమున కెట్లు వినియోగించును? ప్రపంచకజ్ఞాన
మాత్మజ్ఞజీవనమున కెంతమాత్రము ప్రయోజనకారిగానుండ
నేరదు. ఈశ్వరరాజ్యమున సుఖింపఁదగిన విషయముల నాలో
చింపక తదితర విషయములయందు మాత్రమే దవిలియున్న
మానవుఁడు శుద్ధమూర్ఖుఁడు. శుష్కవచనము లాత్మ కెంతమా
త్రము దృప్తినిగలిగింపనేరవు నిర్మలమైన పవిత్రజీవితముమా
త్రమే మనస్సున కానందమును విశ్రాంతిని గలిగింపఁగలిగి
యున్నది. నీహృదయము పాపతత్వమున బ్రకాశించుచున్న నే
దప్పలేనియెడల నీయందు లోకజ్ఞాన మతిశయించినకొలఁదిని
సంశయములు నీహృదయమునకు మఱింత భారమును గలిగిం
చుచుండును. కనుక ప్రజ్ఞావంతుఁడననియు విద్యావంతుఁడనని
యు మెప్పొందనపేక్షింపకుము. నీవిపుడుగలిగియున్న జ్ఞానము
ప్రమాదకరమైనదని నమ్ముము. నీకనేకసంగతులు దెలిసియున్న
వని భావించితివేని యింకను నీకుఁ దెలియనిసంగతు లనేకము
లున్నవని బాగుగా నమ్ముము. సర్వవిషయములయందును నీవు
పరిపూర్ణుఁడవని భావింపకుము. నీవు కించిజ్జ్ఞుఁడవగుటచే నీజ్ఞాన
మునకుఁ గొంతగలిగియున్నదని తెలిసికొనుము. నీకన్న తెలివి

గలబుద్ధిమంతు లనేకులుగలరని నీవెఱింగియుండియు "నేను మిగుల ప్రజ్ఞావంతుఁడ" నని యితరులయెదుట నీవేలదంభములు పల్కెదవు? ఒకవేళ నీవేదైన లాభకరమయిన విషయమును నేర్చియున్నను నది నీకుఁ దెలియనట్లును నదియొక గొప్పవిషయము గానట్లును బ్రవర్తింపుము. తన కేమియుఁ దెలియదనెడి హేయభావమే తాను నేర్చుకోవలసియున్న యమూల్యమయిన నీతిరత్నమని తెలిసికొనుము. ఏవిషయమునందును దానెక్కుడని యూహింపకుండుటయు నితరులే తనకన్న గొప్పవారని యూహింపఁగలుగుటయుఁ బరిపూర్ణమునకు గుఱుతని తెలిసికొనుము. ఇదియే గొప్పజ్ఞానము.

3 సత్యోపదేశము.

సత్యము శబ్దములవలనను, వర్ణములవలనను గాక, స్వతస్సిద్ధమైన స్వరూపముతో నెవనికి బోధింపఁబడుచున్నదో, యాతఁడుమాత్రమే నిజముగా సద్భాగ్యవంతుఁడు. వస్తుతత్వమును యథార్థముగాఁ బరిశీలింపలేకపోవుటచే మనభావములును, యోజనలును, మనలను మోసముజేయుచున్నవి. మరుగాహ్యములైన విషయములను మనకుఁ దోచినట్లెల్ల తదేకదీక్షతో నెంతకాలము యోచించినను మనకందువలనఁ బ్రయోజనము లేదు. వానిని మనము తెలిసికొనలేకపోవుటచే విచారణానమయమున నీశ్వరుఁడు మనల దండింపఁడు.

తెలిసికొనఁదగిన విషయములను దెలిసికొనక యుపే క్షించుటయు, బాధకములైన మనకుఁదెలియని యద్భుతవిష యములను మనకుఁ దోఁచినట్లెల్ల విచారించుటయు మహాపరా ధములై యున్నవి. ఏలననఁగా, మనకుఁ గన్నులున్నను అవి మనకుఁ గనిపింపవు. తర్కవాదములయందు మన మేల ప్రవేశిం పవలయును? భగవద్వచనము నాలకింపనేర్చినవా రనేకవాదము లనుండి యుద్ధరింపఁబడుచుండిరి. ఆవచనమునుండియే సర్వవిష యములు వెలువడుచున్నవి. ఆతఁడే సర్వవిషయముల నుపదే శించుచున్న యుపదేశకుఁడు. సర్వవిషయములు వానినే సూచించు చున్నవి. ఆతఁడే సర్వమున కాదికారణము. ఆతఁడే మనకుఁ జెప్పుచున్నవాఁడు. ఎవ్వఁడీ లక్ష్యస్థానము నొంది యెల్లవిషయ ములయందీబీజమునే సూచింపఁగలిగియుండునో, యెవ్వఁడీ భా వముతో నెల్లవిషయముల యోజింపఁగలిగియుండునో యాతఁడు మాత్రమే యీశ్వరునియందు విశ్రమింపఁగలుగుచుండెను.

ఓసత్యస్వరూపుఁడా! శాశ్వతమైన ప్రేమయందు నన్ను నీతో నేకీభావము నొందింపుము. పెక్కుచదువులు చదువుటయు పెక్కువిషయముల నాకర్ణించుటయు నాకు విసుగుబుట్టించు చు న్నది. నేనపేక్షింపఁదగిన సర్వవిషయములు నీయందున్నవి. బోధకులందఱును మూకీభావమును వహింతురుగాక. జగత్తు యొక్క యావద్వస్తుసంతతియు నీమూర్తిత్వమునందే ప్రకాశిం చునుగాక. నీవుమాత్రమే నాకుపదేశింతువుగాత.

శమదమములు మానవునియం దతిశయించినకొలఁదిని వానియంతరంగము నిర్మలముగాఁ బ్రకాశింపఁగలిగియుండును అప్పుడు వానిహృదయము పరమతేజస్సుతోఁ బ్రపూర్ణమై యుండుటచే, మహావిషయములయందుఁ బ్రవేశింపశక్తి గలిగి యుండును. పరిశుద్ధమైన స్థిరచిత్తుఁ డసంఖ్యాకములైన లౌకిక వ్యాపారములఁ దవిలి కలతనొంద నేరఁడు. అతఁడీశ్వరప్రీతికొఱకు మాత్రమే వ్యవహరించుచుండును. స్వప్రయోజకత్వమును విడిచి హృదయమున విశ్రాంతిగలిగి సుఖించుచుండును. నీహృదయమునఁ బొడసూపుచున్న యపరిశుద్ధములైన మోహాభావములుదప్ప నిన్ను బాధింపఁగలిగిన వేఱువిషయములేవి? పావనస్వభావముగల మానవుఁడు బాహ్యమున దా ననుష్ఠించెడి విధాయకకృత్యములను మొదట తనహృదయమున నియమించుకొనును. వాని నాచరించునప్పు డాతఁ డపరిశుద్ధయోజనలకును దుర్భావములకును లోనుగాక యోగ్యమైన జ్ఞానవిచక్షణమువలఁ గార్యముల నడుపుచుండును. తన్నుదాను జయింపఁ బూనిన మానవునికన్న నెక్కుడు పోరాటమును గలిగియున్న మహాశూరవరుఁ డెవ్వఁడు. తనమనస్సును తానుజయించి దానిని యోగ్యతయందుఁ బ్రవేశపెట్టుటయే మానవుఁ డాచరింపవలసియున్న ప్రథమకృత్యము.

ఈ ప్రపంచమున నీజ్ఞాన మెంతయధికముగా నున్నను నది యింకను సంపూర్తిగా నున్నదని భావింపుము. మనమెంత పరిశీలించినను మనకు గోచరింపని రహస్యము కొంతగల

దని యోజింపుము. శాస్త్రీయములైన గాఢపరిశోధనలకన్నను నీవు నిన్ను తెలిసికొనుచున్న స్వస్వజ్ఞాన మీశ్వరసన్నిధానమునకు నిన్ను నిశ్చయముగాఁ గొనిపోయెడి రాజమార్గమని భావింపుము. అయినను తెలివి, దానిని జన్మస్వభావమునుబట్టి యోజించినప్పుడును, అందుమూలమున తెలిసికొనఁబడుచున్న విషయములను బట్టి యోజించినప్పుడును శ్రేయోదాయకమును నీశ్వరనియమితమును నైనందున అది నిరసింపరానిదని తెలిసికొనుము. కాని యోగ్యమైన యంతఃకరణమును పావనమైన జీవితమును దానికన్న నత్యధికములని నెఱుంగుము.

అనేకులు సజ్జనులనిపించుకొనుటకంటె పండితులని పేరు పొందుట కధికముగా శ్రమపడుచుండిరి. అందువలన వారు తప్పుమార్గమున బడి నిరర్థకులగుచుండిరి. వారు విషయములను దెలిసికొనఁ బ్రయత్నించినట్లు దుర్మార్గమును వెదకివైచుటకును సన్మార్గమును నెలకొల్పుటకును బ్రయత్నించిన యెడల లోకమున నిప్పుడు గనుపించుచున్న చెడుగులును కష్టములును గనుపించనేరవు. మతమునం దిన్ని లోపములు నయితము గనుపింపవు. విచారణసమయము తటస్థించునప్పుడు మనము చదివిన చదువునుబట్టి యోజింపఁబడము. చేసిన చేతలను బట్టి యోజింపఁబడుదుము. మనము చెప్పినమాటలను బట్టి విచారింపఁబడము. మనము జీవించిన జీవితమునుబట్టి విచారింపఁబడుదుము. ఇంతకుముందు నీవెఱింగియున్న పండితులును ధనవంతులును బలవంతులును నప్పుడేమైరి. వారలందఱును గతించిరి. వారి

స్థానము లిక రులాక్రమించుకొనిరి. వారలనిపుడు తలచుకొను చున్న వారలెవ్వరును లేరు. వారు జీవించియున్నప్పుడు వారి ప్రాముఖ్యము వేనోళ్ల బొగడబడియుండెను. వారల జెప్పుకొనువారెవ్వరును నిప్పుడు లేరు ఈ ప్రపంచవైభవ మెంత శీఘ్రములో గతించుచున్నది! వారిజీవితములు వారిజ్ఞానము ననుసరించియున్న యెడల వారిచదువులును శాస్త్రాధ్యయనమును కొంతలాభమును గలిగించియుండును. ఈశ్వరసేవనిరసించివిద్యాధికులందఱు గర్వాతిశయమున నశించిరి? ఎందుచేతనన, వారడగిమడగి వినములై యుండుటకంటె యధికులని పేరుపొందుట కెక్కువగా నభిలషించుచుండిరి. కావున వారు వారియోజనలయందు నిరర్థకులై యుండిరి. దానధర్మములయందధికుడైనవాడు నిజముగా నధికుడు. తనదృష్టికి దానల్పుడుగా గనుపించుచున్నవాడు నిజముగా నధికుడు. గొప్పపదవులయందలి గౌరవమును నాశింపనివాడు నిజముగా నధికుడు. ప్రాపంచికభోగములను ఐహికవిషయములను క్రీస్తుం బొందుటకొఱ కెవ్వడపరిశుద్ధములని నిరసించునో వాడుమాత్రమే జ్ఞాని. తన యిచ్ఛానుకోరికలనువిడిచి యెవ్వడీశ్వరేచ్ఛ ననుసరింపజూచునో వాడుమాత్రమే నిజమైన పండితుడు.

4 కార్యాచరణవివేకము.

లోకవదంతులనుబట్టియే విషయమును నిశ్చయింపగూడదు. మనకు దోచినట్లెల్ల యోచించుటయు సరిగాదు. ఈశ్వరసంబంధమునుబట్టి యోర్పుగలిగి జాగరూకతతో దానిని

జక్కగా యోజింపవలయును.

ఆహా ! మనహృదయ మెంత దుర్బలమైనది. మంచి కన్నను చెడుగును సులభముగానమ్మి లోకమునకు వెల్లడించు చుంటిమి. పావనజీవితమునం దభివృద్ధి జెందియున్న యుత్తమ పురుషులు చెడువదంతుల నెంతమాత్రము విశ్వసింపరు. ఏల ననఁగా మానవునియొక్క హృదయదుర్బలత్వము చెడ్డవిషయ ముల ముచ్చటించుటకు మిగుల సంతసించుచుండునని వారెఱుం గుదురు. కార్యాచరణమునందు వేగిరపాటు లేకుండుట బుద్ధి మంతుని యుత్తమలక్షణము. ఒరులు నమ్ముచున్నారను హేతు వుచేత తానును దానిని నమ్మఁజూచుట వట్టియవివేకము. ఇత రుల యభిప్రాయములతో మూర్ఖునుగా నేకీభవించుట బుద్ధి మంతునిలక్షణముగాదు. నీవు వినుచున్న ప్రతివిషయము నిజ మని విశ్వసింపకుము. ఒకవేళ నీవుదానిని విశ్వసించినను వెంటనే దానిని లోకమున వెల్లడింపకుము. నీకుఁగలిగిన యభిప్రాయముల ననుసరించుటకంటె నీకన్న జక్కగాఁ దెలిసినట్టియు విచారణ శక్తిగలిగినట్టియు మేధావంతుల నడిగి తెలిసికొనుట మిగుల శ్రేయోదాయకము. ఈశ్వరోద్దేశము ననుబట్టి పావనజీవితము మానవుని నధిక జ్ఞానవంతునిగాఁ జేయును. మంచి యనుభవమును సహితము ప్రసాదించును. ఎవఁడు తనదృష్టికిఁ దానల్పుఁడుగాఁ గనుపించునో యాతఁడీశ్వరునికిఁ బరమవిధేయుఁడై యుండును అతఁడుమాత్రమే మంచి తెలివిగలిగినవాఁడు. అతఁడు చిత్త శాంతినొంది సుఖించును.

5 వేదపఠనము.

సత్యము పావనమైన వేదమునందుఁ బ్రకాశించుచున్న దేగాని శ్రావ్యేతరమైన కావ్యములయందు లేదు. ఎవనివలన వేదముత్పన్నమయ్యెనో వానిజ్ఞానముతో దానిని పఠింపవలయును. దానిని జదువునప్పుడు సూక్ష్మములైన వాదములను చర్చలను నపేక్షింపక నిజమైన లాభముఁ బొందుటకుఁ బ్రయత్నింపవలయును. దానిని భక్తిభావముతోఁ జదువవలయును. భక్తిగలిగించెడి సులభమైన గ్రంథములను జదువవలయును.

గ్రంథకర్తల పాండిత్యవిశేషమును పాటింపక, పరిశుద్ధమైన సత్యమునందలి యనురక్తిచేతనే వానిని జదువవలయును. దానిని వ్రాసినవారిని దెలిసికొనుటకుఁ బ్రయత్నింపనవసరము లేదు. అందు వ్రాయఁబడిన యంశములనుమాత్రము చక్కఁగా విచారించి తెలిసికొనుము. మానవులు గతించిరి. ఈశ్వర నియమితములైన యందలి సత్యములుమాత్రము శాశ్వతములుగా బ్రకాశించుచున్నవి. మానవుల తారతమ్య వివక్షత లేకయే ఈశ్వరుఁడు మనకనేకవిధముల బోధించుచున్నాఁడు. వేదపఠనమునందు మనము సులభముగాఁజదివి గ్రహించఁదగిన భాగములను తర్కించుటకును వాదించుటకును నపేక్షించి చదువునప్పుడు మనకు పెక్కుసంశయములు గలిగి చదువనీక యడ్డుపెట్టుచుండును. నీవందుమూలమున లాభముబడయఁ గోరినయెడల నమ్రభావముగలిగి విశ్వాసముతో దానిని జదువుము. పాండిత్య

ముకొఱకెన్నడును జనునకుము. సంశయములఁ దెలిసికొనుట
కెంతమాత్రము వెనుదీయకుము. అందు మహాత్ములుపదేశించి
నదానిని సావధానచిత్తుఁడవై మౌనముతో నాకర్ణింపుము
అందు చెప్పఁబడిన విబుధవాక్యములయం దసూయతఁ జెంద
కుము. వారు కారణములేకయే యట్టివిషయముల నచటనుడివి
యుండరు.

౬ మోహము.

మానవుఁ డేపదార్థమునైన ననివార్యమైనకామముతోఁ
గామించినప్పుడుచిత్తశాంతిని పోఁగొట్టుకొనుచున్నవాఁడగును
దురాశాపరులైన గర్విష్ఠులెన్నడును చిత్తశాంతిని బడయ
నేరరు. నిజభావమునందడఁకువగలిగియున్న నిగర్వితులు మాత్ర
ము నిరంతరము విశ్రాంతినిగలిగి జీవించుచున్నారు. అహం
భావమును బూర్తిగాఁజంపలేని మనుష్యులు తుచ్ఛములయిన
నల్పవిషయములవలన సులభముగా నాకర్షింపఁబడుచుందురు.
మనస్సునందు దుర్బలత్వముగలవారును, శరీరాభిమానమును
విడిచిపెట్టలేనివారును కాలానుగుణ్యములైన యింద్రియవిష
యములయందనురక్తిగలవారును ప్రపంచకోరికలనుండి మన
స్సును మఱలించుకొననేరక మిగులబాధపడుచుందురు. అట్టివా
రాకోరికలను విడువవలసివచ్చినప్పుడు మిగులవ్యసనముజెందు
టయేగాక యెవరైన వారిని నిందించినప్పుడు వారికిఁబట్టరాని
కోపముగలుగుచుండును. తనకోరికల ననుసరించినడుచుచున్న

యెడల పాపభీతి వానియంతరంగమునకు భారము గలిగించుచుం
డును. తాను కోరికలకుఁ జిక్కియున్నందున వాఁడుపొందనపేక్షిం
చుచున్న చిత్తవిశ్రాంతి వానికిలభింపనేరదు. కోరికలనణచి
పెట్టుటచేతనే నిజమైన చిత్తవిశ్రాంతి లభించుచున్నది. అంతి
యేగాని అవి హృదయమున గదిరియున్నంతవఱకుఁజిత్తవిశ్రాం
తి లభింపనేరదు. కనుక శరీరాభిమాని హృదయమునకు లవలే
శంబైన విశ్రాంతిగలుగనేరదు. బాహ్యవిషయములయం దను
రక్తిగలవారలకు నయితేము చిత్తవిశ్రాంతి లభింపనేరదు. పర
మార్థవిషయమునభిలషించుచున్నవారికిమాత్రమె యదిప్రాప్త
మగుచున్నది.

7 అహంబావవిసర్జనము ఆశాపరిత్యాగము.

మనుష్యమాత్రులను నమ్మినవాఁడును సృష్టివిషయము
లయం దాసక్తిగలవాఁడును నిరర్థకుఁడు. ప్రభువైన జీససు
నిమిత్తమితరులను సేవింపవలసియున్నందునను లోకదృష్టికి
నీవు హైన్యము గానుపించుచున్నందునను సిగ్గునొందకుము. నీ
నిజశక్తిపైనెంతమాత్ర మాధారపడియుండక నీనమ్మకమునం
తయు నీశ్వరునియందుమాత్రమే నిల్పియుంచుము. నీవుచేయ
వలసియున్నదానిని జేయఁగలిగినంతవఱకుఁ జక్కఁగాఁజేయుము
నీమంచిప్రయత్నములకు భగవంతుఁడనుకూలించి తోడ్పడును.
నీతెలివిని నీ వెంతమాత్రము నమ్మకుము ఇతరమానవులప్రజ్ఞను
సహితము విశ్వసింపకుము. ఈశ్వరానుగ్రహమును మాత్రమే

నమ్మియుండుము. ఈశ్వరుఁడు దీనులరక్షించుటకును అహం
భావనాపరవశ్యముచే గర్వించుచున్నవారిని నడఁగఁద్రొక్కుట
కును సమర్థుఁడు

నీవు ధనమును గలిగియున్నను దాని కానందింపకుము.
స్నేహితులఁ గలిగియున్నను నందుకు సంతోషింపకుము. ఇవినీకు
ప్రపంచమున గొంతవఱకౌన్నత్యమును మాత్రము గలిగించు
ను. సర్వమును నీకనుగ్రహించుచున్న యీశ్వరసాన్నిధ్యము
నకు మాత్రమే నీవుసంతోషింపుము. నీయారోగ్యమునకును
నీసౌందర్యవిశేషమునకును నీవుగర్వింపకుము. మశూచియు వ్యా
ధులును నీసుందరాంగంబు నాశ్రయించి నిన్ను కురూపినిగాఁ
జేయఁగలవు. నీప్రజ్ఞాసామర్థ్యములఁ గూర్చి యుప్పొంగకుము.
అందుమూలమున నీశ్వరానుగ్రహమునకు దూరమై మనకు
స్వాభావికముగా దయసేయఁబడిన శక్తిసామర్థ్యములను సహి
తము పోఁగొట్టుకొనవలసియుండును. ఇతరులకన్న నీవు మంచి
వాఁడవనిభావింపకుము.మానవహృదయములఁ గనిపెట్టిచూచు
చున్నభగవంతుని దృష్టిపథమునందు నీవ యోగ్యుఁడవై యుండ
వచ్చును. నీవుమంచికార్యము జేయుచుంటివని విఱ్ఱవీగకుము. ఈ
శ్వరోద్దేశము మానవాభిప్రాయములను తెలియుచు భేదించుచుం
డును. కనుక నీకు మంచిదని తోఁచుచున్నవిషయము లీశ్వర
దృష్టికి చెడుగులుగాఁ గనుపింపవచ్చును. కనుక నీయందేదియైన
మంచియున్నదని భావించితివేని అంతకన్న నెక్కువయోగ్యత
యితరులయందు సయితముగలదని తెలిసికొనుము. ఇందువలన నీ

హైన్యభావమును భద్రపఱచుకొనఁగలవు. ఇతరులకన్న నిన్ను తక్కువగా భావించుకొనుచున్నందున నీకు లేశంబైన బాధ కలుగనేరదు. ఒకనికన్న నీవెక్కువవాఁడవని భావించుకొనుటచేతనే యధికప్రమాదము సంభవించుచున్నది. దీనులహృదయ మెల్లప్పుడును తెంపులేని విశ్రాంతినిగలిగియుండును. గర్వితుల చిత్తమెప్పుడును కామక్రోధాదులచేతను మదమాత్సర్యముల చేతను నెడతెగక కలతజెందుచుండును.

8 అమితపరిచయవివర్జనము.

నీహృదయము నెవ్వరికిని దెఱచి చూపకుము. భగవద్భీతిగలిగిన యుత్తమపురుషునకు మాత్రమే నీస్థితిని విశదపఱుచుము. నీవెల్లప్పుడు బాలప్రాయుల సంఘమునందును నపరిచితుల సంఘమునందును నిలువకుము. గొప్పవారి సన్నిధానమునకుఁ జనప్రయత్నింపకుము. ధనవంతుల యనుగ్రహముబడయ నపేక్షింపకుము. ఉత్తమ ప్రవర్తనగల భక్తిపరులతోను నిష్కపటహృదయులైన యమాయకపుజనులతోను స్నేహింపఁ బ్రయత్నింపుము. మహత్తరమైన విషయములను మాత్రమే సంభాషించుచుండుము. స్త్రీజనంబులతో నధిక పరిచయము గలిగియుండకుము. కాని పావనస్వభావముగల యుత్తమకాంతల నీశ్వరసేవకుఁ బ్రేరేపింపుము. మానవపరిచయమును విడిచి యీశ్వరసమాగమమును మాత్రమే నభిలషింపుచుండుము. దానధర్మముల నెల్లరియెడల నాచరింపవచ్చును. యుక్తాయుక్త

పరిజ్ఞానమును విడిచి యాచించుట శ్రేయము గాదు. కొన్ని సమ
యములయందు మనకింతవఱకు పరిచయములేని మనుష్యుఁడు
సుప్రసిద్ధమైన పేరుకీర్తులవడసియున్నను నాతడు మనల సమీ
పించినప్పు డాతనిసమక్షమును మన యభిప్రాయములయందు
వానికి న్యూనతను గలిగించుచుందును.

ఇతరులు మనతో మైత్రిని గలిగియున్నప్పుడు వారిని
మన మనుకూలించుచుందుము. కాని వారు మనయందు లోప
ములను కనిపెట్టినప్పుడు వారు మనల గర్హించుచుండుటచే
వారల మనము ప్రతికూలించుచుందుము.

9 వినయము, విధేయత.

నీకు నీవు స్వతంత్రుఁడవై యుండుటకంటె నితరులకు
లోఁబడియుండుట మిగుల లాభకరము. ఒకరిని తాను లోఁబరు
చుకొనుటకంటె తానొకరికి లోఁబడియుండుట క్షేమకరమైన
విషయము. అనేకులు బుద్ధిపూర్వకముగా గాక యవసరమును
బట్టి యితరులకు లోఁబడుచుండిరి. అందువలన వారిమనస్సులకుఁ
గొంచెము నొప్పి గలిగినప్పుడు అది వారికి కష్టతరముగాఁ గని
పించి పలవించుచుందురు. కావున వారిమనస్సులకు స్వాతంత్ర్య
మొకింతయుఁ గలుగుచుండలేదు. మనయిచ్ఛలను నీశ్వరేచ్ఛకు
లోఁబఱచిననేతప్ప యట్టి స్వాతంత్ర్యము మనకెన్నడును
గలుగనేరదు. నీవెచ్చటకుఁ బరుగులిడినను చిత్తవిశ్రాంతి నీకు
లవలేశంబైన గలుగనేరదు. నిన్ను పరిపాలించుచున్న పరిపాల

కుని యనుజ్ఞకు లోఁబడియున్నప్పుడు మాత్రము నీవు చిత్తశాం
తిని బొందఁగలుగుచుంటివి. ఒక తావునుండి మఱియొక తావును
జేరఁదలచుచుండుటచే ననేకులు భ్రష్టీకరించిరి. మానవులందఱు
ను తమతమభావములను ననుసరించుచుందురు. తమభావము
లతో నేకీభవించియున్న యితరుల భావములను నభిప్రాయ
ములను నంతకన్న నెక్కువగా పరిగణించుచుందురు. మన మెల్ల
ప్పుడు భగవంతునితో నేకీభవించియున్న యెడల మనభావము
లను యోజనలను వాని కర్పించుచుందుము. అందువలన మనము
చిత్తవిశ్రాంతిని బ్రసాదింపఁబడుదుము. సర్వమును పూర్ణముగా
నెఱిఁగియున్న బుద్ధిమంతుఁడెవ్వఁడు? కనుక నీబుద్ధిని నీవధికముగా
విశ్వసింపక యితరులు చెప్పుచున్న దానిని జాగరూకుఁడవై విను
చుందుము. నీయభిప్రాయములే నీకెక్కుడు సుఖదాయకములు
గా గనుపించుచున్నప్పుడు వానిని భగవంతునికొఱకు విసర్జించి
యితరుల యభిప్రాయములు ననుసరింపుము. అందువలన నీ
వధ్యాత్మికాభివృద్ధిఁ బొంది సుఖింపఁగలవు. ఇతరుల కుపదేశించుట
కంటె యుపదేశముల దాను వినుటయే శ్రేయస్కరమని పెద్ద
లవలన ననేకమారులు వినియుంటిని. ఎల్లరియభిప్రాయములును
భావములును మంచివియైయుండవచ్చును. అట్టివిషయములో
సహేతుకమని తోఁచినప్పుడుసయితే మితరులయభిప్రాయము
లయందనిష్టముగలిగియుండుట గర్వమునకును మూఢత్వమున
కును చిహ్నమని నెఱుంగవలయును.

అధిక ప్రసంగము.

లౌకిక వ్యాపారములచే తీరిక లేక బాధపడుచున్న జన
సమ్మర్దమును సాధ్యమైనంతవఱకు విడిచిపెట్టుము. వారు సదు
ద్దేశముతో సంభాషించుచున్నను వారిసంభాషణలు లౌకికసం
బంధములై యుండుటచే అవి మనయాత్మవృద్ధికి మిగుల ప్రతిబంధ
కములై యుండును. వారిసంభాషణావిషయముల వినుటవలన
తద్విషయమాలిన్యము మనహృదయములనయినను అంటి
మనల భ్రష్టీకరింపఁజేయును. నేను తఱుచు జనసంఘమును
విడిచి యొంటరిగా మౌనముతో నుండఁగోరెదను. మనము
తఱుచు సంభాషించుచు నాసక్తిచే ప్రసంగములయందేల
ప్రవేశించుచుందుము? మనము ప్రసంగింపఁజొచ్చినప్పుడు మన
స్సున నొప్పిగలుగువఱకు దానిని విడిచిపెట్టుటలేదు. మనము
తఱుచు సంభాషింపనుద్యమించుటకు కారణము దీర్ఘప్రసంగ
మువలన నొకరినొకరుల్లసింపఁజేయుటకును ననేక యోజనలతో
విసిగియున్నహృదయమునకు విశ్రాంతిగలిగించుటకును కనుక
మనము ప్రేమాస్పదములైనవిషయములనుగూర్చియు నాసక్తి
గలపదార్థములఁగూర్చియు బాధకరములుగాఁ దోఁచుచున్న
యంశములఁగూర్చియు తఱుచు సంభాషించుచుందుము. అందు
వలన మనకుఁగొంత యుపశమనము గలుగునని తలంచుచుం
టిమి. అయ్యో! ఇది యెంతనిరర్థకము! ఇది మిగుల నిష్ప్ర
యోజనమైనది. ఈ బాహ్యోపశమనము హృదయమునందలి

పారమార్థిక భావమును కనికరమైన నష్టమును గలిగించుచున్నది. పాపిష్ఠమైన నిరర్థక ప్రసంగములయందు ప్రొద్దుపుచ్చుటకుబదులుగా జాగరూకతతో భగవంతుని ధ్యానించుచు తన్నామకీర్తనంబున కాలంబుగడుపుట యెంతయు చితము! నీవు సంభాషించుటయే యవసరమని తోచినప్పుడా శాస్త్రజ్ఞ జీవనమునకు సాధనములైన విషయములనుమాత్రమే ప్రశంసించుచుండుము. ఆత్మాభివృద్ధినిబాటింపక చెడ్డపద్ధతులనవలంబించి యిష్టమువచ్చినట్లు సంభాషించుచుంటివేని యజాగ్రతాపరిలాపములు ప్రలపింపజేసివచ్చును. పారమార్థిక విషయముల నొకరితో నొకరు సంభాషించుచుండుటవలన పావనాత్మమునం దభివృద్ధిం జెందగలుగుదుము. ఏకవిధమయిన మనస్సులుగలవారును భావములుగలవారును మనవిషయములయం దనోన్యన్యులై యుండుటకిదియే ముఖ్యకారణము.

చిత్తవిశ్రాంతి— ఈశ్వరవాత్సల్యమునందభివృద్ధిజెందుట.

జోక్యముమాలిన యితరుల వ్యాపారములగూర్చియు సంగతులనుగూర్చియు సంభాషింపక వానిని విసర్జించితిమేని మనము వలయునంత చిత్తవిశ్రాంతిని గలిగియుండగము. ఇతరుల విషయములయందు ప్రవేశము గలుగజేసుకొనుచున్నప్పుడును, ఇతరుల నరయ బహిర్యత్నించునప్పుడును చిత్తవిశ్రాంతి యెట్లుగలిగియుండుము. లోకతంత్రములయందు నైపుణ్యములేని యమాయకజనులు నిజముగా నదృష్టవంతులు.

ఎందుచేతననఁగా వారిమనస్సులవైకల్య మొకింతయు నంటి యుండుటచే వారిహృదయ మధికవిశ్రాంతిని బడయఁగలిగి యుండును. మునిశిఖామణులందఱును ధ్యానమననిదిధ్యాసములం దంత పరిపూర్ణులైయుండుటకుఁ గారణమేమి? వారు ప్రపంచ విషయానురాగమును బూర్తిగా నివృత్తిజెంది యుండుటచేఁ దమచిత్తంబును నీశ్వరాయత్తంబు జేయఁ గలిగియుండిరి. అందువలన నిజహృదయములఁ జక్కఁగా విమర్శించుటకు వలయునంతసావకాశమును గలిగియుండిరి. మనము విషయాదులయందు మునిఁగి యింద్రియపరాయణత్వముచే క్షణభంగురములైన యశాశ్వతపదార్థముల నభిలసించుచుంటిమి. మనయందు నున్నస్వాభావిక దోషములైనను పూర్తిగా నివారించుకొనలేకపోవుచుంటిమి. మనము దినదినాభివృద్ధిఁ గాంచ తగినంత ప్రయత్నమైనను జేయలేకపోవుచుంటిమి. తుదకు మనము నిరర్థకజీవులమై చెడుచుంటిమి.

మనయెడల మనము కట్టిపెట్టఁగానున్నప్పుడు బాహ్యవిషయములకు నంటకున్నప్పుడు పారమార్థికవిషయములను జవిజూడఁగలిగియుందుము. బాహ్యవిషయముల నెంతమాత్రముఁ దగులక యాత్మవిషయముల నరయఁబ్రయత్నించుటవలన పరమార్థమును దెలిసికొనఁదగిన యనుభవమును గలిగియుందుము. పారమార్థికజ్ఞానమునకుఁ బ్రతిబంధకమైనవిషయ మొకటిగలదు. అది యింద్రియపరాయణత్వము. దీనిని మనము విడిచిపెట్టలేక పోవుటచేతనే మహాత్ములందఱు ప్రయత్నింపఁగలిగినట్లు పర

పూర్ణత్వమును కనిపెట్టఁబ్రయత్నింపలేకపోవుచుంటిమి. పరి
పూర్ణత్వమున నభివృద్ధిజెందలేకపోవుచుంటిమి.

అట్టియోజన మనహృదయమున నెప్పుడైన నొకప్పుడు
పొడసూపఁగలిగినను మన మింద్రియపరాయణత్వముచే
దానిని మనము చెడఁగొట్టుకొని మనహృదయశుద్ధిని శోధించు
టకుఁ దటస్థమగుచున్న ప్రతిస్వల్పవిషయమునందును పరీక్షకు
నిలువలేక మానవులయుపశమనంబునకు శరణుఁజొచ్చుచుం
దుము. ధీమంతులవలెనే మనమును పరిశోధనాకదనరంగముల
యందు ధైర్యసాహసములతో నిల్చియుండఁగలిగితిమేని పరమే
శ్వరునిసహాయమును నిశ్చయముగా మనము పొందఁగలుగుదు
ము. మనము నిగ్రహసామర్థ్యమును గలిగియుండుటకు
గాను మనోవికారహేతువులను సృజించియున్న పరాత్పరుఁడు
తనయనుగ్రహమును పూర్ణముగా నమ్మి యావికారహేతువు
లను సాధింపఁబ్రయత్నించుచున్నవారికి సహాయము చేయు
చుండును. మతమునందలియభివృద్ధి బాహ్యాచరణమునందు
మాత్రమే యుంచఁబడినయెడల మనయాధ్యాత్మికజీవితము
త్వరలో ముగియుచుండును. అందువలన మనహృదయమునకు
నిష్కామత్వముగలిగి నిర్మలముగాజాలదు. వృక్షము మూల
ముతో ఛేదింపఁబడిననేతప్ప దానిశాఖలు మొదలంట నశించ
నట్టు మనస్సును గుదియించిననేతప్ప దానియందలికోరికలు
నశింపవు. కోరికలునశించినప్పుడుమాత్రమే మనము మనశ్శాం
తిని గలిగియుందుము. మిగుల శ్రమపడి సంవత్సరమున కొక్క

దుర్గుణమును మనస్సునుండి పాఱఁద్రోలఁగలిగినను పరిపూర్ణ మైనయుత్తమజీవితము నందువలయునంత యభివృద్ధి జెందఁగలము. కాని యిందుకు వ్యతిరేకముగా మతజీవితముయొక్క ప్రారంభ మునం దిప్పటికన్న నెక్కుడుపరిశుద్ధముగాను యోగ్యముగాను నుండియుంటిమి.

మతావేశమును పట్టుదలయు నొకరోజుకన్న నొకరోజ యభివృద్ధి జెందుటకుబదులుగా నవి క్రమక్రమముగా క్షీణించు చున్నవి. కాని ప్రారంభమందు మనముగలిగియున్న యావేశ ములో నిపుడు సహస్రాంశమైన నెవరైన గలిగియున్నయెడల యదియేయొకగొప్పయోగ్యతగా పరిగణింపవలసియున్నది. ప్రా రంభమున మనయెడల మన మించుక కాఠిన్యమును వహించఁ గలిగినయెడల తుదకు సౌలభ్యముతోను సంతోషముతోను సత్కృత్యములను నిర్వర్తింపఁగలిగి యుందుము. ఇంతవఱకు మనమలవాటుపడియున్న చెడుగుణములు విడిచిపెట్టుట మిగుల ప్రియాసకరము. మనయిచ్ఛకు వ్యతిరేకముగా నడువగలుగుట యంతకన్న నెక్కుడుప్రయాసకరము. స్వల్పవిషయము లించుక నీవు జయింపలేనియెడల నంతకన్న నెక్కుడుప్రయా సకరము లయినవిషయముల నీ వెట్లు జయింపఁగలవు? చెడు తలంపు హృదయమున బొడసూపుచున్నప్పుడే దానిని నడఁచి పెట్టుము. దురభ్యాసములను దుర్గుణములను విడిచిపెట్టుము. లేనియెడల ముం దవి గాఢముగా నిన్ను బంధింపఁగలిగియుం డును. నీవు దేనిని జేయుటవలన నధికమైన చిత్తవిశ్రాంతిని

గలిగియుందువో యితరుల కది క్షేమకరముగా నుండునో దానిని నీవు తెలిసికొనఁగలిగిన యెడల నీ వధ్యాత్మికాభివృద్ధియం దధిక ప్రపక్తి గలిగియున్నట్టు భావించెదను.

11 కష్టములవలన గలుగులాభము.

కొన్ని సమయములయందు మనకు బాధలును కష్టములును దటస్థించుచున్నవి. అట్లు తటస్థించుట మనకు క్షేమకరమే. ఇందువలన మనశక్తి మనకు విదితమై యైహికవిషయములయందు నిస్పృహత్వమును గలిగియుందుము. ప్రపంచపదార్థముల నాశింపము.

మనము చక్కగాఁ బ్రవర్తించుచున్నను కొన్నివిషయములయందు మన కసంగతములు సంభవింపవచ్చును. అవమానములను తిరస్కారములను ననుభవింపవలసివచ్చును. అయినను మనకవి శ్రేయోదాయకములే. అందువలన నమ్రభావము లలవడుటయే గాక గర్వమునుండియు నహంభావమునుండియు కాపాడఁబడుచుందుము. మనము మానవోపశమనముల నెంతమాత్రము పాటింపక భగవంతునియందుమాత్రమే విశ్రమించియుండవలయును. కనుక బుద్ధిమంతుడైనవాఁడు తనకు కష్టములును బాధలును తటస్థించినప్పుడు దురాలోచనలును దుర్భావములును మనస్సు నాక్రమించుచున్నప్పుడు భగవంతుని యవసరమును కనిపెట్టగలుగుచుండును. అట్టి సమయములయం దాయనయనుగ్రహముతప్ప వేఱుగతి యేదియు

లేదని మనము తెలిసికొనగలుగుదుము. మనదుస్థితికి మనము పరితపించి కష్టములనుండి యుద్ధరింప నీశ్వరుని వేడుకొనుచుందుము. ఇంతియగాక మనకు కష్టము లతిశయించుచున్నందున ప్రాపంచిక జీవితమునందు విసుగుజెంది మృత్యువుకొఱకు నిరీక్షించుచు పరలోకమున క్రీస్తుతో నివసింపగోరుచుందుము. పరిపూర్ణమైనరక్షణమును సంపూర్ణమైనచిత్తవిశ్రాంతియు నీలోకమున బడయఁగలుగుట యసంభవమని తెలిసికొనఁగలుగుదుము.

12 మనోవికారనిరోధనము

మనము ప్రపంచము ననుసరించుచున్నంతవఱకు కలవరములు మనోవికారములును గలుగక మానవు. ఇందుచేతనే నేనొకానొక (Job) భక్తవరుఁడు తనగ్రంథమునందు 'మానవజీవిత మీలోకమున ననేకవికారములతోఁ గూడియున్న' దియని వ్రాసియుండెను. వికారపిశాచ మించుకయు నిద్రజెందక యెవరిని మ్రింగుదునా యని సదా తిరుగుచున్నది. కనుక ప్రతివారును మనోవికారహేతువులను గనిపెట్టి యాపిశాచమునకుఁ జిక్కకుండుటకు భగవంతుని ధ్యానించుచుండవలయును. ఈవికారములచే కొన్నిసమయములయందైనను పుట్టింపబడని పవిత్రహృదయము లంతగాఁ గనిపించవు. మనమైనను మనోవికారములనుండి పూర్తిగా విముక్తి జెందలేకపోవుచుంటిమి. మనోవికారములు నిజస్వభావమునందును మనకు దుఃఖకరములై

యున్నను మఱియొకవిధముగా నవి మనకు లాభకరములే. వానిని నిగ్రహింపఁగలిగినప్పుడు మనస్సునకు దృఢత్వమును పావనత్వమును సంభవించుచున్నవి. ఈమనోవికారహేతువులనుభరింపలేనివారు చెడిపోవుచుండిరి. మనోవికారహేతువులచేతను కష్టములచేతను నావరింపఁబడని ప్రదేశమేదియుఁ గనిపించదు. మనోవికారములును బాధలును గలుగఁజేయని వ్యాపారము లేవియు లేవు. లోకములోని వ్యాపారములన్నియు వీనికాస్పదములై యున్నవి. మనోవికారములనుండి పూర్తిగా విముక్తి జెందగలిగినమానవుఁడెవ్వఁడు కనిపించఁడు. హృదయముయొక్క యపావనస్వభావమునుబట్టి యీవికారములన్నియు మనయందేపుట్టుచున్నవి. ఈవికారములు యొకదానివెంబడి యొకటి తటస్థించుచున్నవి. వీనినుండి తమహృదయమును రక్షించుకొనుటకు తత్కారణములైన విషయములను విడిచిపాఱిపోవుటయే సాధనమని కొందఱు భ్రమించుచుండిరి. ఇందువలన వారీవికారములకుఁ జిక్కిమఱింతబాధపడుచుండిరి. మనోవికారములకు హేతువులయిన విషయముల విడిచి దూరముగా తొలఁగియున్నంత మాత్రముచేత నవి మనహృదయములనుండి తొలఁగనేరవు. ఓరిమిగలిగి నమ్రభావముతో వానిని భరించియుండుటయే వానిని జయింపఁగలిగిన యుత్తమసాధనము.

ఇందుమూలమున మనలబాధించుచున్న శత్రువులకన్నను మనమధికబలాఢ్యుల మగుచుంటిమి. ఈమనోవికారములకు లోనుగాకుండుటకు మఱియొకసాధనము గలదు. అదిమన

స్సుయొక్క యుద్రేకమును నశింపఁజేయుటయే. అందువలన మనస్సు నేవికారమంటనేరదు. అంతియేగాని మనోవికారముల కనుగుణ్యములయిన బాహ్యవిషయములను విడిచినంతమాత్ర ముచేత నవి నశింపనేరవు. మనస్సుయొక్క యుద్రేకమును నడఁచిపెట్టకయే యందుకు కారణములైన బాహ్యవిషయముల విడిచిపెట్టుటవలన కొంతవఱకు లాభముగలిగియున్నను నది సరియైన యాత్మాభివృద్ధి గానేరదు. బాహ్యములైన వికార హేతువులను విడిచిపెట్టినను యావికారము లంతరంగమును నాశ్రయించియుండుటచే పూర్వముకన్న నెక్కుడు సత్తువతో బాధించుచుండును. ఈవికారహేతువులకుఁ గ్రమక్రమముగా నలవాటుపడి యోపికగలిగి దీర్ఘకాలము వానిని సహించియుం డుటచేతను యీశ్వరధ్యానముచేతను మనమనోవికారములను పూర్తిగా నిర్జింపఁగలము. ఈవికారములు నీమనస్సును బా ధించుచున్నప్పుడు చక్కని యుపదేశములఁ బరిగ్రహింపుము.

మనోవికారములచే బాధింపఁబడుచున్నవానిని నీవెన్న డుద్వేషింపకుము. నిన్ను నీవుపశమించుకొనినట్లు వానినయి తముపశమింపఁజేయుము. చిత్తమునకు నిశ్చలత్వములేకపోవుట చేతను భగవంతునియందు నమ్మకము లేకపోవుటచేతను మా నవహృదయము లీవికారములచే బాధింపఁబడుచున్నవి. చు క్కానిలేని నావ సముద్రతరంగములచే ముందువెనుకలకు నీడ్వ బడినట్లు స్థిరత్వములేని చిత్తము పెక్కువికారములచే ననేక విధముల నాకర్షింపఁబడుచుండును. అగ్ని బంగారముయొక్క

పరిశుద్ధ, కల్మషములను బుజువుఁ జేయుచున్నట్లు వికారహేతు
వులు మానవునియొక్క యోగ్యాయోగ్యతలను లోకమునకు
వెల్లడించుచున్నవి. వికారము మనస్సును బాధసూపిన తరుణ
మునసే దానిని గనిపెట్టఁగలిగినయెడల యీశత్రువును మనము
సూత్మ్రముగా జయింపఁగలుగుదుము. ఈవికారములు హృద
యమున సంకురించుచున్నప్పుడు దానిని పైకిఁ దలఁజూపనీక
పెఱికివైచినయెడల నది హృదయమునఁ బాదుకొననేరదు.
"రోగము శరీరమునఁ బొడమినవెంటనే దానినడ్డుపెట్టవల
యును. దానిని నుపేక్షించి వైద్యుఁడు వచ్చువఱకుఁ గాల
యాపనము జేసినయెడల యది శరీరమునందు వ్యాపించును"
అని బుద్ధిమంతుఁడు వ్రాసినసంగతిని జ్ఞప్తికిఁదెచ్చుకొనుము.
ఈవికారము ప్రారంభమున నొకచిన్నసూచనగా హృదయమున
నుదయించును. తరువాత నది గొప్ప యాలోచనగా పరిణమించి
యానందరసముతో పిలివిరియుచుండును. తుదకదిదుర్మార్గమున
బ్రబలి మోహానురాగములఁ బుట్టించుచుండును. ఈపాపిష్టి
శత్రువిట్లు క్రమక్రమముగా విజృంభించి మనస్సును వశపఱ
చుకొనుచున్నది. ప్రారంభములో మనము దానిని నణఁచిపెట్ట
కపోవుటచేతనే యది యిట్లు విజృంభింపఁగలుగుటకుఁ గారణ
మగుచున్నది. మనసుయొక్క బిగివీడినకొలదిని మానవుఁడంత
కంతకు మగటిమిచెడి బలహీనుఁ డగుచుండును. మనస్సుయొ
క్క బలము క్షీణించినకొలదిని దానిశత్రుబల మతిశయించు

చుండును. కొంద ఱధ్యాత్మిక జీవితమున కాదియందు మనో
వికారములచే మిగుల బాధింపఁబడుచుందురు. కొందఱంతమందు
బాధింపఁబడుదురు. మఱికొందఱు జీవితకాలమంతయు బాధిం
పఁబడుదురు. కొంద ఱీశ్వరుఁడు తమకు దయచేసియున్న
జ్ఞానమునుబట్టియు ధర్మబుద్ధినిబట్టియు మనోవికారములమూల
మున స్వల్పముగా బాధింపఁబడుచుందురు. ఈమనోవికార
ము లీశ్వరరాజ్యమునకుఁ బ్రతిబంధకములై యున్నను
వానిని నిర్జించి యీశ్వరరాజ్యము ననుభవింపఁదగిన సాధనము
లీశ్వరునివలననే యేర్పఱుపఁబడియున్నవి. కావున మనోవికార
ములు మనకు సంభవించుచున్నప్పుడు మనము నిరాశఁజెంద
నవసరము లేదు. మనకు భంగపాటులును కలవరములును తటి
స్థించినప్పుడు వానినుండి తప్పించుకొనుటకు నీశ్వరసేవతప్ప
వేఱుసాధనమేదియుఁ గనుపించదు. ఇట్లనే మనోవికారములు
మనల బాధించుచున్నప్పుడు వానినుండి విముక్తిఁజెందుటకు
నీశ్వరోపాసనముముఖ్యసాధనము. ‘‘మనోవికారముల నేర్పర
చిన భగవంతుఁడు వానిని నిరోధించుటకుఁ దగిన సాధనములను
సయితే మేర్పరచి యుండెను. ‘‘అని సెంటుపాల్’’ అను యొక
పరమభక్తుఁడు నుడివియుండెను. కనుక నీకు సంభవించుచున్న
ప్రతిమనోవికారమునందును నమ్రభావముతో నీచిత్తము నీశ్వ
రాయత్తముజేయుము. భావమునందు నమ్రుఁడై యున్న వానిని
నీశ్వరుఁడు తప్పక నుద్ధరించును.

మనోవికారహేతువులవలనను, బాధలవలనను మాన వుని యాత్మాభివద్ధి శోధింపఁబడుచున్నది. అందువలన వాఁడు పొందఁగోరుచున్న సత్కారమనయిత మతిశయించుచున్నది. వానియోగ్యత లోకమునకు ఋజువుచేయఁబడుచున్నది. కష్ట ములును పరీక్షలును తటస్థించనంతవఱకు, మానవుఁడీశ్వరుని యందు భక్తివిశ్వాసములుగలిగియుండుట యొకఘనకార్యము గాదు. కష్టసమయములయందును పరీక్షసమయములయందును నీనిదానమంతయు నీశ్వరునియందు నిలిపి యోరిమితో వానిని భరించుచు నీశ్వరేచ్ఛననుభవింపఁజూచుటయే నిజమైనభక్తిభా వముయొక్క సూచికము. అప్పుడు నీవు మతమునందు దగి నంత యభివృద్ధిజెందియున్నట్లు తెలుసుకోఁబడుదువు. భగవం తునియెడల నిట్టినిరూఢముగలిగినవారుమాత్రమే మనోవికార ములనుండి సంరక్షింపఁబడుచుండిరి. కొందఱు మనోవికారముల నుండి తమ్ముఁ దాము కాపాడుకొనఁబ్రయత్నించుచుండియు ప్రతిదినము సంభవించుచున్న స్వల్పములకు లోనగుచుండిరి. కనుక వారు వినమ్రులయి స్వల్పవిషయములయందు నయితము తమ మనోదుర్బలత్వమును కనిపెట్టిగొప్పవిషయములయందు తమ రెంతమాత్రమునశక్తులుగానట్లు భావించుచుండిరి.

13 వే గిర పాటు.

నీదృష్టియంతయు నీయందుమాత్రమే నిలుపుము. ఇత రులగుణములను చేష్టలును విమర్శింపక విడిచిపెట్టుము. పరుల

వ్యాపారము లిట్టివని చెప్పుకొనుటవలన ప్రయోజనము లేదు. ఇత
రుల వ్యాపారములయందలి మంచిచెడ్డలను విమర్శించుటలో నీవు
వేగిరపడుచుందువు. అందువలన నీకు పాపము సంభవించును.
ఇతరులను విమర్శించుటకంటె తమ్ముతాము విమర్శించుకొను
టయు విచారించుకొనుటయు మిగుల క్షేమకరము. మనయిష్ట
ము ననుసరించి మనవిచారణ నడుపఁబడుచుండును. న్యాయ
విచారణపక్షపాతములవలన భ్రష్టీకరించుచుండును. మనము
చేయుచున్న వ్యాపారములన్నిటియందు భగవత్ప్రీతినిమి
త్తము మన పరిశుద్ధభావమును గలిగియున్నయెడల మనయుద్దే
శములకు విరోధము సంభవించినప్పుడుసయితము కలతనొంద
నేరము. విషయముయొక్కయథార్థస్థితిని నిశ్చయించుటలో
పక్షపాతము, అసూయ మొదలయినవి స్వతస్సిద్ధముగాహృద
యమున జనించుటవలనగాని యితరులు చెప్పినమాటలను విశ్వ
సించుటవలనగాని మనము తప్పుత్రోవను బడుచుందుము. కా
ర్యాచరణమునందనేకులు స్వార్థపరులైయుండియు తమస్వార్థ
పరత్వమును గుర్తింపకయే తమలాభమును, యానందమును
బడయనపేక్షించుచుండిరి. వారు కార్యములు తమయిచ్ఛాను
సారముగా జరుగుచున్నంతవఱకు మనస్సంతుష్టిని బొందుచుం
డిరి. కాని యవి తమకుఁ బ్రతికూలముగా సంభవించుచున్నప్పు
డతిశీఘ్రములో కలవరము చెందుచుందురు. భావములును, అభి
ప్రాయములును వేఱువేఱుగానుండుటచే స్నేహితులయందును

మతస్థులయందును, దైవారాధికులయందును, కులములను, వై
రములును సంభవించుచున్నవి. పూర్వమునుండియు నలవడి
యున్న యలవాటును విడిచిపెట్టుట బహుప్రయాసకరము.
స్వకీయములయిన యభిప్రాయములకును భావములకును మనః
పూర్వకముగా వ్యతిరేకించి నడువగలిగినవారెవ్వరును లేరు.
యేసుక్రీస్తునకు నిన్ను లోబఱచెడుశక్తికన్న నీస్వకీయ హేతు
విచక్షణశక్తిమీఁదను, ఆలోచనమీఁదను, ప్రయత్నముమీఁ
దను నాధారపడుచున్నయెడల నీయధ్యాత్మిక జీవితమునందభివృద్ధి
జెందుటకు దీర్ఘకాలమవసరముగలిగియుండును. మనమన్నియె
డలను భగవంతునికి బరమవిధేయులమై సంచరించుచుండుట
భగవత్సంకల్పము. మనహృదయము వానిప్రేమచే రవులుకొ
ల్పఁబడుచున్నయెడల మానవునికిని యమితమైయున్న హేతు
విచక్షణశక్తియొక్క హద్దును నతిక్రమింపఁగలము.

14 ధర్మకార్యములు.

మానవునియందు మనకుగలప్రేమను బట్టిగాని లేక
మరియేయితరవిషయముకొఱకు గాని చెడుగునెన్నఁడును చేయఁ
గూడదు. ఆకార్యమొకానొకనికి నవసరమైయుండవచ్చును.
అది వానికి లాభకరమగుటచే నది స్వతస్సిద్ధముగా చెడ్డకార్య
మైనను మంచికార్యముగానే కనుపింపవచ్చును. అయినను నొక
నికి లాభముగలుగుచున్నంతమాత్రముచేత చెడుకార్యము
నెన్నడును జేయరాదు. అందువలన వానికి మంచిచేయు లేక

పోతినని నీకు జిజ్ఞాసగలిగినయెడల యామంచివానికి న్యాయమైన మతియొకవిధముగా గలిగింపుము. అపుడు నీవు మంచికార్యమును జేయక విడిచిపెట్టినవాఁడవుగావు. అపుడు నీవెన్నఁడవ మంచికార్యమును జేసినవాఁడవగుదువు. దానధర్మము శూన్యమైనప్పుడు బాహ్యవ్యాపారమెట్టిదైనను నిరర్థకము. ధర్మబుద్ధితోఁ జేయఁబడిన దానము లేశమాత్రంబైనను తృణీకరింపఁబడక సత్ఫలదాయకంబై యధికంబుగాఁగొనియాడఁబడుచుండును. దానము జేయఁబడిన పదార్థముకంటె దాతయొక్క హృదయశుద్ధి నధికముగా పరిగణింపఁబడుచుండును. పాత్రత నెఱిగి తనకు శక్తిగలిగినంతవఱకు దానముచేయువాఁడును మిగుల పరిశుద్ధమైన ప్రీతితో దానముచేయువాఁడును తనయిచ్చునెంతమాత్రము మనుసరింపక లోకహితార్థము దానముజేయువాఁడును మహోదాతలని చెప్పఁబడుదురు. నిజముగా ప్రాకృతములయిన పెక్కుకార్యములు ధర్మబుద్ధివలన బయలువెడలుచున్నట్లు కనుపించి దానములని భ్రమింపఁజేయుచున్నది. కొన్నిదానములు పేరుకీర్తులనిమిత్తమును స్వలాభము నిమిత్తమును తమయానందము నిమిత్తమును నాచరింపఁబడుచున్నవి. నిజమైన నెఱదాత తననిమిత్తమెంతమాత్రము యోచింపక సర్వకార్యములయందును భగవత్ప్రీతినే కోరుచుండును. అతఁడెవరియందును ద్వేషబుద్ధిని గలిగియుండఁడు. తనసుఖమునందింకిచుక యునానందింపఁడు. ఉత్తమకార్యములన్నిటికన్నను భగవంతునియందు తానానందించు

టకుఁ గోరుచుండును. ఆతఁడు మంచి నించుకయు మానవు
షయం దారోపించుటలేదు. ఎవనియందు మహాత్ములు తాము
పొందవలసియున్న ఫలమును కనిపెట్టియుండిరో భక్తవరులంద
ఱును సదా యెవనియందు విశ్రమించుచుండిరో, సర్వవిషయ
ములు ఎవనియందు పుట్టుచున్నవో యట్టి పరమాత్మను సర్వ
ము నారోపించుచుండును. నిజమైన ధర్మబుద్ధి యణుమాత్ర
మెవ్వరికిని గలిగియున్న యెడల, ప్రపంచవిషయములన్నియు వా
నికి నిరర్థకముగా గనుపించును.

16 పరులలోపములను సహించుట.

తనయందలి లోపములనుగాని పరులయందలి లోపము
లనుగాని తాను చక్కఁదిద్దుకొనఁజాలనప్పుడు భగవంతుఁడు వా
నిని జక్కఁదిద్దువఱకు నోరిమితో భరింప నేర్చుకొనవలయు
ను. అట్లు భరింపనేర్చుకొనుట మిగుల క్షేమకరమని గాఢ
ముగా నమ్ముము. అందువలన నోరిమియందు నీవుజెందియున్న
యభివృద్ధిగనిపెట్టఁగలుగుదువు. ఓరిమిశూన్యమైనప్పుడు నీవెట్టి
సత్కార్యముజేసినను నది విలువగలిగియుండనేరదు. నీకట్టికష్ట
ము తటస్థించినప్పుడు దానిని సహింపసామర్థ్యమును దయచేయు
టకు పరమేశ్వరుని వేఁడుకొనుము. నీవెవనికైన నొకటిరెండు
మారులు మందలించినను వాఁడు దానిని వినకయుండిన నందుకై
వారల నీవు ద్వేషింపక యీశ్వరేచ్ఛానుసారము జరుగగలందు

లకు దానినంతయు నీశ్వరునకు విడిచిపెట్టుము. ఒగు బాగుగా
దిద్దగలిగిన మహానుభావుఁడొక్క యీశ్వరుఁడే. నీవునయితము
పెక్కుదోషములను లోపములను గలిగియుంటివి. వానినెల్ల
నితరులు భరింపవలసియుండిరి. కనుక నీవితరులయొక్క నేరము
లను లోపములను జక్కఁగా భరింపనేర్చుకొనుము. నీవితరులను
నడువఁగోరినట్లు నీవు నడువలేనియెడల వారు నీవుకోరినట్లెట్లు నడు
చుచుందురు? మన మిత్రులు నిర్దోషులుగానుండఁగోరుదుముగాని
మన దోషముల నివృత్తిఁజేసుకొన బ్రయత్నింపము. ఇతరుల నేర
ములు చక్కఁదిద్దబడవలయునని కోరుదుము. కాని మన లోప
ములు చక్కదిద్దఁబడుటకుఁగోరము.

ఇతరు లేదయిన నివ్వబడినయెడల నది మన కసూయా
కరముగా నుండును. మనము కోరినదాని నెవ్వరైన లేదని నిరా
కరించినయెడల నది మనకుఁ బ్రాణసంకటముగా గనుపించును.
మనము మననిర్బంధమున కించుకయు నిష్టపడక యితరులునిత్తు
యందు కఠినముగానిర్బంధింపఁబడ నభిలషించుచుందుము. ఇందు
వలన మనము మనతోడిమానవులయెడల సమరసభావము నెంత
వఱకుఁ గలిగియుంటిమో, ప్రత్యక్షముగాఁ గనుపించుచున్నది.
లోకమందఱును నీతియందును జ్ఞానమునందును పరిపూర్ణులయి
యున్నయెడల భగవత్ప్రీతినిమిత్తము మనతోడిమానవులనుండి
మనమనుభవించుట కేదియుండును? కనుకనే భగవంతుఁ డితరుల
భారమును మనము వహింపనేర్చుకొనుటకు దీనినంతయు
నియమించెను. దోషములేని వాఁడెవ్వఁడును గనుపించఁడు.

బాధలేనివాఁడెవ్వఁడు కానరాఁడు. పరిపూర్ణుఁడెవ్వఁడును లేఁడు
కనుక మనము పరస్పరసహానమును, అన్యోన్యసహాయమును,
నుపదేశంబులును, మందలింపులును గలిగియుండవలయును,
కష్టములును, బాధలును నెవరెంతవఱకు మనోబలమును గలిగి
యున్నదియును, ఎవరెంతవఱకు యోగ్యతను గలిగియున్నది
యును పరీక్షించుచుండును. కష్టసమయములును, బాధలును,
మానవులకు మనోదౌర్బల్యత్వమును గలిగింపవు. కాని, వారి
యోగ్యతాయోగ్యతలనుమాత్రము లోకమునకుఁ జూపఁగలిగి
యుండును.

17 ఏకాంతజీవితము.

నీ వెల్లవిషయములు జయించి చిత్తవిశ్రాంతి ననుభవిం
పఁగోరిన యెడల నెల్లవిధముల యహంభావమును పూర్ణము
గా నశింపఁజేసికొనవలయును.

మతసంఘమునందుగాని, మానవసంఘమునందుగాని సం
బంధమును గలిగియుండియు ననపాయముగా సంభాషింపఁగలుగు
టయు మరణపర్యంతము తదేకదీక్షతో నిలిచియుండుటయు, తేలిక
విషయములు గావు. ఎవఁడు జీవితమున పావనజీవితమున జీవింపఁ
గలుగునో, ఎవఁడు మరణదశయందుఁ బ్రాణముల సుఖముగా
విడిచి పెట్టఁగలుగునో యాతఁడుమాత్రమే నిజమైన యదృష్ట
వంతుఁడు. నీవీవిధముగా నుండఁగోరిన యెడల యధ్యాత్మికజీవిత
మునందు చక్కగా నభివృద్ధిజెంది యీలోకమునుండి తొలఁగుము

కొట్టఁబడుచున్న పరదేశవాసివిగా భావించుకొనుము. నీ విశ్వా
జీవితము ననుష్ఠింపఁగోరిన యెడల యీలోకవ్యాపారములయం
దు భగవంతునికొఱకు నున్మత్తునివలె నుండుము. శిరోముండ
నాదిచిహ్నముల వహించినంతమాత్రమున సన్యాసి గానేరఁడు.
పవిత్రతను చక్కదిద్దుకొనుటయు పరిపూర్ణమైన యింద్రియ
నిగ్రహమును నిజమైన భక్తునిగా నొనర్పఁదగిన విషయ
ములు. ప్రతివిషయమునందును దనయాత్మను తరుణోపాయ
మైనది. ఈశ్వరతేజస్సును కనిపెట్టలేనివాఁడు నిరర్థకజీవుఁడై
కష్టములను బాధలను ననుభవించుచుండును. లోకమెల్లరకును
దాను పరమవిధేయుఁడై తానందఱికన్నను నధమాధముఁడని
పరిగణింపలేనివాఁడు దీర్ఘకాలము చిత్తవిశ్రాంతి ననుభవిం
చుటకసమర్థుఁడగుచుండును. నీవీలోకమున నవతరించుటకు
కారణ మెల్లరను సేవించుటకే గాని నొకరినైనఁ బరిపాలించుటకు
గాదని తెలిసికొనుము. కష్టములకోర్చి పనిజేయుటకు నీవీలోక
మున సృజింపఁబడితివి. నిరర్థకవాగ్వాడంబరమువలన కాలము
వ్యర్థపుచ్చుట నీజన్మోద్దేశము గాదని రూఢిగా నెఱుంగుము.
ఈయిహలోకము గాఢమైన యగ్నిగుండమువంటిది. బంగార
మగ్నిహోత్రముచే పరీక్షింపఁబడుచుండునట్లు మానవుఁ డీలోక
మునఁ బరీక్షింపఁబడుచుండును. ఈశ్వరప్రీతికొఱకు హృదయ
పూర్వకముగా నమ్రభావమును బడయ సంసిద్ధులయియున్న
వేతప్ప యీపరీక్షయందు నిలువఁజాలరు.

18 విబుధజననిదర్శనము.

పరమపావను లయినమనయుత్తమపురుషులు జూపిన మహోత్తర మయిననిదర్శనమును కనువిచ్చి చూతుము. వారియందు పరిపూర్ణస్వ మధికవికాసముతోఁ బ్రకాశించుచున్నది. దానియందు మనము గలిగియున్న యోగ్యతయంతయు మహాసముద్రమునందు జలబిందువువలెఁ గనుపించుచుండును. వారియుత్తమజీవితములో సరిపోల్చి చూచినప్పుడు మనజీవిత మెంత? మహాత్ములును జనసుయొక్క మిత్రులును క్షుత్పిపాసలయందును, లేమియందును, కష్టములయందును, బాధలయందును, ఉపవాసములయందును, ప్రార్థనలయందును, ధ్యానమునందును, సమాధియందును, విచారములయందును, తిరస్కారములయందును నీశ్వరుని సేవించుచుండిరి. క్రీస్తునను సరించుటకు మహాత్ములందఱు నెన్నికష్టములభరించి యెట్టిబాధలననుభవించిరి వారు పొందియున్నకష్టము లెంతఘోరములయినవి ? వారు శాశ్వతమైనపరలోకజీవితము నాశించియుండుటచే నిహలోకజీవితమునందు నిస్పృహత్వమును గలిగియుండిరి. ఆహా ! వారిజీవితము లెంతస్వచ్ఛములయినవి ! వారు వారిజీవితములయందు స్వార్థపరత్వ మించుకైన గలిగియుండిరా? వారనుభవించియున్న మనోవికారము లెంతకఠినములయినవి ! ఎంతదీర్ఘములయినవి ! ఆంతరంగికశత్రువులచే వారెంతతఱుచుగా ముట్టడింపఁబడియుండిరి ! అట్టిసమయములయందు వారిని నిర్వర్తించు

టకు భగవంతుని వా రెంత గాఢముగాఁ బ్రార్థించి సేవించి యుండిరి ! వా రాచరించినయుపవాసము లెంతకఠినములయినవి! ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధికొఱకు వారు వహించియున్నదీక్ష యెంత గాఢమైనది ! దుర్మార్గమునుజయించుటకు వారు సలిపియున్న పోరాటము లెంతఘోరములయినవి. భగవత్ప్రభావమును కని పెట్టుటకు వారు వహించియున్న జ్ఞాననేత్ర మెంత పరిశుద్ధ మైనది.

పగలంతయు వారు పాటుపడి రాత్రులయందు తమకాలమునంతయు భగవంతునిప్రార్థించుటయందు వినియోగించి యుండిరి. వారు పాటుపడుచున్నసమయములయందునయితము భగవచ్చింతనమును విడిచియుండుట లేదు. వారు తమజీవితకాలమునంతయు సార్థకపఱచియుండిరి. వారు భగవంతునియందు గడపియున్నదీర్ఘకాలము నిమిషకాలముకన్నను నతిసూక్ష్మముగా వారికిఁ గనుపించుచుండెను. వా రొక్కొకతఱి యీశ్వరచింతనామృతాస్వాదితులై యానందపరవశత్వంబున యొడలు దెలియక శరీరధర్మములనుసహితము మఱచియుండిరి. వారు భగవంతునియందలి ప్రేమాతిశయంబున బంధుమిత్ర పరివారంబును గౌరవమర్యాదలను ఔన్నత్యవిశేషంబులను విడనాడియుండిరి. వారు లోకవిషయముల నించుకయు నభిలషింపక మహావైరాగ్యసంపన్నులై మెలఁగుచుండిరి. శరీరప్రకృతి ననుసరించి జీవనాధారములైనపదార్థములనయితము వారు బడయనపేక్షించుటలేదు. ఉదరపోషణముకొఱకుఁ బ్ర

యత్నించవలసినవసరము తటస్థించినప్పుడు వారు మిగుల వ్యసనము జెందుచుండిరి. లోకవిషయములయందు మిగుల పేదలై యున్నను యోగ్యతయందును భగవదనుగ్రహమునందును మహాసంపన్నులై యుండిరి. లోకదృష్టికి వారు దరిద్రులై బాధపడుచున్నను వారలయంతరంగ మీశ్వరోపశమనముతోను వాత్సల్యముతోను పరిపూర్ణమైయుండెను. వారి లోకమునకు బరదేశులై యుండియు నీశ్వరునికి ప్రాణమిత్రులై తత్సామీప్యమున నివసించియుండిరి. వారు తమదృష్టికి హీనపాత్రులై గనుపించుచుండిరి. ఈశ్వరదృష్టియందు మిగుల విలువగలిగి ప్రేమింపఁబడుచుండిరి. నిజమైనశమప్రభావమున వారు స్థిరముగా నిలువఁగలిగిరి. పరమవిధేయులై యుడఁకువగలిగి జీవించుచుండిరి. దానధర్మములయందును నోరిమియందును పూనికగలిగి మెలఁగుచుండిరి. కావున వారధ్యాత్మికజీవితమునందు దినదినాభివృద్ధి నొందఁగలిగియుండిరి. అపారమైన యీశ్వరానుగ్రహము నొందఁగలిగిరి. ఈశ్వరానుగ్రహమును బొందఁగోరినవా రందఱికిని తాము లోకమునకు నిదర్శనముగాఁ జూపఁబడుచుండిరి. అధ్యాత్మికజీవితమునందు నభివృద్ధికెంతట మనలఁ బ్రేరేపింపఁదగినంతబలము గలిగి యుండిరి.

ఆహా! ప్రారంభమునమతసంఘములన్నియు నెంతగాఢమైనబలమును గలిగియుండెను. ఈశ్వరోపాసనయందు వారు గలిగియున్నభక్తిభావ మెంతగాంభీర్యమైనది. పావనమైనయోగ్యత

కొఱకు వారాశించియున్నయాశ యెంతమహోత్తరమైనది
వారు పొందియున్నశిక్ష యెంతకాఠిన్యమైనది! తమకున్న శక్తి
తులను నెంతయడకువతో గౌరవించుచుండిరి! వారు నడచిన
యడుగులజాడ లింకను గనుపించుచున్నవి. వారిపావనత్వమును
పరిపూర్ణత్వమును పూర్ణముగా వెల్లడించుచున్నవి. వారు ధైర్య
సాహసములతోఁ బోరాడి యీప్రపంచమునంతయుఁ దమపా
దములక్రిందఁ బడఁగఁద్రొక్కిరి. వారిపుడు మహాత్ములని చే
ర్కొనఁబడుచుండిరి. వారు పాపపంకమునుండి తప్పించుకొ
నిరి. వారు వారి జీవితమునందు సంభవించినవిపత్కాలములను మి
గుల యోరిమితో ననుభవించిరి. మాంద్యము, అశ్రద్ధ మన
హృదయము నాశ్రయించియుండుటచే ప్రారంభమునందలి
యావేశము క్రమక్రమముగా క్షీణించి తుదకు మనజీవితము
నందు విసుగుజెందుచుంటిమి. ఆధ్యాత్మిక జీవితమునందభివృద్ధి
జెందవలయునన్న యాసక్తి నీయందు దాఁగియున్నయెడల పర
మభక్తుల జీవితమును కనిపెట్టి ధ్యానించుట కవకాశము గలి
గియుండువు.

19 వ తానుష్ఠానములు.

పరమభక్తుపావనజీవితము సర్వయోగ్యతలుగలిగి ప్ర
కాశించుచుండును. వాని యంతఃకరణవృత్తి బాహ్యవ్యాపార
ములయందు గనుపించుచుండును. అనఁగా వానియంతఃకరణ
యందు ప్రకాశించుచున్న పావనస్వభావము వాని బాహ్య

వ్యాపారములయందు ప్రసరించుచుండును. నిశ్చయముగా బాహ్యవృత్తికన్నను నాంతరంగికవృత్తి పావనత్వమున నెక్కువగా నభివృద్ధిజెందియుండవలయును. ఈశ్వరుఁడు మనబాహ్యవ్యాపారములకన్నను ముఖ్యముగా మనయంతరంగమునే పరిశీలించి చూచుచుండును. కావున, నీశ్వరదృష్టికి మనహృదయ మెల్లప్పుడు పరిశుద్ధత్వముతో శోభిల్లుచుండుటకు నీశ్వరుని నెల్లప్పుడు ప్రార్థించుచుండవలయును. మనము ప్రారంభమున గలిగియున్న యీయావేశము ప్రజ్వరిల్లి మనమరణముపర్యంతము క్రమక్రమముగా విజృంభించుటకు "ఓ పరమేశ్వరా! నేను స్థిరుఁడనై యుండుటకు నిపుడు జేయుచున్న పావనమైన యీనా ప్రయత్నమున నను నాశఁ దోడ్పడుము. నే నీ దినముననే దానిని సంపూర్ణబలముతోఁ బ్రారంభించుటకును నాయంత్యదినమువఱకు నేను దానిని గొనసాగింపసామర్థ్యము గలిగియుండుటకును నన్ననుగ్రహింపుము" అని నీవు ప్రతిదినము నూతనబలము గలిగియుండుట కనుదినము నీశ్వరుని భక్తిపూర్వకముగా వేఁడుకొనుచుండుము. ఈ యీప్సితార్థసిద్ధి మనయుద్దేశముయొక్క బలము ననుసరించి యుండును. ఈవిషయమునందు నీశ్రద్ధ యతిశయించినకొలఁదిని నీలాభ మతిశయించుచుండును.

నీసంకల్పము తుదవఱకుఁ గొనసాగక విఘాతమైన యెడల నీవు దృఢచిత్తముతో దానిని సంకల్పింపలేదని తెలిసికొనుము. మనసంకల్పవిఘాతమునకుఁ గారణము లనేకములు

సంభవించుచుండును. మనయనుష్ఠానమునందు లోప మించుక
తటస్థించినయెడల నది మనయాత్మకు కొంత నష్టము గలిగించు
చుండును. ఉత్తమపురుషులసంకల్పసిద్ధి వారిబుద్ధిబలముమీఁద
కన్నను నీశ్వరానుగ్రహముమీఁద నెక్కుడుగా నాధారపడి
యున్నది. వారు దేనిని సంకల్పించినను నీశ్వరానుగ్రహమునే
నమ్మియుందురు. మనమొకటి తలచిన దైవము మఱియొకటి
తలచును. తనసంకల్పమును సమర్థించుకొనుశక్తి మానవుని
యందు లేదు. విధాయకధర్మము నెరవేర్పవలసివచ్చినప్పుడును
పరోపకారముచేయఁదటస్థించినప్పుడును నీశ్వరోపాసనయందు
దేనినైన కొంత విడిచిపెట్టవలసియుండును. దానినింకొకప్పుడు
పరిపూర్తిఁ జేసికొనఁగలము. అశ్రద్ధచేతను ననిమముచేతను
మనము దానిని విడిచిపెట్టినయెడల నాలోపమును మనమెన్న
డును గూడ దీసికొనఁజాలము. అది మనకు హానిని గలిగించును.
కార్యమును మనచేతనైనంతవఱకు నెంతచక్కఁగాఁ జేయ య
త్నించినను కొంతవఱకు కొఱతయుండక మానదు. మనకుఁ
ప్రతిబంధకముగాఁ గనిపించుచున్నవిషయములను మఱింత యు
ధాపదిగా నొనర్పఁగలందులకుఁ దగినంతకట్టుదిట్టములైన నే
ర్పాటులను నియమించుకొనుము. మనబాహ్యజీవితమును నాం
తర్యజీవితమును ప్రతిదినము జాగరూకతతో పరిశోధించుచుండ
వలయును. ఏలనన నీరెండు నధ్యాత్మికాభివృద్ధికి ప్రాముఖ్య
ములైనవి. దానిని నీవెల్లప్పుడు జ్ఞప్తియందుంచుకొనఁజాలవైతి
వేని ప్రతిదినము దానిని ప్రాతస్సాయంకాలములయందైనను

జ్ఞప్తికిఁ దెచ్చుకొనుటకుఁ బ్రయత్నింపుము. నీవు ప్రతిప్రాతః కాలము నాచరింపవలసియున్న విధులను నడువవలసియున్న నడవడికను నిశ్చయపఱచుకొనుము. సాయంత్రమునందు నిన్ను నీవు పరీక్షించుకొనుము. నీ వాదినమునందు నీమాటలచేతను కార్యములచేతను భగవంతుని కెన్నిమాఱు లాగ్రహమును గలిగించితివో, నీతోడిమానవుని నెన్నిసారులు నొప్పించితివో నీవెఱుంగఁగలవు. దయ్యముయొక్క ప్రేరణచే నావిర్భవింపుచున్న దుర్మార్గమును నెదిరించుటకు సాహసముతో నడుముగట్టి నిలుచుండుము. నీయిచ్ఛను నడఁచిపెట్టుము. నీవిపుడు సులభముగా నింద్రియవికారములను నశింపఁజేయఁగలవు. నీ వేసమయమునందును ప్రాల్మాలియుండకుము. నీవు ప్రతినిమిషమునందును నేదియైన నుపయుక్తమైనపనిని జేయుచుండుము. తెలివితేటలు గలిగి శరీరసాధకముల నాచరించుము. అవి యెల్లరిచేతను నేకవిధముగా నలవరచుకొనఁబడవు. అందఱకును సామాన్యములుగాని సాధనములను బహిరంగముగా నభ్యసింపకుము. అట్టివిషయములు రహస్యముగా నింటికడ సురక్షితముగా నాచరింపఁదగియుండును. అందఱు సామాన్యముగా నాచరించుచున్న మతకృత్యములను నుపేక్షింపకుము. సామాన్యవిధులను పరిపూర్ణముగాను హృదయపూర్వకముగాను నెరవేర్చినపిదప ఇంకను నీవుసావకాశమును గలిగియుంటివేని యీశ్వరోపాసనయందు నీకభిరుచికరము లైననియమితకృత్యములను నెరవేర్పుము. అందఱు నీశ్వరోపాసనను నేకవిధమైన

నియమములతో నెరవేర్పనేరరు. ఒకనికొకవిధమైన నారాధనయు మఱియొకనికి మఱియొకవిధమైన ఆరాధనయు రుచించుచున్నది వేరువేరు కాలములయందు వేరువేరుయారాధనలు మనకు సంతృప్తిని గలిగించుచుండును. పండుగపర్వములయందు కొన్ని విధములైన ఆరాధనలు ఆనందమును గలిగించుచుండును. మనకు మనోవికారము సంభవించుచున్న సమయమున నుపాసనావిధాన మింకొకవిధముగా నుండును. మనము నెమ్మదిగాను సుఖముగాను నున్న సమయమున మనయుపాసనపద్ధతి యింకొకవిధముగా నుండును. మనము విచారము గుందుచున్నప్పుడు మనప్రార్థనయందు కొన్నియంశములనుమాత్రమే యోచింపుచుందుము. మన మీశ్వరుని యందానందించుచున్నప్పుడు నామకీర్తనలతో సంస్తుతించుచుందుము. పండుగపర్వపు సమయములయం దుపాసనలయొక్క మంచిపద్ధతులను నీశ్వరావేశ మతిశయించుటకొరకు నూతనబలముతో ననుష్ఠింపవలయును. ఈలోకమును విడిచి పరలోకమున శాశ్వతమైన మహోత్సవముగ ననుభవింపఁజనుచున్న యాత్రికునివలె యొకపండుగదినము మొదలు మఱియొకపండుగదినమువఱకు నీశ్వరసేవావిధానమును దృఢవిశ్వాసముతో సంకల్పించవలయును. అట్టిపవిత్రసమయముల యందు పరలోకయాత్రికు మిగుల జాగరూకతతో సంసిద్ధులైయుండి మనయుపాసనాఫలమును భగవత్కృపవలన త్వరలో మనమనుభవింపఁబోవుచున్నట్లు గాఢముగా నమ్మి నిష్కపటమైన

భక్తిభావముతో నాయుపాసనావిధులను యథావిధిగా నాచరిం
చుచుండవలయును.

ఈప్సితార్థ మింకను మనకు లభింపక కొంత వ్యవధిగ
నుపించుచున్న యెడల నీయుపాసనాపద్ధతియందింకను కొంతకొఱ
తను గలిగియున్నట్టును నీ వనుభవింపవలసియున్న ఫలమునకు
నీ వింకను నర్హుఁడవుగానట్టును భావించుకొని నీ వంతకన్న నె
క్కువ పూనికతో నీశ్వరోపాసనావిధులను నెఱవేర్చుచు పరసౌ
ఖ్యమును నిరీక్షించుచుండుము. "ఇట్లు నిరీక్షించుచున్న సేవకు
నకు ప్రభువు ప్రత్యక్షమై వానినాశీర్వదించి తనరాజ్యమునందు
వాని నధిపతిగా నొనరించును." (St. luke) అను మహానుభా
వుఁడు నుడివియుండెను.

20 ఏకాంతమౌనముల యందాసక్తి.

నిన్ను నీవు విచారించుకొనుట కనుకూలమైనసమయము
ను గనిపెట్టుము. భగవంతుఁడు నీకుఁ బ్రసాదించిన మేళ్లనుగూ
ర్చి చక్కగా నాలోచింపుము. అన్యవిషయములను యోచింప
క విడిచిపెట్టుము. నీమనస్సునకు విజ్ఞానమును గలిగించెడి తార్కి
క గ్రంథములకన్న నీహృదయమునకుఁ బశ్చాత్తాపమును గలి
గించెడి యుద్గ్రంథములను నెక్కువగా జదువుము. అమితసంభాష
ణనుండియు ప్రశంసమాలిన ప్రసంగములనుండియు నిన్ను నీవు
విముక్తిజేసుకొనుము. లోకవదంతులను చెవియొగ్గివినకుము. అ

ష్టమైన నీవు మంచియోచనలయోచించుటకుఁ దగిన సావకాశ
మును గలిగియుందువు. మహాత్ములందఱును పరమార్థ విషయ
ముల యోచింపవలసి వచ్చినప్పుడు మానవసామీప్యమును విడి
చి యేకాకునియందు నివసించు చుండిరి.

"నేను మానవునితోఁ గూడియున్నప్పుడెల్ల మానవత్వ
మున్నంత భ్రష్టీకరింపఁబడుచున్నది" అని యొకబుద్ధిమంతుఁడు చెప్పి
యుండెను. మనము దీర్ఘసంభాషణను జొచ్చినప్పుడీ మాటల
యొక్క సత్యము మనకు కొంత యనుభవమునకు వచ్చుచున్నది
మితముగా సంభాషించుటకంటె సంభాషణను పూర్ణముగా విడి
చిపెట్టి మౌనముతో నుండుటయే సులభసాధ్యము. మానవస
ముదాయమును జేరి సంభాషణయందు జాగ్రత్తగానుండఁ బ్రయ
త్నించుటకంటె యింటికడ నొంటరిగా నుండుటయె సులభసా
ధ్యము. కావున అధ్యాత్మిక జీవితమును బొందఁగోరినవారందఱు
ను జనసమూహములవిసర్జించి భగవంతునితో మొఱగఁగోరుటయే
యాచరణీయము. ఇంటికడనొంటరిగనుండ నేర్చినమానవుఁడు తప్ప
బహిరంగముగా జనసమూహము నెదుట నిర్భయముగా కనుపిం
పఁజాలఁడు. మౌనముతో నుండ నేర్చినవారుదక్క తదన్యులెవ్వ
రును సురక్షితముగా సంభాషింపనేరరు. తానొకరికిలోబడియుం
డనేర్చిన నేతప్ప యితరులను తానుచక్కగా నాజ్ఞాపింపఁజాలఁడు.
అంతరాత్మయొక్క యోగ్యతా పరిమాణమునుబడయఁగలిగిననే
గాని సుఖముగానానందింపఁజాలఁడు మహాత్ములు పొందియున్న
నిర్భయత్వము భగవద్భయము ననుసరించియున్నది. యోగ్యత

తోను యీశ్వరవాత్సల్యముతోను వారు చక్కఁగాఁ బ్రకాశించు
చుండుటచే నధిక దైన్యముతో నిమ్మగూర్చి తాముచింతించు
చుండిరి దుర్మార్గులు పొందియున్న నిర్భయత్వము గర్వమునుం
డియు అహంభావమునుండియు బయలువెడలుచున్నదికాని
తుదకది నిరాశగా పరిణమించుచున్నది నీవెంత పరమభక్తుఁడవై
యున్నను నిహజీవితమునందు నీవు నిర్భయత్వము గలిగియుంటి
వని యాశింపకుము.

నీవు మానవుని యెన్నికయందు ధన్యుఁడవని పరిగణింపఁ
బడుచున్నను నీవు కలిగియున్న అహంభావమును బట్టి అనేక
మారు లపాయము నొందుచుంటివి. అట్టిసమయములయందు మ
నోవికారహేతువులనుండియు కష్టములనుండియు నీవు పూర్తిగా
విముక్తి నొందనేరకుండుట నీకు క్షేమకరము. ఏలనన వారు కష్ట
ములవలనను మనోవికారములవలనను నీవు తిరుగఁగొట్టఁబడని
యెడల నీగర్వమును అహంభావమును నతిశయించి ప్రపంచ
సుఖములయందధికానురాగమును గలిగియుందువు. అస్థిరము
లైన సుఖములకును అశాశ్వతమైన యానందములకును ప్రయ
త్నింపని యుత్తమపురుషుఁడు తనయంతరంగమును నెంత యోగ్య
ముగా సంరక్షించుకొనుచుండెను. ప్రపంచవిషయములకు
లొంగని పుణ్యపురుషుఁడు తనహృదయపావనత్వమును నెట్లు కా
పాడుకొనుచుండెను! నిరర్థకములైన చింతలను హృదయము
నుండి వెడలద్రోసిన మహానుభావుఁడెట్టి చిత్తవిశ్రాంతిని నెమ్మ
దిని ననుభవించుచుండెను. అట్టిపుణ్యాత్ముఁడు ప్రపంచకవిష

యముల నించుకయు నాశింపక తనవిశ్వాసము నంతయు భగ
వంతునియందు మాత్రమే నిలిపి పరమార్థవిషయము నే యెల్లప్పుడు
యోజించుచుండును. లేనియెడల గాంభీర్యమనునయను తాపము
లభింపనేరదు. నీవు నిజముగా నన తాపమును బొందదలంచితివేని
ప్రపంచకల్లోలము నిన్నంటనియందున్నట్లు యేకాంతమైన నీమం
దిరము ప్రవేశించి ‘నీవు నీ మనస్సుతో కలసి సంభాషించుకొ
నుము. అపుడు నీవు నెమ్మదిని గలిగియుందువు’ అని యొక
బుద్ధిమంతుడు చెప్పినట్లు చేయుము. ఆమందిరమునకు వెడల
నున్నప్పుడు నీవు పోగొట్టుకొనిన దానిని నీవా మందిరమున నున్న
ప్పుడు మరల పొందగలుగుచుంటివి. ఈశ్వరోపాసన బహుర
హస్యముగా నాచరింప నభ్యసించితివేని దానియుపాయమును నీవు కని
పెట్టగలుగుదువు. దానిని క్రమముగా బ్రతిదినము నీవభ్యసిం
పవేని యది నీకు రుచింపనేరదు. అధ్యాత్మిక జీవితముయొక్క
ప్రారంభమునుండియు నీయేకాంతోపాసనాపద్ధతి నభ్యసించి
తివేని తుదకది నీకు ప్రాణమిత్రునివలె ప్రియతమమై నూశ
నోపశమనమును గలిగించుచుండును. మౌనముతోను నెమ్మది
తోను భక్తివిశ్వాసములు గలిగియున్న యాత్మ చక్కగా నభి
వృద్ధిజెంది వేదమునందు దాగియున్న రహస్యముల గ్రహింపనే
ర్చియుండును. అపుడు ఆత్మ యనుతాపదుఃఖముచే బ్రవహిం
చుచున్న కన్నీటిధారలచే దడుపబడి శుచియై పావనత్వముతో
భాసిల్లుచుండును. ప్రపంచకముయొక్క సంక్షోభమునకు తా
ను దూరమైనకొలదిని సృష్టికర్తయైన పరమేశ్వరునితో దానకి

కపరిచయమును గలిగియుండును. మానవుఁడు బంధుమిత్రాదులను నితరపరివారవర్గమును విడిచి దూరముగానున్నకొలఁదిని భగవంతుఁడు తన్ను బరివేష్టించియున్న దేవతాసమూహముతో వానిని సమీపించుచుండును. తన యాత్మాభివృద్ధికి తగినజాగ్రతతో గమనించుచుండుట మిగుల క్షేమకరము. ఈశ్వరజీవితమును తాను బూర్ణముగా ననుష్ఠించుటయు లోకవ్యవహారములయందు తాను తఱుచు కనుపించకుండుటయు మిగుల వినుతింపఁదగిన విషయములయి యున్నవి.

చూడఁగూడనివిషయమును నీవు జూడ నేలనభిలషించెదవు. ప్రపంచకము గతించుచున్నది. అందుజనించుచున్న మోహవికారము నయితము నశించుచున్నది. ఇంద్రియజన్యములైనకోరికలు మఱల నలుదిక్కులకు ద్రిప్పుచున్నవి. కాని, కాలము గతించినప్పుడు నీవు దేనిని మూట కట్టుకొనిపోగలవు? తిరిలిపించుచున్న మనస్సును పాపపంకిలమైన హృదయమును నీవు నీతో గొనిపోఁగలిగిన విషయములు సంతోషముతో ప్రయాణము జేసినవాఁడు విచారముతో నింటికి మరలవలసియుండును. సంతోషప్రదమైన సంధ్యాకాలము దుఃఖజనకమైన రాత్రికాలమును సూచించుచుండును. ఇంద్రియలోలత్వము ప్రారంభమున సుఖకరముగాను ఆనందదాయకముగాను గనుపించుచున్నను తుదకది దుఃఖముగా పరిణమించుచుండును. ఇక్కడ నీవు చూడఁజాలని విషయమును నావల నెక్కడఁజూడఁ

గలవు. పృథివ్యాప స్తేజో వాయురాకాశము లనెడి పంచ
భూతములను గను దెఱచి చూడుము. కనుపించుచున్న
పదార్థము లన్నియు నీ పంచభూతములతోఁ జేయఁబడినవే.
ఇవియన్నియు నస్థిరపదార్థములే. ఇందు శాశ్వతమైనప
దార్థమేదియు గనుపించదు. ఈశాశ్వతపదార్థము మఱియొక
చోట జూడఁగలవనితలంచుచుంటివి. అస్థిరుని నేవెన్నడును
బొందఁజాలవు. ఈప్రపంచకమునం దుండలి యావత్తుపదార్థ
ములను నేకదృష్టితో నీవు జూడనేర్చితివేని యిదియంతయు
మిథ్యాస్వరూపము గాక వేఱొకవిధముగా గనుపించదు. నీవు
నీదృష్టిని పైకి నిగిడించి పరమేశ్వరునివంకఁ జూడుము. నీయశ్ర
ద్ధను పాపములను క్షమింప వేడుకొనుము. వ్యర్థడంబములను
నిరర్థకజీవులయిన డాంబికులకు విడిచిపెట్టుము. పరమేశ్వరుని
కటాక్షమును బొందఁదగిన సాధనములను జక్కగా గమనింపు
ము. నీవు కూర్చుండియున్న గదితలుపును జక్కగా మూసిపె
ట్టుము. ఈశ్వరుని నిన్నుఁ జేరఁబిలువుము. ఆతని ప్రేమాస్పద
మైన ప్రాణబంధువునిగాఁ బ్రేమింపుము. నీవు నీ గదియందు
వానియనుబంధమున బంధింపఁబడియుండుము. అందువలన నీవు
పొందుచున్న యానందమును చిత్తశాంతిని మఱియొకవిధమున
వచ్చుటను బొందఁజాలవు. దీనిని విడిచి యితరతావులకుఁ జన
నొల్లనప్పుడును నిరర్థకములైన లోకవృత్తాంతములను చెవియొగ్గి
విననొల్లనప్పుడును చిత్తవిశ్రాంతియొక్క యానందము నెడ
తెగక ననుభవింపఁగలవు. కాని, నీ వెప్పుడైన లోకవృత్తాంత

ములఁ జెవియొగ్గి వినఁనభిలషించినప్పుడు చిత్తవైకల్యము ననుభవించవలసియుండును.

21 హృదయానుతాపము.

నీవు నిజముగా నాధ్యాత్మికాభివృద్ధిని జెందఁగోరిన మొదల భగవద్భీతిని నెల్లప్పుడు హృదయమున గలిగియుండుము. అధిక స్వాతంత్ర్యమును గలిగియుండుట కెన్నఁడు సమ్మతింపకుము. నీయింద్రియముల నన్నిఁటిని నీస్వాధీనమునందుంచుకొనుము. తుచ్ఛసుఖముల ననుభవించుట కెన్నఁడును బ్రయత్నింపకుము. నీవు నిజమైన హృదయానుతాపమును గలిగియున్నప్పుడు నిష్కపటమైనభక్తిశ్రద్ధలు నీ హృదయమున నుదయించును. హృదయానుతాపము పెక్కువిధముల యాత్మసుఖమునకు కారణమగుచున్నది. అది శూన్యమయినప్పుడు సర్వసుఖములు నశించుచున్నవి. మానవునియొక్క దుస్థితిని యోచించినప్పు డిహజీవితము పూర్ణముగా దుఃఖభాజనమయినట్లు గనుపించుచున్నది. మనుష్యమాత్రుఁ డెవ్వఁడును యిహజీవితమున సుఖింపలేకపోవుట యాశ్చర్యముగానున్నది. ఈజీవితమునం దనుభవింపఁబడుచున్న బాధలును కష్టములును నసంఖ్యములుగా నున్నవి. మన మనస్సునకుఁ దగినసామర్థ్యము లేకపోవుటచేత మనయందలిలోపములను చక్కగా యోచింపలేకపోవుచుంటిమి. అందువలన మనయాత్మ నొందుచున్న పరితాపమును మనము గుర్తింపలేకపోవుచుంటిమి. మనము నిజ

ముగా దుఃఖింపవలసియున్న సమయమున నవ్వుచుంటివి. పావన
మైనయంతరంగము నందు భగవద్భీతిని గలిగియున్న నే దప్ప
సరియైనస్వాతంత్ర్యమును, నిజమైనయానందమును గలిగియుండ
నేరము. తనకు ప్రతిబంధకములుగా నున్న మనోవికలముల విస
ర్జించి యనుతాపముగలిగి తనయాత్మయం దీశ్వరానుసంధాన
మును గలిగియున్న మానవుఁడుమాత్రమే సుఖించుచుండును.
తనహృదయము నకుమాలిన్యమును, భారమును గలిగించుచున్న
ప్రతిలోకవిషయమును విసర్జించినమానవుఁడుమాత్రమే నిజ
ముగా సౌఖ్యవంతుఁడు. మలినములైన లోకవిషయముల
విసర్జించుటకు ధైర్యసాహసములతోఁ బ్రయత్నింపుము. ఒక
యభ్యాసము దానికి ప్రతికూలమయిన మఱియొకయభ్యాస
మువలన మాన్పఁబడును. ఇతరులప్రమేయమును నీవెంత
మాత్రము కలుగఁజేసికొనక వారిని వారికివిడిచిపెట్టఁగలి
న తెలివితేటలను నీవు గలిగియుంటివేని వారు నీ కార్యమును నీవు
చక్కఁగా నిర్వహింపఁగలుగుటకు నీకు నిన్ను విడిచిపెట్టుదురు.
ఇతరులవ్యాపారములయందు నీవించుకయును ప్రసక్తి గలిగి
యుండకుము. నీవు మహాప్రహాప్రయోజకునివలె గొప్పగొప్ప
వ్యాపారములయం దెంతమాత్రము ప్రమేయము గలిగియుండ
కుము. నీవు నీ దృష్టిని యెల్లప్పుడు నీ యందుననే యుంచుము.

నీవు స్నేహితులను మందలించుటకన్న నిన్ను నీవు
ముఖ్యముగా మందలించుకొనుము. మానవులయొక్క యను
గ్రహమును నీవు బొందఁజాలనప్పుడు నీ వందులకు విచారింప

సుము. నీవు నిజమైనయీశ్వర సేవకుఁడ వగుటకును పరమభాగవతశిఖామణివై ప్రకాశించుటకును తగినంత యోగ్యతతోను జాగరూకతతోను ప్రవర్తింపలేక పోవుచున్నందుకు విచారింపుము. ఈజీవితమున శరీరసౌఖ్యమును నింద్రియ సుఖములును తఱుచు సంభవింపకుండుట మిగుల క్షేమకరమని యోజింపుము. మన మీశ్వరోపశమనమును బొందలేక పోవుటకును నీశ్వరోపాసనయం దాసక్తిగలుగక పోవుటకును కారణ మేమనఁగా ప్రాపంచికోపశమనముల నభిలషించుట, యింద్రియసుఖములను విడిచిపెట్టలేక పోవుటయు. ఇందుచే నీ వీశ్వరోపశమనమునకెంతమాత్రము మార్గము లేక పోవుటయేగాక ప్రపంచకకలతల ననుభవింపఁదగియుంటివని యోజించుకొనుము.

మానవుఁడు పరిపూర్ణమైన హృదయానుతాపమును గలిగియున్నప్పుడీప్రపంచమంతయు విషప్రాయముగాను నిహలోకజీవితము మిగుల భారముగాను గనుపించుచుండును. నిజముగా బుద్ధిమంతుఁడైనవాఁడు కన్నీళ్ళు నించుటకును ఖేదపడుటకును దగినంతకారణమును కనిపెట్టఁగలఁడు.

తనజీవితమును జక్కఁగా బరిశీలించిచూచినప్పుడుగాని లేక తనతోడిమానవుని విచారించిచూచినప్పుడుగాని యీలోకమున బాధలను కష్టములను ననుభవింపనివారెవ్వరును లేరని నీవు తెలిసికొనఁగలవు. నిన్ను నీవు గాఢముగా పరీక్షించుకొనిన కొలఁదిని నీవు విచారింపఁదగిన కారణమును జక్కఁగా కనిపెట్టగలవు. పరమార్థవిషయములఁ దెలిసికొనలేక నిన్నడ్డుకొను

చున్న దురాలోచనలును దోషకృత్యములును మనహృదయా
పరితాపమునకును విచారమునకును కారణములై యున్నట్టు
నీవు తెలిసికొనఁగలవు. నీజీవితముయొక్క దీర్ఘకాలమునను విచా
రించుటకన్న నిన్ను సమీపించుచున్న మృత్యువునుగూర్చి
నీవు బాగుగా యోచింపఁగలిగితివేని నిన్ను నీవు చక్కదిద్దుకొ
నుట కధికాతురత్వముతోఁ బ్రయత్నించుచుందువు. ముందు
నీవు పొందఁబోయెడి నరకబాధలను నీవు యోచించితివేని యీ
ప్రపంచకములో నీకిపుడు తటస్థమగుచున్న బాధలకును పరి
తాపమునకును నీవించుకైన జంకనేరవు. ఈవిషయములు
మన మనస్సున జక్కగా నాటకుండుటచే మనమింకను ప్రపం
చసుఖముల నాశించుచుంటిమి. దైవవిషయముల మాంద్యము
తో నుపేక్షించుట కిదియే కారణము. ఈయోజన మనహృద
యమున తఱుచు కలుగకుండుటచే కష్టములకును బాధలకును
నిలువనేరక మొఱఁబెట్టుచుందుము. కనుక యనుతాపబుద్ధిని
నీకుఁ బ్రసాదించుటకు సర్వేశ్వరుని పరమవిధేయతతో వేఁడు
కొనుము. నీవు పరమభక్తులతోఁ గలసి “ఓప్రభువా! కన్నీటి
ధారలను నాహారమును నాకు సమృద్ధిగా నొసఁగుము” అని
యెల్లప్పుడు ప్రార్థించుచుండుము.

22 మానవజీవితముయొక్క దుస్థితి.

నీచిత్త మీశ్వరునివంకను మరలినచేతప్ప నీవెచ్చటను
న్నను నేవంకకు నడిచినను నీవు దురదృష్టవంతుఁడవే. నీవు

తలంచిన క్లేశము జరుగనప్పుడును నీకోరినవిషయములు నీకు
చేకూరనప్పుడును నీహృదయమును నేల కలతపెట్టెదవు? తాను
కోరినవిషయములను బొందఁగలిగినవాఁడెవ్వఁడైన నీప్రపంచక
మునఁగలఁడా? నీవుగాని నేనుగాని లేక మఱియెవనికిగాని వాం
ఛించిన వాంఛితంబులు చేకూరుచున్నవా ?

రాజుగాని బంటుగాని యీప్రపంచమున కష్టములఁగాని
జెందనివారును బాధజెందనివారును నెవ్వరైనఁగలరా? ఈలోక
ములో పూర్తిగా సౌఖ్యపడుచున్నవాఁడెవ్వఁడు? ఈశ్వరుని
నిమిత్తము బాధపడుచున్నవాఁడెవ్వఁడైనఁగలఁడా. పామరజను
లనేకులు "వాఁడెంతయదృష్టవంతుఁడు? వాఁడెంత సౌఖ్యవం
తుఁడు? వాఁడెంతధనవంతుఁడు? వాఁడెంతశక్తివంతుఁడు?
వాఁడెంతప్రయోజకుఁడు?" అని చెప్పుచుండిరి. నీవాపారమా
ర్థికధనమును కనుదెఱచి జూడుము. ఈప్రపంచధనమంతయు
నిరర్థకము. అశాశ్వతము. బాధాకరము. భయోత్పాతమై
నది. భయముతోను వ్యాకులముతోను సంపాదింపఁబడుచు
న్నది. మానవసౌఖ్య మశాశ్వతపదార్థముల నధికముగాఁగలి
గియున్నంతమాత్రముచేతఁ గలుగనేరదు. ఈలోకమున జీవిం
పఁగలుగుటకు వానిని మితముగాఁ గలిగియున్నఁ జాలును.
అమితముగా వానిని గలిగియుండుట బాధాకరముగాని లాభ
కరముగాదు. ఈలోకమున జననమొందుటయే మిగుల బా
ధాకరము. ఇహలోకజీవితము దుఃఖభాజనము. మానవుని
కధ్యాత్మికజ్ఞాన మతిశయించినకొలఁదిని నీప్రస్తుతజీవితము

మిగుల విషప్రాయముగాఁ గనుపించుచుండును. ఏలయన మా
నవస్వభావముయొక్క యపభ్రంశ మాతఁడు కనిపెట్టి చూడ
గలడు. మానవుఁడు శరీరపోషణ కవసరములైనయాహారాది
పదార్థముల సంపాదించుకొనుటకు మిగుల కష్టపడవలసియుం
డెను. పాపమును విడిచిపెట్టిన పావనహృదయముగల యీశ్వ
రభక్తుని కిది మిగుల బాధాకరముగా నుండును. ఇహసంబంధ
మైన శరీరమును పోషించుకొనవలసివచ్చినప్పుడాంతరంగిక పురు
షుఁడు మిగుల వ్యథజెందుచుండును. కనుక ‘‘ఓ ప్రభువా దు
స్థితినుండి నన్ను యుద్ధరింపుము’’ అని ఈశ్వరభక్తుఁడు వాని
నుండి ముక్తి జెందుటకు నీశ్వరుని సదా ప్రార్థించుచుండును.
తమదుస్థితిని నెఱుంగనివారందఱు పరితాపభరము ననుభవింప
వలసియుండిరి. దుస్థితిఁగూడినయీభ్రష్ట జీవితమున జీవింపఁ
దలచినవా రంతకన్న నెక్కుడుపరితాపము నొందవలసియుండిరి.
ఈపాడుజీవమున నాశించుచున్న బుద్ధిహీనులనేకులు గలరు. వా
రెట్టిప్రయాసమునకైన తలయొగ్గి యకార్యకరణమునకించుక
యుసంకోచింపక నితరులను వంచించియో పీడించియో యుదర
పోషణవ్రతంబున గాలమంతయు వ్యర్థముగాఁ బాడుఁజేసుకొను
చుండిరి. ఈశ్వరరాజ్యమున సుఖించుట కింతయుఁ బ్రయ
త్నింపక యీపాడుజీవితమే సౌఖ్యదాయకమనియెంచి యీ
లోకమున నట్టికట్టుకొని వ్రేలాడఁజూచుచుండిరి. ప్రపంచ
విషయములయందు విరామములేక మునుగుచున్నవా రెంత
యవివేకులు! శరీరభోగములును ప్రపంచవిషయములును దక్క

తదితరమేదియు వారికి రుచించుట లేదు. ఈమహాదృష్టవంతు లందఱు తుదకు నెట్టిహానిపదార్థముల నభిలషించిరనుమడిరో యెట్టి నిరర్థకవిషయములం దగిలియుండిరో తెలిసుకొని పరితపించఁ గలరు. మహాత్ములందఱును నింద్రియభోగములయందును పైకి కొంతకాలమువఱకు సుఖదాయకములుగాఁ గనుపించుచున్న తుచ్ఛవిషయములయందును పూర్ణముగా విరక్తి జెందియుండిరి. అధికాతురతతో వారు శాశ్వతసుఖమునిమిత్తమే యాశించు చుండిరి. వారికోరికంతయు నీశ్వరునకుఁ గోచరింపనిమహోత్తర విషయమున నిలిచియుండుటచే వారు పరలోకమువంకకుఁ జూచుచుండిరి. ఆకర్షించుచున్న పదార్థముల నాశించి తమచిత్తము భ్రష్టీకరించు ననుభీతిచే వారిహలోకమువంకఁ జూడకుండిరి.

ఓ నాప్రియసహోదరా! అధ్యాత్మికజీవితమునం దభివృద్ధిజెందవలయు నన్నయాశను విడిచిపెట్టకుము. నీ చింతను దగినంతసావకాశమును తీరికను గలిగియుంటివి. నీ సదుద్దేశము నేల విడిచిపెట్టఁదలచెదవు? నీవు వెంటనే లేచి చేయవలసియున్నకార్యమును ప్రారంభింపుము "కార్యాచరణమున కిదియే మంచితరుణము. నీ ప్రయత్నమును కొనసాగించుట కిదియే మంచిసమయము. ఇది నిన్ను నీవు చక్కదిద్దుకొనవలసినయుక్తకాలము" అని నొక్కివక్కాణింపుము. నీవు బాధనిజెందియున్నప్పుడును కష్టముల ననుభవించుచున్నప్పుడును నీ మోరెము యొక్క సత్ఫలమును బొందవలసియున్న కాలమని గాఢముగా

నెఱుంగుము. నీవు సౌభాగ్యప్రదేశమును జేరఁబోవుటకుముందు అవసరమైనయెడల నగ్నిహోత్రమునం దైనను దూఁకవలయును లోతులమునఁగవలసివచ్చినను మునుఁగవలయును. ఇందులకు నీవు వెనుదీసితివేని నీవా సౌభాగ్యమును ననుభవింపఁజాలవు. నిన్ను నీవు హింసించిననేఁదప్ప నీమాలిన్యస్వభావమును నీవు జయింపనేరవు. నీ వీ యశాశ్వతశరీరమును వహించియున్నంత వఱకు పాపమునుండి విముక్తిఁ జెందుటకును బాధలను కష్టములను నంటక జీవించుటకును శక్తిఁ గలిగియుండనేరవు. పాపముల మూలమున మానసికమాలిన్యమును పోఁగొట్టుకొనినయెడల దుస్థితిని విడిచి సుఖముగా నెమ్మదిగలిగియుందుము. ఇందువలన మన సౌఖ్యమునకును ఐహికము భంగముగలిగించుకొనుచుంటిమి. కావున దౌష్ట్యము జయింపఁబడువఱకును మనజీవితముయొక్క యనిత్యత్వము నశించువఱకును నోరిమిగలిగి యీశ్వరానుగ్రహముకొఱకు నిరీక్షించియుండవలయును. ఓరా! మానవునిదుర్బలత్వ మెంతచెడ్డది. అదియెల్లప్పుడు పాపకార్యములను జేయఁ బ్రేరేపించుచున్నది.

ఈదినమున నీవు తప్పుజేసితినని యొప్పుకొంటివి. ఆతప్పులనే మరల రేపు చేయుచుంటివి. నీమనస్సును పాపకార్యములయందెంతమాత్రము బ్రసరింపనీక సర్వవిధముల జాగ్రత్తగలిగి సంచరించుటకు నీవు నిశ్చయించుకొంటివి కాని కొన్నినిముషములలో నీ నిశ్చయమును మఱచి మరల యెప్పటియట్ల వ్యవహరించుచుంటివి. కావున మనమెల్లప్పుడు హైన్యభావమును

గలిగియుండుటకును యొకప్పుడును గొప్పవారమని పరిభ్రమిం పకుండుటకును తగినంత కారణమును గలిగియుంటిమి. ఏలనన గా మనము మనోబలము లేనివారము. చంచలచిత్తులము అధిక పరిశ్రమతోను ప్రయాసముతోను యీశ్వరానుగ్రహము వలన మనకు లభించిన యోగ్యతనుసయితము నిద్రజేసి చెడం గొట్టుకొనుచుంటిమి. మన జీవితముయొక్క బాల్యదశయందు మానమించుకైన శ్రద్ధజేయనియెడల తుదకు మనగతియేమగు ను? మనమాటలయందు పాపచిహ్నములు గుర్తులుగనుపిం చనప్పుడు రక్షకత్వమును చిత్తశాంతిని పొందియున్నట్టు భావిం చి నిర్భయముగా సంచరించితివేని నీవు తప్పక విచారపడవలసి యుండును బాల్యప్రాయములైనపారంభకులమైతె మనమును ప్ర తినిత్యము అదియే నూతనమైయున్నట్టు పాపపసూత్రములను బోధింపబడితిమేని యది మనకు మిగుల క్షేమకరమైయుండును ఇందువలన మనభవిష్యద్వర్తనమును చక్కదిద్దుకొనుటకును య ధ్యాత్మికజీవితమునందును మిగుల యభివృద్ధిజెందగలిగియుం డుటకును నవకాశమును గలిగియుందుము.

23 మరణచింతనము.

శీఘ్రకాలములో నీయిహజీవితము ముగియబోవుచున్న ది. అప్పుడు భగవంతుని సముఖమున నీస్థితి యెట్లుండునో యో చించుకొనుము. నిన్న మనము వానిని జూచియుంటిమి. నేడా

తఁడు మనకు గనుపింపుటలేదు. ఇపుడాతఁడు మన జ్ఞప్తియం దైనను లేదు. ప్రస్తుతవిషయమును మాత్రమే యోచించు చున్న యీమాంద్యహృదయము ముందు మనకు దటస్థింపఁబో వుచున్న విషయములను యోజింపలేకపోవుచున్నది. ప్రతి యాలోచనయందును కార్యమునందును యీరోజుననే నీకు మరణము తటస్థింపనున్నట్లు యోజించుకొనుము. నీయంతరం గము నిర్మలమై పావనత్వముతో బ్రకాశించుచున్నయెడల నీవు చావునకించుకయు భయపడ నేరవు. చావును దప్పించుకొని పాఱిపోఁజూచుటకంటె పాపకార్యములను విడిచిపెట్ట బ్రయ త్నించుట మిగుల లాభకరము. ఈదినముననే నీవు చచ్చుటకు సంసిద్ధమై యుండనియెడల రేపెట్లు సంసిద్ధమైయుండగలవు. రే పటిదినము మనకు స్థిరముగాదు. అట్టిసంగతిలో రేపటివఱకు నీవు జీవింపగలవని నీవెట్లు నమ్మగలవు ?' మన జీవితకాలమంత యు నిరర్థకముగా గడుపుచున్నప్పుడు మనము చిరకాలము బ్రతికియుండిన నేమి ప్రయోజనము? మనము దీర్ఘకాలము బ్రతికియున్నందువలన మనజీవితమునకు పావనత్వము లభింప గలుగునా ? అంతమాత్రముచేత మనప్రవర్తన చక్కబడనే ర్చునా. మన మెక్కువకాలము బ్రతికినకొలఁదిని మన మాచరిం చుచున్న దోషములసంఖ్య యధికమగుచుండును. మనమీ లోకమున దోషముచేయని దినమేదియైన గలదా? అనేకులు దీర్ఘకాలమునుంచి మౌనము నవలంబించి యుంటిమని గర్వించు చుండిరి. అందువలన వారు పొందియున్నలాభము లవలేశమైన

గలదా? చచ్చుటయే నీకు భయావహమై యున్న యెడల నీవు గ్రితికియుండిన సంతకన్న నెక్కుడు ప్రమాదకరమని భావించుకొనుము. ఎవడు ప్రతిదినము తన మరణకాలమును తన కన్నులయెదుట గాంచగలిగియుండునో యెవడు ప్రతనిత్యము జావసిద్ధయించుకొనుచుండునో వాడుమాత్రమే మిగుల సౌఖ్యవంతుడు.

ఎవరైన చచ్చుచుండుట నీవుగాంచినప్పు డాయవస్థను నీవును ననుసరింపవలసియున్నట్లు జ్ఞాపకముంచుకొనుము. అది యుదయకాలమైనయెడల సాయంకాలమువఱకు జీవించియుండ గలవని దలంపకుము. అది రాత్రికాలమైనయెడల యామఱు చటి ప్రాతఃకాలమును నీవు జూడగలనని నమ్మియుండకుము. కనుక నీవెల్లప్పుడు చావునకు తయారుపడియుండుము. అనేకు లుకలవని తలంపుతో నాకస్మికముగా జనిపోవుచుండిరి. నీకంత్యమదశ సమీపించినప్పుడు నీవు వెనుకనడచిన నడకయంతయు నీకు జ్ఞప్తికివచ్చి నీవు మిగుల పరితపించుటయేగాక అశ్రద్ధచేసిన నుపేక్షచేసిను నీ జీవితమంతయు నిరర్థకమైనందుకు వ్యధజెందుదువు. మరణకాలమున దానెట్లుండదలచునో నట్లుండుటకు బ్రతికియున్నప్పుడే ప్రయత్నించువాడు మిగుల జ్ఞానవంతుడు. సుఖకరమైన మరణమును బడయగోరినవారు తమ జీవితకాలమంతయు పావనజీవితమున జీవింపనేర్చుకొనవలయును. ప్రపంచకవిషయముల పూర్తిగా నిరసించుటయు యోగ్యతయందును పావనత్వమునందును నభివృద్ధిజెంద గాఢముగా

నపేక్షించుటయు శిక్షయందు దమరక్తియు, అజ్ఞానదశయందు తాను జేసియున్న పాపములకు పశ్చాత్తాపము నొందుటయు, అందఱియెడలను బరమవిధేయుడై యడకువగలిగి మెలగ బ్రియత్నించుటయు, స్వార్థపరత్యాగమును శత్రుజనులయందు సహనము గలిగియుండుటయు బాధలయందును కష్టములయందును యోరిమిగలిగి యుండుటయు యీ లక్షణములన్నియు సౌఖ్యకరమైన మరణమునకు సాధకములని మనకు దృఢనమ్మకమును గలిగించుచున్నవి. నీవు బాగుగానున్నప్పుడు మంచి కార్యములనేకము జేయగలవు. చెడుగానున్నప్పుడేమి మంచి కార్యములను జేయగలవు. అనారోగ్యముగా నున్నప్పుడు? మంచికార్యములను జేయగలిగినవారును చక్కగా సంస్కరింపఁబడినవారును అంతగా కనుపింపరు. యెల్లప్పుడు యొకతావు నుండి మఱియొకతావునకు తిరుగులాడుచున్నవారు నయితము పావనకార్యములఁ జేయఁగలిగియుండుట యరుదుగా కనుపించుచున్నది.

నీవు నీ బంధుమిత్రులను తోడిమానవులను నమ్మియుండకుము. ఆత్మరక్షణమును బొందఁదగిన సాధనము ముందెప్పుడును సరయవచ్చునన్న వెఱ్ఱినమ్మకముచే నిపుడుపేక్షించి యూరకుండుము. ఈ మానవబృందమంతయు నీవు తలఁచిన కన్న నెక్కువత్వరలో నిన్ను మఱచియుందురు. ఇతరులసహాయమును నమ్మి యుపేక్షించి యూరకుండక ముందు సమయమాసన్నమైనప్పుడు నీ వనుభవించుటకుఁ దగినసంపాదనమును

నీ యుక్తకాలమున సంపాదించికూడబెట్టుము. ఇపుడు నిన్నుఁ
గూర్చి నీవు తగిన జాగ్రత తీసుకొనినయెడల ఆవల నిన్ను
గూర్చి జాగ్రతదీసుకొనువా రెవరు ? ఈ ప్రస్తుతకాలమే
మంచితరుణము. ఆత్మరక్షణము బొందదగునదైన దినమిదియే.
ఇదియే నీవు తరుణోపాయము నారయదగినసమయము.

శాశ్వతజీవనముయొక్క మూలధనమును సంపాదించి
కూడబెట్టవలసియున్న యీయుక్తకాలమును నీ వెట్లు నిరర్థక
ముగా గడపి పాడుజేయుచుంటివి! నీవు నడత చక్కదిద్దుకొనఁ
దలచెడి సమయమెప్పుడో యొకప్పుడు తటస్థమవును. కాని,
యపుడది నీకు సంప్రాప్తమగునని నేను జెప్పజాలను. ఓ నాప్రి
యమిత్రుడా! నీ మరణకాలమును నీ వెల్లప్పుడు స్మరణకుఁ దెచ్చు
కొనుటచే యెంతయుపద్రవమునుండి నిన్ను నీవు రక్షించుకొను
చుందువు! యెట్టిభీతినుండి నిన్ను నీవు కాపాడుకొనగలిగియుం
దువు. మరణమునకు నీవు భీతిజెందుటకంటె దానియందానం
దించుటకు నీవు సమర్థుడవై యుండునట్లిపుడు జీవింపబ్రయ
త్నింపుము. క్రీస్తుతో నీవు జీవింపగలిగియుండుటకు యీప్ర
పంచకదృష్టికి నీవు జచ్చియుండుము. ఈప్రపంచకవిషయముల
నన్నిటిని నీవు తిరస్కరింపనేర్చియుండుము. అపుడు నీవు నీ
విచారము .. బాసి సుఖముగా క్రీస్తును జేరగలుగుదువు. నీవు
నిర్భయుడవై యుండగలుగుటకు యింద్రియోద్రేకమును వణచి
పెట్టి శరీరమును శోషింపజేయుము.

ఓ వెఱ్ఱివాఁడా! యొకదినమైన జీవింప స్థిరము లేనప్పుడు దీర్ఘకాలముఁ బ్రతుకఁగలవని యేల తలచెదవు. ఎందఱో విషయాముల మోసపోవుచుండిరి. ఎందఱు తలవనితలంపుగా నీలోకమును విడిచిరి. "అయ్యో వాఁడు చంపఁబడెను. వాఁడు నీట మునిగి చచ్చిపోయెను. వాఁడు క్రిందపడి చచ్చిపోయెను. ఒకఁడు భుజించుచూ చనిపోయెను. కూర్చుని మాటలాడుచూ చనిపోయెను. ఆడుచూ చనిపోయెను" అను వార్తల నెంత తఱుచుగా వినుచుంటిమి.

ఒకఁడు అగ్నిలోఁబడి దగ్ధమైనట్టును మఱియొకఁడాయుధముచే నఱకబడినట్టును, యింకొకఁడు రోగముచే చనిపోయినట్టును మనము తఱుచుగ వినుచుంటిమి. ఏదో యొకవిధముగా మరణము ప్రతిమానిని యంతము నొందించుచున్నది. ఛాయవలె మృత్యువు వెనుదగులుచున్నది. ఆయువు త్వరితగతి నశించుచున్నది. నీవు చనిపోయినతెరువాత నిన్ను జ్ఞాపకముంచుకొనువా రెవరు? ఆవల నీకు దరుణోపాయముఁ జూపువా రెవరు. నిన్ను రక్షింప నీశ్వరు నెవరు ప్రార్థింతురు. ఓ నా ప్రియమిత్రమా! నీతరుణోపాయము నిప్పుడే విచారింపుము. నీవు రక్షణఁబొందఁగగిన మార్గమును నిప్పుడే కనిపెట్టుము నీవు నీకొఱకుఁ జేయఁగలిగినదాని నిప్పుడేఁ జేయుము. నీకు మరణ మెప్పుడు తటస్థించునో నీవెఱుంగవు. మరణానంతరము నీగతి యెట్లుండునో నీవు తెలుసుకొనలేవు. నీవు జీవించియున్న

ప్పుడే యుపాయరహితమైన పావనధనమును సంపాదింపఁ బ్రయత్నింపుము. నీవు నీ యాత్మరక్షణోపాయమును దప్ప యిఁక నేనిని విచారింపకుము. నీవప్రమత్తుఁడవై యీశ్వర విషయములనుగూర్చి మాత్రమే జాగ్రత తీసుకొనుము. పరమభాగవతోత్తములను పరమమిత్రులుగా స్వీకరింపుము. వారి నడవడిని నీవు నేర్చుకొనుటవలన నీ జీవితముయొక్క ఫలమును బొందలేక నిరాశ జెందుచున్నప్పుడు అది నిన్ను శాశ్వత నివాసమునకుఁ గొనిపోవగలిగి యుండును. ప్రపంచకవ్యాపారములయందు సంబంధములేని పరదేశివలెను, యాత్రికునివలెను యీలోకమున మెలఁగుచుండుము. నీ శాశ్వత నివాసస్థానమిది గానందున నీ హృదయమునకు దగినంత స్వేచ్ఛను గలిగించి పరమాత్మవంకకు లేవనెత్తుము. మరణానంతరము నీ యాత్మ యీశ్వరరాజ్యమున సుఖింప నర్హమైయుండుటకు నీ నిట్టూర్పులను, స్తుతిపాఠంబులను ధ్యానధారణంబులను యనుదినం బీశ్వరునివంకకు నడిపింపుము.

24 న్యాయవిచారణ, పాపశిక్షణ.

నీవు జేయుచున్న ప్రతికార్యమునందును దాని పర్యవసానమును యోచింపుము. నీవు విచారింపఁబడుటకు కచ్చితమైన న్యాయాధిపతియెదుట నిలువవలసియుండువని దృఢగా నమ్ముము. నీవు వానికి దేనిని మఱుగుఁ జేయఁజాలవు. నీవు వానికేదయిన లంచమివ్వఁదలఁచినను దాని నాతఁడు పరిగ్రహి

హింపఁడు. ఆతఁడు నీక్షమాపణల నంగీకరింపక న్యాయమును బట్టి నిన్ను విచారించును.

మందభాగ్యుఁడవైన యో బుద్ధిహీనుఁడా! దురాగ్రహశీలుఁడైన మానవుని మోముఁ జూచి వెఱఁగుఁజెందెదేని నీవు ఈశ్వరునియెదుట నిలచి యెట్లు నను త్తరముల నివ్వఁగలవు. వాని ముందు నీవెంత? ఆతఁడితర నిదర్శనముల నవసరము లేకయే నీవాచరించియున్న దురితములను నీహృదయమును నావేశించియున్న దురాలోచనలును, నీవు తలంచుచున్న పాపపుతలంపులను సర్వమునుఁ జూచుచుండెను. ఆవిచారణాసమయమున నీవు నిర్భయముగా మెలఁగదగిన సాధనముల నిపుఁడేల యోచింపకుంటివి? ఆసమయమున నిన్నెవరు లెవ్వరు క్షమించుటకును రక్షించుటకును సమర్థులు గాఁజాలరు. అచట నెవరిపాపఫలము వారనుభవింపవలసినదే. ఇపుడు నీవుఁజేసిన ప్రతికార్యము దగినఫలమును గలిగించుచుండును. నీవుపడిన శ్రమ చక్కఁగా ఫలించును. నీమొర యాలకింపఁబడును. నీపాపములు క్షమింపఁబడును. నీవిజ్ఞాపన మంగీకరింపఁబడును. నీబాధ యుపశమింపఁబడును. నీవు పావనత్వమును పొందఁగలుగుదువు ఓరిమిగల మానవుఁడు శ్రేయోదాయకమైన పాపపరిహారమును గలిగియుండును. అతఁడు తనబాధకన్న నితరుల బాధలకు మిగుల పరితపించుచుండును. పరుల నేరములను హృదయపూర్వకముగా మన్నింపఁజూచుచుండును.

తనవలన నెవరికైన యాగ్రహముగలిగినప్పుడు జాగు

చేయక వారలక్షమింపవేడుకొనును. ఇతరులను గోపించుట కన్న జాలిగొందుటకు త్వరపడుచుండును. తనయింద్రియము లను అంతరాత్మను వశపఱచుటకుగాను తన్ను తాను బాధిం చుకొనుచుండును. ఆవల మనము శిక్షింపఁబడుటకు దుర్మార్గ మును దాచియుంచుటకంటె దాని నిపుడు తొలగించుకొను టయే యుత్తమము. అమిత మైన యింద్రియపరాయణత్వము వలన మనల మనము వంచింపజూచుచుంటిమి. పాపహృదయు ములదగ్గఱ నరకాగ్ని దేనిని దహింపగలదు ? ఎంతవఱకు నిన్ను నీ వుపేక్షించియూరకుందువో యెంతవఱకు నీవు నీయింద్రియ ములను సంతుష్టిపఱుపబ్రయత్నించుచుందువో, అంతదనుక యనికముగా భగవంతుని యాగ్రహమునకు బాత్రుఁడవగుచుం దువు. నీ వాచరించుచున్న ప్రతిదోషకృత్యము యాకోపా గ్నిని ప్రజ్వలింపజేయుదగిన యింధనమని దెలిసికొనుము. ఏకా ర్యములయందు మానవుడు దోషియైయుండునో యాకార్య ములయందు దానఁడు మిగుల క్రూరముగా బాధింపఁబడుచుం డును. అపారమైయున భోజనప్రియుడు క్షుత్పిపాసనలచే బాధిం పఁబడుచుండును. మాంద్యుఁడైనసోమరిపోతు యగ్నితప్తమైన యంకుశముచే దవ్వబెట్టఁబడుచుండును. కామాంధకారంబుచే గన్నులు గప్పబడి తిరుగువారును యింద్రియభోగపరాయణు లును యగ్నిజ్వాలలచే నావరింపఁబడి దహింపఁబడుచుందురు. అసూయాపరులు వెఱ్ఱికుక్కలవలె బాధతో మొఱుగుచుం దురు. బాధతో సంబంధించనిదోష మేదియు లేదు. ఆత్మావు

నందు గర్విష్టులహృదయ మనేకకలవరములతో నిండియుం
డును. దురాశాపరు లధికదరిద్రముతో బాధపడుచుందురు.
ఇచట మనము పాపపరిహారార్థ మనుభవింపవలసియున్న కాయ
క్లేశములకన్న యీలోకమున నియమకాలము మనమనుభవిం
చెడి నరకబాధలు మిగులఘోరముగానుండును. యీలోకబా
ధలకెన్నటికైన విరామము సంభవింపవచ్చును. ఆలోకమునం
దు నరకబాధలనంతములు. ఎన్నటికివిముక్తిలేనివి. ఇచట నీకు
బాధ గలిగినప్పుడు స్నేహితులెవరైన నిన్నోదార్పగలరు.
అచట నిన్ను యోదార్పగలిగిన స్నేహితులెవ్వరును లేరు. నీవు
చేసియున్న పాపములకు నీవిపుడుపరితాపపడి నిన్ను నీవురక్షించు
కొనుటకాతురపడుచుంటివేని యావిచారణాసమయమున నీవు
పుణ్యాత్ములతో సమముగా నిర్భయుడవై సుఖింపఁగలవు. ఎవడు
సర్వకాలసర్వావస్థలయందును తన్నుగూర్చి తాను జాగ్రత
తీసుకొనఁగలిగియుండునో ఎవడు తానాచరించియున్న పాపకా
ర్యములకు నిజమైన యనుతాపమును గలిగియుండునో అట్టి
యుత్తమపురుషుడు తనకుఁ బాధాకరములైనవిషయములను నె
దిరించుటకు మిగుల ప్రియాసమునకైననోర్చి ధైర్యసాహసము
లతో నిలువఁగలిగియుండును. ఇచట మనుష్యవిచారణను నడ
కువఁగలిగి వినయముతో భరింపఁగలిగినవారు పరలోకమున
న్యాయాధిపతియెదుట నిర్భయులై నిలువఁగలరు. అపుడు నిరు
పేదలును దీనులును అధికధైర్యమును గలిగియుందురు. ఇంతవ

ఆకు మిట్టెక్కియున్న గర్విష్ఠులు అన్నివిధముల భయముగలిగి బాధపడుచుందురు.

జీనసుకొఆకు వెట్టివానివలె మెలగనేర్చినవారును తిర స్కరింపఁబడినవారును యీప్రపంచమున గొప్పజ్ఞానవంతులని దెలుసుకొనఁబడుచుందురు. మనమింతవఱకు నోరిమితో భరించి యున్న కలవరము మనకిపుడు పరమానందమును గలిగించి సర్వ దోషముల నడచిపెట్టఁగలిగియుండును. అపుడీశ్వరునియందు భక్తిగలవారందఱు మిగుల సుఖింపఁగలిగియుందురు. భక్తివి హీనులందఱు దుఃఖింపవలసియుందురు. శరీరభోగముల యందు నిరుత్సాహులై శరీరమును శోషింపఁజేసినవారు మహోన్నత పదవినొంది సుఖించుచుండిరి. ఇంతదనుక చినుగువస్త్రముల దాల్చియున్న పేదసాధువులు దేదీప్యమానమైన తేజోవికాసము చేఁబ్రకాశించుచుండిరి. చీనీచీనాంబరముల ధరించియున్న భాగ్య వంతుల వికాసంబు మాటుపడియుండెను. దివ్యభవనముల నివ సించియున్న యైశ్వర్యవంతులు వన్నెదఱిఁగి నిరర్థకులై బాధ పడుచుండిరి. క్షుద్రకుటీరములవసించియున్న యుత్తములైన బీద జనులు యధికగౌరవముతో మెప్పొందుచుండిరి. ధనబలముక న్నను శరీరబలముకన్నను ప్రాపంచకసంబంధమైన యెల్లబలముల కన్నను యోరిమి యధికప్రభావంబుతోఁ బ్రకాశించుచున్నది సూక్ష్మమైనలోకజ్ఞానముకన్న వినయముమహోన్నతమైనజయ ముగలిగిఁ బ్రకాశించుచుండును. లౌకికవిద్యలన్నిటికన్నను నిష్కపటమైన నిర్మలాంతఃకరణము హృదయమునకు సంతుష్టిని

గలిగించుచుండును. ఈప్రపంచకధనములయందలి యపేక్ష కన్న యాధనవిరసన మధికప్రాబల్యముతో హృదయమున గలిగియుండును. ఈశ్వరోపాసనమువలన నీకపుడు లభించుచున్నయుపశమన మమృతపానముకన్నను నెక్కువ రుచికరముగాఁ గనుపించుచుండును.

అప్పుడు నీవు నిరర్థకములైన లోకవిషయముల సంభాషించుటకన్న మౌనమునందు సంతృప్తిగలిగియుందువు. నీవపుడు మంచిమాటకన్న మంచికార్యములయందుమిగులచుఱుకుదనముతోఁ బనిజేయుచుందువు. ప్రపంచికసుఖము లన్నిటికన్నను పావనజీవితము, కల్పితమైన జీవనముగా గాంభీర్యమైనపశ్చాత్తాపమును ప్రపంచికసుఖములన్నిటికన్న మిన్నయై యేకధిక సంతోషమును గలిగించుచుండును. ఆవల దురంతమైన నరక బాధలను దప్పించుకొనుటకు నీవిపుడు కొన్నిస్వల్పకష్టముల భరింపనేర్చియుండుము. ఆలోకమున నీవనుభవింపఁబోవు మెుడ బాధలను నీవెంతవఱకు భరింపఁగలవో యిపుడు పరీక్షించిచూచుకొనుము. ఇపుడీసుమంత స్వల్పబాధను సహింపఁజాలనప్పుడావల దారుణమైన నరకబాధలకు నీవెట్లు తాళగలవు? స్వల్పబాధను లేశమాత్రమైన భరింపఁజాలనప్పు డావల ఘోరమైన నరకాగ్నిని మ్రింగవలసియున్నయెడల నీవెంత పరితపించెదవు. ఇహపరలోకముల రెంటియందును సుఖించువారెవ్వరును లేరు. ఈలోకమున నీవు సుఖించితివేని పరలోకమున జీసనువద్ద సుఖింపనేరవు. నీలోకమున ననేకములగు బిరుములతోను విసా

రమైన కీర్తితోను పలువిధములయిన సుఖములతోను దీర్ఘకాలము బ్రతికియున్నను మరణకాలమున నవి నీకెట్లు యుపకరించును? కనుక యివియన్నియు వ్యర్థడంబములు. నిష్ప్రయోజనములు. ఈశ్వరుని ప్రేమించుటయు సేవించుటయు ననవరతము సుఖదాయకములు. ఎవడు సర్వేశ్వరుని భక్తివిశ్వాసములతో మనఃపూర్వకముగా ప్రేమించుచుండునో లోకవ్యాపారములయం దీశ్వరభయ మెవనిహృదయమున దట్టముగా వ్యాపించియుండునో యట్టిమానవుడు మృత్యువునకును నరకమునకును లేశమైన భయమునొందడు. ఆతనిహృదయమున నాశ్రయించియున్న భక్తివిశ్వాసములు వానిని భగవత్సన్నిధానమునకు సురక్షితముగా గొనిపోవంగలిగియుండును. దోషకృత్యములయం దానందించుచున్న దురితాత్ముడు నిరతము చావునకును నరకమునకు భయపడుచుండును.ఆతడట్లు భయముగలిగియుండుట యాశ్చర్యముగాదు. ఈశ్వరునియందలి ప్రేమనిన్ను చెడుకార్యములనుండి మరలింపజాలనప్పుడు నరకభీతియైనను నిన్ను దుర్మార్గమునుండి మఱలించునుగాక! భగవద్భీతినిసయితము విడిచియున్నమానవుడు దీర్ఘకాలము మంచిమార్గమున నిలువనేరక దయ్యముయొక్కవల దగిలి నరకకూపమున గూలుచుండును.

25 జీవితముయొక్క సంస్కరణము

ఈశ్వరసేవయం దప్రమత్తుడవై తగినంతశ్రద్ధను గలిగియుండుము. నీజన్మముయొక్క ముఖ్యోద్దేశమును నీవీలోక

మును విడువవలసియున్న కారణమును జక్కఁగాఁ యోజింపుము. ఈశ్వరునియందుఁ జీవించుటయు నిజమైన యాత్మస్వరూపముతోఁ బ్రకాశించుటయు నీజన్మముయొక్క ముఖ్యోద్దేశములని దెలిసికొనుము. ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధికి నీవు కొంతకాలముఁ బ్రయత్నించితివేని నీపరిశ్రమకుఁ దగినఫలమును బొందఁగలవు. అవుడు నీవు నీయాద్యంతములయందు భీతినిగాని విచారమునుగాని గలిగియుండవు. నీవిపుడందుల కించుకఁ బ్రయత్నించితివేని మహత్తరమయిన చిత్తవిశ్రాంతిని యెడతెగని యానందమును బొందగలవు. నీవు నీకార్యమునందు నెడతెగని విశ్వాసమును యావేశమును గలిగియుంటివేని నీకు దగిన పరిధానమును బ్రసాదింపఁ బరమేశ్వరుడుఁ దగినయౌదార్యమును గలిగియుండును. నీపరిశ్రమకుఁ దగినపరిధానమును బొందఁగలవను దృఢనిశ్చయమును గలిగియుండుము. అంతమాత్రముచే నీకు భయము లేదని మయిమఱచియుండకుము. అందువలన నీకు గర్వమును యశశ్రద్ధయు సంభవింపవచ్చును. ఒకానొకవిషయమునందుగాసిజెంది ‶యీశ్వరానుగ్రహమును బొందగలుగుదుమో లేదో″ యనుసంశయము తమ్ముబాధించుచున్నప్పుడు కొందఱు సర్వేశ్వరుని నమస్కారపూర్వకంబుగా భక్తివిశ్వాసంబులసేవించి ‶పరమేశ్వరా! నీకరుణను బొంది సుఖింతునా? ఈదీనహృదయము దీనిని తెలియగోరుచున్నది″ అని విన్నవింప ‶నీవు దానిని దెలియఁగలిగిన యేమిఁజేయుదువు. ఆ చేయఁగలిగిన దానినిప్పుఁడే జేయుము. నీవట్లు జేయఁబూనితి

నేని రక్షణమునుబొంది సుఖింతువు" అని ప్రత్యుత్తరమివ్వఁబడి నట్లు వెంటనే వారలహృదయమునవినుపించెను. వారీవిధముగా యుపశమింపఁబడినతోడనే నూతనబలముగలిగి మునీశ్వరేచ్ఛకు వశపఱచి మనస్తాపమును విడిచి సుఖించిరి. వారు తమభావి గతియెట్లుండునోయని మరల వితర్కింపక దృఢనిశ్చయులయి దామాచరించుచున్న ప్రతికార్యమును బరిపూర్తి చేయుటకు నీశ్వరునిపై భారముంచి ప్రయత్నించుచుండిరి. "ఈశ్వరుని నమ్మి మంచిచేయుచుండుము. నీవపుడీశ్వరరాజ్యమున నివసించి చక్కఁగాఁ బోషింపఁబడుదువు" అని ప్రవక్త నుడివియుండెను. జీవితముయొక్క దిద్దుపాటునకును యధ్యాత్మికాభివృద్ధికిని ప్రతిబంధకముగాఁ గనఁబడుచున్న విషయమొకటి గలదు. అదియేదియన కష్టములకు వెఱగందుట హృదయమును పరితపింపజేయు పాపకార్యములఁ జేయకుండుటచేతను మఱకు వైమనస్యముగానున్న దురితకృత్యములను విడిచిపెట్టుటచేతను పావనమయిన యోగ్యతయందంతకన్న వెక్కుడభివృద్ధిఁ జెందఁగలము. మానవుఁడు తన్నుతానెంతవఱకు జయింపఁగలిగియుండునో యెంతవఱకు దనమనస్సుయొక్క యుద్రేకమును నడచి పెట్టఁగలిగియుండునో అంతయధికముగాఁ బావనత్వమునదానభివృద్ధిఁ జెందఁగలిగియుండుటయేగాక మిగులయధికమయిన యీశ్వరానుగ్రహమును సహితము బొందఁగలిగియుండును. కాని, మానవులందఱు సమానముగా తమ్ముతాముజయింపనేలేరు. మనస్సుయొక్క యుద్రేకమును నడచిపెట్టనేలేరు. మానవుఁడు

పెక్కుకోరికలచే నావేశింపఁబడియున్నను వానిని నిర్జించుటకుఁ
దగినంత చలముతోను పూనికతోను బాటుపడఁ బ్రయత్నించి
నప్పుడు యోగ్యతసంపాదించుటకుఁ దగినంత శ్రద్ధాపూనికలు
లేనియుత్తమస్వభావము గలిగిన మానవునికన్నను నెక్కువ
యభివృద్ధిని జెందఁగలిగియుండును. రెండుసంగతులును మన
జీవితసంస్కరణమునకుఁ దగినంత బలముతో మన మనస్సును
మరలించుకొనుటయు మనయందభావమయియున్న యోగ్యత
కొఱకు గాఢముగా బ్రయత్నించుటయు, యీరెండును మన
జీవితాసంస్కరణమునకు నుపకరించెడి ముఖ్యసాధనములయి
యున్నవి. నీకసహ్యకరముగాఁ గనుపించుచున్న యితరుల
దోషములను నిన్నంటనివ్వక పాఱఁదోలుము. ఇతరుల గుణమే
దియైన నీకసహ్యకరముగాఁ గనుపించెనేని యది చెడుగుణమని
యెఱిఁగి యట్టిగుణమును నీయందు సయితము నుండనీక విడిచి
పెట్టుము. మంచియోగ్యత నీకెవనియందు గనుపించినను
వినుపించినను దానినభ్యసించుటకు ప్రయత్నించితివేని
యెల్లయెడలను నీవు కొంత యధ్యాత్మికలాభమును బొందఁ
గలుగుదువు. ఎందైన నీకుఁ గొంత చెడుగు గనుపించినయెడల
దానిని నీవు నేర్చుకొనకుండుటకు జాగరూకతనుగలిగి యుం
డుము. ఆదోషమే నిన్నెప్పుడైన బాధించుచున్నట్లు కని
పెట్టితివేని వెంటనే నిన్ను నీవు దిద్దుకొనుటకుఁ బ్రయ
త్నింపుము. నీకన్న యితరులనెట్లు పరీక్షించి చూచుచుండునో
యితరులకన్న నిన్నటుల బరీక్షించి చూచుచుండుము. మన

గోడిమానవులందఱును భక్తివిశ్వాసములుగలిగి సుగుణగరిష్ఠులయి ఋజుశిక్షయందు మెలగనేర్చియుండిన నెంతహాయిగానుండును. వాఁడు విధాయక ధర్మమును నిర్వహింపనుపేక్షించియయుక్తముగా మెలఁగుచుండుటఁ గాంచినప్పుడు మన కెంత విచారముగా నుండును? మనజీవితమునకు సంబంధించిన విధుల నుపేక్షించి ప్రమేయము మాలిన యితరవిషయముల యందు జోక్యముగలిగియుండుట యెంత యుపద్రవకరము! నీ వవలంబించిన వృత్తిని స్మరణకుఁ దెచ్చికొని యాశిలువ వేయఁబడిన స్వరూపము నీ కన్నులయెదుట నుంచుకొనుము. నీ వీశ్వరమార్గమున నడునఁబూనినప్పుడు నీ జీవితము జీసను జీవితము ననుసరించియుండుటకుఁ గొంచెమయినను బ్రయత్నింపలేక పోవుటను గాంచి నీవు మిగుల సిగ్గుపడఁగలవు. ఈశ్వరేచ్ఛను, పావన జీవితము ను జక్కగా యోచింపఁగలిగిన యవ్యాజమయిన భక్తిపరుఁడు తనకవసరములయియున్న పెక్కులాభములను నాయోజనయందు కనిపెట్టఁగలఁడు. జీససుకన్న నెక్కుడు విషయములగోరనభిలషింపఁడు. ఆశిలువవేయఁబడిన జీసను మనహృదయమునఁ బ్రవేశించినయెడల సర్వసత్యముల వేగముతోఁ బూర్తిగా గ్రహించ గలుగుదుము. నిజమైన యాశ్వర భక్తుఁడు తనకు విధికృతములయిన సర్వవిషయములను జక్కగా భరింపఁగలిగియుండును. భక్తివిశ్వాసములులేని యాశ్వరోపాసకుఁడు పెక్కుకష్టములకు లోనయి సర్వవిధముల బాధపడుచుండును. ఎందుచేతననఁగా నాతఁ డాంతర్యోపశమనమును

బొందఁజాలఁడు. బాహ్యవిషయములయం దట్టి యుపశమనము గలుగనేరదు. తగినశిక్షాపద్ధతి ననుసరించి జీవింపలేని యీశ్వర భక్తుఁడు కష్టపరంపరలకు లోనగుచుండును. సర్వస్వతంత్రుఁడయి సులభమార్గమున మెలఁగఁజూచువాఁడు యెల్లప్పుడు మిగుల వ్యథజెందవలసియుండును.ఏలయన నందేదయిన నొకవిషయము వానిని బాధింపకమానదు. ఇందుచేతనే పెక్కండ్రు భగవద్భక్తులు లోకవృత్తమును విడిచి యేకాంతస్థలములయందు మిగుల కచ్చితమయిన జీవితమునందు జీవించువారో యేకాంతప్రదేశమును విడిచి వెలుపల కరుదుగా జనుచుందురు. బాహ్యవిషయములఁ బూర్తిగా విసర్జించియుండిరి. వారు నిస్సారమైన యాహారమును భుజించియుండిరి. జీర్ణవల్కలములధరించిరి. మిగుల కఠినముగా పాటుపడుచుండిరి. మిక్కిలిమితమైన సంభాషణమును మిక్కుటమయిన మెలఁకువయు గలిగియుండిరి. వారు ప్రాతఃకాలముననే లేచి తమకాలమునంతయు యీశ్వర ధ్యానమునందు సద్గ్రంథపఠనమునందును వినియోగించుచుండిరి. పాపకళంకమించుకంతయు తమ్ము నంటకుండుటకు మిగుల నిష్కర్షగా తమ్ము తాము కాపాడుకొనుచుండిరి పూర్వకాలమున నెల్లమతములవారును నీశ్వరుని నామకీర్తనంబుల స్తుతించుటకు ననుదినము రాత్రులయం దెట్లు మేల్కొనియుండిరో యోచింపుము. ఈవిధముగా ననేకులయిన యీశ్వరభక్తు లీశ్వరునియం దానందించుచుండ యిట్టి మహాకార్యంబున నీవించుకయు శ్రమతీసుకొనక మాంద్యుఁడవై

కాలముగడపుచుండుట యెంతసిగ్గుపాటు. మనము సర్వకాల సర్వావస్థలయందును ప్రభువయిన యీశ్వరుని సంస్తుతించుట కన్న మనమాచరింపఁదగిన మహాత్కార్యము వేఱొకటికలదా? ఆకలి, దాహము, నిద్ర మొదలయిన శరీరధర్మములు నిన్ను బాధించుచుండుటచే శరీరరక్షణార్థము నీవు పాటుపడ వలసియున్నందున నీవు నీజీవితకాలమును కొంతవఱకు నిరర్థకముగా గడుపవలసియుంటివి. ఆశరీరధర్మములు నిన్నెంతమాత్రము బాధింపని యెడల నీ వెల్లప్పు డీశ్వరసేవారతుండవయి పరమార్థవిషయములయందు మునిఁగి హాయిగా సుఖించుచుందువు. ఈశరీరధర్మములు మనల బాధించనియెడల మనోవాక్కాయకర్మంబుల సర్వేశ్వరుని ప్రతిక్షణమున ధ్యానించుచుందుము. సేవించుచుందుము. పూజించుచుందుము. ఈశ్వరుఁడు తప్ప యితరచింత లేవియు మనహృదయమున గలుగనేరవు. అపుడు భుజించుట నిద్రించుట మొదలయిన పను లేవియు మనకవసరము లేదు. మన మెల్లప్పుడును నీశ్వరుని సంస్తుతించుచుందుము. అధ్యాత్మికసాధనలయందు మాత్రమే మనజీవితమునంతయు వినియోగింపఁగలుగుదుము. ఈశరీరధర్మములు నిన్ను బాధించుచున్నప్పటికిన్నను నప్పు డధికసంతోషముతో సుఖింపఁగలవు. ఈశరీరధర్మములు మనల నెంతమాత్రము బాధింపకున్నను పరమార్థతత్వము మనకించుకంతయు రుచింపకున్నది.

మానవుఁ డీ సృష్టిపదార్థముల యుపశమనమును గోరక పావనత్వముయొక్క మహోన్నతస్థితికి రా గలిగినప్పుడు భగ

వంతుఁడు వానికి దనయందు పరిపూర్ణమయిన యభిరుచిని గలిగించును. అప్పుడాతఁడు ప్రపంచములోఁ దనకేమి సంభవించినను సంతుష్టిగలిగియుండును. సుఖములకుఁ గానందింపఁడు. కష్టములకు విచారింపఁడు. కష్టసుఖములు కలిమిలేములు మొదలయినవానియందు సమభావముగలిగియుండును. తన నిదానమంతయు నీశ్వరునియం దుంచి సర్వమునకు వానినే నమ్మియుండును. ఆతఁడు సర్వవిషయములయందును యీశ్వరునితో నన్యోన్యమయియుండుటచే వానిదృష్టికి చచ్చుట నశించుట మొదలయిన దేమియు లేక సర్వము నీశ్వరునియందు నిల్చి యీశ్వరేచ్ఛను నెఱవేర్చుచున్నట్లు కనుపించుచుండును. ప్రతిదానికి నంతమున్నదనియు గతించినకాల మెన్నటికి తిరిగి రాదనియు జ్ఞాపకముంచుకొనును. తగినంతజాగ్రతయు శ్రద్ధయు లేనప్పుడు యోగ్యత బొందఁగలుగుట యసంభవము. నీవు శ్రద్ధ గలిగియుండుటకు ప్రారంభించితివేని దుర్మార్గమున సంచరించుటకు సయితము ప్రారంభించుదువు. పావనజీవితమున జీవింపఁ బ్రారంభించితివేని మహత్తరమయిన చిత్తవిశ్రాంతిని గలిగియుండుటయే గాక యీశ్వరానుగ్రహముచేతను యోగ్యతయందు నీవుగలిగియున్న యాసక్తిచేతను నీవు పడుచున్న బాధలు తేలికగాఁ గనుపించుచుండును. శ్రద్ధయు నాసక్తియుఁ గలిగినమానవుఁడు సర్వవిషయములకు సంసిద్ధుఁడయి యుండును. కాఠిన్యమయిన కాయకష్టముకన్న దుర్మార్గము నడఁచిపెట్టుటకు దుర్వాంఛల నశింపుజేసుకొనుటకును మనము

పొంగవలసియున్న పరిశ్రమ యధిక ప్రయోజకరముగా కనుపిం చుచున్నది. తనయందున్న స్వల్పదోషములను నివారించు కొనఁజాలనివాఁడు క్రమక్రమముగా గొప్పదోషములకు లోను గావలసియుండును. నీవు దివసమంతయు లాభకరముగా గడుప గలిగితివేని సాయంకాలమున సంతోషముగా సుఖింపఁగలవు. నిన్ను నీవు ప్రతిదినము పరిశీలించుకొనుము. నిన్ను నీవు పురి కొల్పుకొనుము. నిన్ను నీవు జాగ్రత్తపెట్టుకొనుము. ఇతరుల స్థితి యెట్లున్నను నిన్ను నీవుపేక్షింపకుము. నిన్ను నీవు బాధించుకొనుచున్న కొలదిని నీ వధికముగా యీశ్వరవాత్సల్య మున నభివృద్ధిఁ జెందఁగలుగుదువు.

ప్రథమభాగము సమాప్తము.

ఆంతరంగికజీవితము.

ద్వితీయభాగము.

1 ఆంతర్యజీవితము.

"ఈశ్వరరాజ్యము నీయందు నున్నది" అని భగవంతుఁడుఁ జెప్పుచున్నాఁడు. నీవు హృదయపూర్వకముగా భగవంతునివంకకు మరలుము. విచారహేతువువైన యీప్రపంచకమును విడిచిపెట్టుము. బాహ్యవిషయముల పరిత్యజింప నేర్చుకొనుము. నీయాత్మ యపుడు విశ్రాంతిని గలిగియుండును.

బాహ్యవిషయముల పరిత్యజించి యాంతరంగికవిషయమును జూడ నేర్చితివేని యీశ్వరరాజ్యము నీహృదయమున గనుపించుచుండును. నిర్మలాంతఃకరణమున బొడసూపుచున్న పావనమైన యానందమే యీశ్వరరాజ్యము. అది అపవిత్రహృదయమున గనుపించదు. నీవు నీయందర్హమైన యుత్తమభవనమును నిర్మించితివేని క్రీస్తు నిన్ను సమీపించి వానియుపమనము నీకు విదితపఱచును. సుందరమైనవాని తేజోవిశేషమంతయు దాని యంతరమున గనుపించుచున్నది. అందామహాత్ముఁడధికవికాసముతో నానందించుచుండును. ఆయ

న పెక్కు సారు లాంతర్యపురుషునకి దర్శనమిచ్చి మృదుమధుర స్వనంబున వానితో ముచ్చటించుటయేగాక వానికి దగిన యా త్మోపశమనమును సయితము గలిగించియుండెను. వానియాత్మ యందు దగినంత విశ్రాంతిని బూరించి తనతో సధిక పరిచయ మును గలిగించుచుండెను. ఎల్లప్పుడు నీవు వానినిగూడియుండు టకు సిద్ధమైయుండుము! “ఎవరైన నన్ను బ్రేమించి నాయా జ్ఞను శిరసావహించి మెలఁగుచుండిరేని, నేను వారల సమీపించి యనిశంబు వారలతో నివసించుచుందును” అని ఆయన నుడి వియుండెను. కావున జీససునకు నీహృదయమున నిలువ తావొ సఁగి తదితరవిషయములను లోనఁజేరనీక నిరసింపుము. నీవు క్రీస్తును గలిగియుంటివేని యితరధన మవసరములేకయే మహా భాగ్యవంతుఁడవై ప్రకాశించుచుందువు. మనుష్యమాత్రు లను గోర నవసరములేకయే నికవసరమైయున్న సర్వవిషయ ములను నాతఁడు నీకు సందర్భపఱచుచుండును. మానవచిత్త ము మిగుల దుర్బలమైనది. నిమిషమున కొకవిధముగా మారు చుండును. క్రీస్తు మనల నంత్యదశయందైన విడిచిపెట్టక తోడునీడవలె మనల జేరియుండును. మానవుఁడును మనకెంత ప్రియతముఁడై యున్నను, వానివలన మనకెంత లాభమున్న ను వాఁడు నాశనస్వభావమును గలిగియుండుటచే వానియందు నిలువగలిగిన గొప్పయాధారమేదియు గనుపించదు. అతఁడు కొన్నిసమయములయందు మనకు బ్రతిబంధకముగానున్నను వైషమ్యముగానున్నను మనమందులకు విచారింప నవసరము

లేదు. మానవ చిత్తము గాలివలె తఱచు చరించుచుండు టచే నేడు మనకు మిత్రుఁడుగానున్నవాఁడు రేపు మనకు శత్రువుగా నుండవచ్చును. శత్రుఁడైనవాఁడు మిత్రుఁడై యుండవచ్చును. నీ నమ్మకమ నంతయు సర్వేశ్వరుని యందు మాత్రమే యుంచుము. నీవు భయపడఁదగినవాఁడును ప్రేమించదగినవాఁడును యీశ్వరుఁడే నని తెలిసికొనుము అతఁడుమాత్రమే నీకొఱకు ప్రత్యుత్తర మివ్వఁదగినవాఁడు నీకు మేలుఁజేయఁ దగినవాఁడు. నీకీలోకమున శాశ్వతనివాసస్థాన మేదియు లేదు. నీవెచటనున్నను పరదేశివే. యాత్రికుఁడవే. అంతరంగమున నీవు క్రీస్తుతో నన్యోన్యమై యున్న నేదప్ప చిత్తవిశ్రాంతిని గలిగి యుండ నేరవు.

ఈలోకమున నీవు నివసింప నవకాశము లేనప్పుడు నీదృష్టినంతయు నీలోకవిషయములయందేల నిలిపెదవు? పరలోకమే నీవు నివసింపదగిన నివాసము. ఈలోకవిషయములన్నియు నీవు జనబోవుచున్న మార్గమధ్యమున తటస్థమువుచున్న పరిదేశములని భావింపుము. ఈవిషయములన్నియు గతించఁదగినదే. వానివంటివేని నీవును వానితో గతింపవలసియుందువు. కావున నీవు వాని నెంతమాత్రము నంటకుండుటకుఁ బ్రయత్నింపుము. నీమనస్సునంతయు నామహోన్నత విషయమునందుమాత్రమే నిలుపుము. నీధ్యానమును ప్రార్థనలను యెడతెగక క్రీస్తువంకకుఁ బ్రవహింపఁజేయుచుండుము. మహోన్నతమైన పరతత్వమును సాధింప నీకు శక్తిలేనప్పుడు క్రీస్తుయొక్క మనోభావము

-లను యోచింప గలిగియుందువు. పావనమైనవాని గాయముల యందానందముతో నివసింపుము. క్రీస్తుయొక్క తేజోవికాసమయిన గాయములను గాయములను నీవు సమీపించితి వేని యాపదలయందు సయితము నీవధికముగా సుఖించుటయే గాక పరులు నిన్ను నిందించినప్పు డావంతయు కలతఁజెందవు. పరులు చేయుచున్న నిందలను దూషణలను నీవు సులభముగా భరింపఁగలవు. క్రీస్తుసయితము యీలోకమున నివసించియుండెను. ఆయన యు మానవులవలన దిరస్కరింపఁబడెను. దుస్సహమయిన కష్టసమయములయందు దూషణలతో విడిచిపెట్టఁబడెను. అట్లు వారలచే దిరస్కరింపఁబడుటకును బాధపడుటకును క్రీస్తు హృదయపూర్వకముగా గోరియుండెను. కాన నీవట్టి విషయములలో నేల ప్రలపించెదవు. క్రీస్తుసహితము శత్రువులను కొండెగాండ్రను గలిగియుండెను. మానవులందఱు నీకు బరమమిత్రులై యుండవలెనని యేలతలచెదవు.

లోకములో శత్రువులును బాధలును లేనియెడల నీ యోరిమి జయముగలిగి ప్రకాశించుట కేమి యవకాశ ముండును? ప్రతిబంధముల గలిగియుండుటకు నీ విష్టపడనియెడల క్రీస్తు కనుచరుఁడవై నీ వెట్లు మెలఁగఁగలవు. నీవు క్రీస్తుతో రాజ్యమేల దలఁచినయెడల క్రీస్తువలెనే నీవును బాధలను కష్టములను ననుభవింపుము. నీవు క్రీస్తుయొక్క మానస్సుఁజొచ్చి ఆయన ప్రేమ నించుక చవిఁజూడఁగలిగితి వేని నీయనుకూలప్రతికూలముల నీక్షించుటయు పాటింపవు. కష్టములను చిర

స్కారములను ననుభవింప తరుణము దొరికినందుకు నీవు పర
మానందభరితుఁడ వగుచుందువు. ఏలయనఁగా క్రీస్తునందలి
ప్రేమ మానవుని తన్ను తాను తిరస్కరించుకొనునట్లుఁ జేయు
చున్నది. క్రీస్తునందును సత్యమునందును ప్రేమగలిగిన పరమ
భక్తుఁడు అనివార్యమైన మోహమును విడిచిపెట్టి తన్ను
తాను ఈశ్వరునివంకకు మరల్చుకొనఁగలిగియుండును. తనయా
త్మను మహోన్నతతత్వమునకుఁ గొనిపోయి యీశ్వరానుభవ
మును గలిగించుకొనుచుండును. విషయములను పేరునుబట్టియు
ప్రసిద్ధినిబట్టియు పరిగణింపక వాని నిజమైన విలువనుబట్టి పరి
గణింపనేర్చినవాఁడు నిజమైన జ్ఞానవంతుఁడు. అతఁడు మానవ
తత్వముకంటె యీశ్వరతత్వమును జక్కఁగాఁ దెలిసికొనిన
వాఁడు. బాహ్యవిషయముల నెంతమాత్రము పాటింపక అంత
రంగికజీవితమున జీవింపనేర్చిన యుత్తమపురుషుఁడు దేశకాల
నియమము లవసరములేకయే యీశ్వరోపాసన యొనర్ప సమ
ర్థుఁడై యుండును. నిజమైన జ్ఞానవంతుఁడు తన్ను దాను దెలి
సుకొని బాహ్యవిషయముల నెంతమాత్ర మంటకుండును.
వానికి బాహ్యవృత్తి యెంతమాత్రము ప్రతిబంధకమును గలి
గింపనేరదు. కాలమునుబట్టి యవసరములై యున్న బాహ్య
వ్యాపారము లెట్లు పరిణమించినను విచారమునొందక వాని
కనువుపడి యుండును. మంచిశిక్షచే నంతరంగమును జక్కఁగాఁ
బ్రవర్తింపఁజేయువాఁడు|మానవుల కుటిలవర్తనము నించుక
యు పాటింపఁడు. బాహ్యవిషయములఁ దగిలినకొలఁదిని మాన

పునకుఁ బ్రతిబంధకము లతిశయించి మనోవ్యథ నొందుచుం డును. నీహృదయము దోషమాలిన్యము నంటక నిర్మలముగా నున్నప్పుడు ప్రతివిషయము నీలాభమునకును నభివృద్ధికిని కారణమైయుండును. నీయహంభావము పూర్ణముగా నశించ నప్పుడును లోకవిషయములయందు నీ వనురాగమును గలిగి యున్నప్పుడును ననేకవిషయములు నీకు వికలమునుఁ బుట్టిం చుచుండును.

అపరిశుద్ధమైన మోహముకంటె మానవహృదయము ను భ్రష్టీకరింపఁజేయఁ గలిగినదేదియు లేదు. నీవు బాహ్యాప శమనమును నిరాకరింపఁగలిగినయెడల పరమార్థమును విచా రింపఁగలుగుటకును అంతరంగిక యానందము ననుభవించుట కును సమర్థుఁడవై యుందువు.

2 అడఁకువ.

ఒరులు నీకనుకూలముగా నున్ననుఁ బ్రతికూలముగాను న్నను నది యొక్క గొప్పవిషయమని భావింపకుము. నీవు చేయుచున్న ప్రతికార్యమునందును నీశ్వరుఁడు నీతో నుండు నట్లు దగినంత జాగ్రతతో మెలఁగుచుండుము. పావనమైన యంతఃకరణమును గలిగియుండుము. ఈశ్వరుఁడు నిన్ను నిశంబు గాపాడుచుండును. భగవంతునకుఁ బరమమిత్రులై యున్నవా రిని మానవుని కుటిలస్వభావము బాధించనేరదు. నీవు బాధిం పఁబడుచున్నను మౌనమును గలిగియుంటివేని ప్రభువుయొక్క

సహాయమును బొందఁగలుగుదువు. నిన్నుద్ధరించవలసిన సమయమును రీతిని ఆయనకు విదితమేకనుక నిన్ను నీ వాయునకు వశపఱచి యూరకుండుము. కలవరములనుండియు బాధలనుండియు మనల రక్షింపవలసిన భార మీశ్వరునియందున్నది. మన తప్పిదములను గాంచినప్పు డితరులు మనల దూషింతురన్న పరిజ్ఞానము మన హృదయమునకు దైన్యమును గలిగింప మంచి సాధనమైయున్నదని తెలుసుకొనుము. మానవుఁడు తన దోషమును గుర్తెఱిఁగి దైన్యస్వభావమును గలిగియున్నప్పు డితరులను సులభముగా శాంతింపఁజేయఁగలిగి యుండుటయే గాక వారు తమ్ముల బాధించినప్పుడు సహా దానిని సహనముతో భరించఁగలిగియుందురు. భగవంతుఁడు దీనుల నుద్ధరించి రక్షించుచుండును. దీనులే భగవంతునకు మిగుల ప్రియమైన వారు. ఆయన వారల నెల్లవిధముల కాపాడుచుండును. దీనుల దీనాలాపముల నాలింప నాతఁడు సదా చెవియొగ్గి వేచియుండును. తన దయారసమును దీనులపై వెదఁజల్లుచుండును. దీనులు దైన్యముచేఁగుంగినప్పుడు వారలఁ బైకి లేవఁదీయును. భగవంతుఁడు తనరహస్యములను దీనులకుమాత్రమే తెలియఁజేయుచుండును. తనమాధుర్యమును వారలకుఁ జవిచూపి తన చెంతకు వారలఁ జేరఁబిలచుచుండును. దీనజనుని వదనారవిందము కలవరముల సహించుచున్నను వానిహృదయము విశ్రాంతి గలిగి నెమ్మదిగానుండును. ఎందుచేతననఁగా వానిహృదయమెల్లప్పు డీశ్వరునియందు విశ్రమించుచున్నదిగాని తదితరము

నందు విశ్రమించుచుండలేము. లోక మందతికన్నను నీవు తక్కువగానున్నట్టు భావింపగలిగిననేతప్ప నీవు జ్ఞానమునం దభివృద్ధిజెందియున్నట్టు యోచింప వీలు లేదని దెలిసికొనుము.

8 యోగ్యతను నెమ్మదిని గలిగియున్న మానవుఁడు.

మొట్టమొదట నీ హృదయమున నెమ్మదిగలిగియుండు ము. ఆవల నీ వెల్లరకు నెమ్మదిని గలిగింపఁగలవు. విద్యాధికుఁ డయిన పండితునికంటె నెమ్మదిగలమానవుఁడు లోకమున కెక్కుడు యుపకారమును జేయఁగలిగియుండును. కోపస్వభా వముగలపురుషుఁడు కొన్నిసమయములయందు చెడ్డకార్యము ను మంచికార్యముగాఁ జేయఁగలిగినను నాతఁడు చెడుగును విశ్వసించుటకు సిద్ధమయియుండును. నెమ్మదిగలిగిన శాంతపు రుషుఁడు ప్రతికార్యమును మంచిగా పరిణమింపఁజేయఁగలిగి యుండును. ఆతఁ డితరుల నెన్నడును సంశయింపఁడు. సంతృ ప్తిలేని కోపమానసుఁడు పెక్కుయనుమానములవలనను సంశ యములవలనను మనోవికలమును గలిగియుండును. ఆతఁడెన్న డును నెమ్మదిగలిగియుండఁడు. ఇతరులను నెమ్మదిగలిగియుండ నీయఁడు. చిత్తశాంతిలేనిమానవుఁడు తాను చెప్పవలసియున్న సంగతులను జెప్పకుండుటయేగాక చెప్పఁగూడనిసంగతులను తలఁచుచు చెప్పుచుండును. చేయవలసినకార్యములను జేయక విడిచిపెట్టుచుండును. తాను జేయవలసియున్నవిధాయకకార్య ములనుపేక్షించి తనకవసరములేని యితరులకార్యములయం దుఁ బ్రవేశించుచుండును. నీచలమునంతయు ముందు నీయం

దు వినియోగింపఁబ్రారంభింపుము. అనంతరము నీవు దానిని యుక్తముగా నీతోడిమానవులకు వ్యాపింపఁజేయవచ్చును. నీదోషములను నేరములను నెట్లు మఱుగుపఱచవలయునో నీ వెఱుఁగుదువు. ఇతరులు తమనేరములను క్షమింపవేఁడినప్పుడు నీ బంధులకు సమ్మతించుట కిష్టపడవు. నీ నేరములకు నిన్ను శిక్షించుకొనుటయు నీ సోదరుని నేరమును క్షమింపఁజూచుటయు మిగుల శ్లాఘనీయములయి యున్నవి. నిన్ను దప్ప యితరుల నెన్నఁడును కోపించుటకును, ద్వేషించుటకును సమ్మతింపనేరనియు త్వమస్థితికి నీహృదయ మెంత దూరముగానున్న దో పరిశీలించి చూచుకొనుము. యోగ్యులమధ్యను, శాంతులమధ్యను నెమ్మదిగలిగి జీవించుట ఘనకార్యము గాదు. ఇది స్వాభావికముగా సంపదతికి నిర్బాధకమగుటచే నానందకరమాయి నది. తమ కనుకూలమయినవారితో నివసించుటకును నెమ్మది గలిగియుండుటకును నెల్లవారు సమ్మతింతురు. అనుపాజ్ఞల నెఱుంగని మూఢమానవులమధ్యను, తనకు వైషమ్యముగా సంచరించుచున్న శత్రుమధ్యమునను నీవు నెమ్మదితో జీవింప నేర్చియుండుట మిగుల యభినుతింపఁదగిన యద్భుతవిషయము. మానవపవిత్రతకు వన్నెయు దెచ్చుపౌరుషకృత్యము. తమ హృదయములయందు నెమ్మదిగలిగియుండుటయేగాక యితరులతో సయితము నెమ్మదిగా జీవింపఁగలిగినవారు కొందఱు గలరు. లేకమైన తమహృదయములయందు నెమ్మదిని గలిగియుండక యితరులనెమ్మదికిని యుకితము భంగమును గలిగించుచున్నవారు

కూడ గలరు. అట్టి వారితరులకు దుర్భరమయియుండుటయే గాక తమకుసహితము భారముగా నుందురు. తమహృదయమున నెమ్మదిం గలిగియుండి యితరులహృదయములకు సహితము నెమ్మదినిగలిగింపఁ బ్రయత్నించువారు మఱికొందఱు గలరు. ఈజీవితమున మనము గలిగియున్న నెమ్మదియంతయు మన కనిష్టవిషయములను మిగుల యడఁకువ గలిగి భరించుట యందున్నదిగాని వానిని దప్పించుకొనుటయం దెంతమాత్రము లేదు. యుక్తముగా యోర్పుతో సహింపనేర్చినవా రపారమయిన చిత్తశాంతి ననుభవింపఁగలరు. అట్టి యుత్తమపురుషుఁ డొక్కరుఁడుమాత్రమే తన్ను దాను జయింపఁగలిగిన మహాశూరుఁడు ఈప్రపంచకమునంతయు స్వాధీనము జేసికొని పరిపాలించుచున్న పౌరుషవంతుఁడు జీససుక్రీస్తుయొక్క పరమమిత్రుఁడు. ఈశ్వరరాజ్యమునకు ముఖ్యవారసుఁడు.

4 నిర్మలహృదయము.

పావనత్వము నిష్కాపట్యము, అను రెండు ఱెక్కలతో మానవుఁ డీలోకమును విడిచి పరలోకమున కెగయఁగలిగి యుండును. నిష్కాపట్య ముద్దేశమునందును పావనత్వము మోహమునందును నుండవలయును. నిష్కపటము భగవంతుని యందు నిదానమును గలిగించును. పావనత్వము భగవంతుని నాలింగనము గావించి వాని మాధుర్యమును జవిచూపఁగలిగి యుండును. నీ హృదయమున స్వార్థపరత్వమును విడిచిపెట్టితి

వేని సత్కర్మాచరణము నీకుఁ బ్రతిబంధకమయి కనుపించును. నీయుద్దేశమునందు భగవంతుని సంతోషపెట్టుట తప్ప వేఱు చింత మఱియొకటి లేనప్పుడును భావమునందు తోడిమానవులకు మేలుజేయుటకంటె మాఱుతలంపు గదియనప్పుడును, అంతరంగము యొక్క స్వేచ్ఛాభావమును నీవు బొందఁగలుగుదువు. నీయంతఃకరణము నిర్మలమయియున్నప్పుడు ప్రతిజీవము నీకు జీవితదర్పణమువలెను పావనోపదేశముల నుపదేశించెడి యుద్గ్రంథమువలెను గనుపించుచుండును. భగవంతునియొక్క సదుద్దేశమును వెల్లడింపని జీవమేదియు లేదు. ఎంతక్షుద్రజంతువయినను నీశ్వరప్రభావమును సూచింపకుండుట లేదు. నీహృదయము నిర్మలముగా నున్నప్పుడు యడ్డులేకయే నీవు సర్వమును జూడఁగలవు. సర్వమును జక్కగా గ్రహింపఁగలవు. పరిశుద్ధహృదయము స్వర్గనరకముల రెంటిని జొచ్చి జూడగలదు. మానవుని బాహ్యవిషయవిచారణవాని మానసస్థితి ననుసరించియుండును. సంతోషమువంటి పదార్థ మేదైన లోకములో నున్నయెడల పరిశుద్ధహృదయముగల మానవుఁడుమాత్రమే దానిని నిశ్చయముగా బొందఁగలుగుచుండెను. ఎచ్చటనయిన కలవరము, వైకల్యము మొదలయిన విషయములుండ సంభవించెనేని చెడుహృదయము దాని నధికముగా ననుభవించవలసియుండును. ఇనుము నగ్నియం దుంచబడినప్పు డగ్నికాకచే దాని తుప్పు విడిచి ధవళకాంతి ప్రకాశించుచున్నట్లు మాన

వుఁడు ప్రాపంచికకష్టముల నోర్చి పూర్ణముగా దేవత్వము నొందినప్పుడు మాంద్యమును, మాలిన్యమునువిడిచి నూతన పూరుషుఁ డగుచుండెను. మానవుఁడు మాంద్యమునొంద ప్రారంభించునప్పుడు నిరర్థకపరిశ్రమవలన బాహ్యోపశమనముల కభిలషించుచుండును. కాని, యాతఁడు మాంద్యమును విడిచి తన్ను తాను జయింపఁబ్రారంభించునప్పుడును మగతనముగలిగి యీశ్వరమార్గమున నడువఁబ్రయత్నించునప్పుడును, అంత వఱకనివార్యములుగాఁ గనుపించుచున్న కష్టములు బహుసులభసాధ్యములయి కనుపించుచుండును.

5 ఆత్మవిచారణ.

మనము తఱుచు భగవదనుగ్రహము పొందలేక పోవుచుండుటచేతను, తగినంత జ్ఞానము లేకపోవుటచేతను మన శక్తిపై నాధారపడియుండుటకు వీలు లేకపోవుచున్నది. మనయందు గనుపించుచున్న జ్ఞానము మిగుల స్వల్పమైనది. అశ్రద్ధవలనను నుపేక్షవలనను దానినిసయితము మనము పోఁగొట్టుకొనుచుంటిమి. మనయంతర్గతమునందలి యంధత్వమును గనిపెట్టనేరక మనము తఱుచు తప్పుచేయుచుందుము. అందుకు మనము చెప్పుచున్న సమాధానము లంతకన్నను నధికఘోరములుగా గనుపించుచుండును.

ఒకప్పుడు మనము లోలత్వముగలిగియుందుము. దానిని నుత్సాహమని పరిభ్రమించుదుము. మనయందునున్న గొప్ప

దోషములను పాటింపక మనమితరుల స్వల్పదోషములను దూషించెదము. ఇతరులవలన మనకించుక బాధ తటస్థించెనేని యతివేగముగా నొప్పిగలిగి దానిని మఱదిపోక యెల్లప్పుడు జ్ఞాపకముంచుకొందుము. కాని, మనవలన నితరులకు నొప్పి గలిగినప్పుడు దాని నించుకయు దలంపము. తనచేష్టలను మనోభావములను జక్కగా విచారింపఁగలిగినవాఁడు. ఇతరులను గూర్చి యెంతమాత్రము విచారింపడు.

నిజముగా నీశ్వరజ్ఞానము గలిగినమానవుడు యితరుల వ్యాపారమునను విచారించుటకు బదులుగా తన యాత్మనుగూర్చి తగిన జాగ్రతను దీసుకొనుచుండును. తన్నుగూర్చి జాగ్రతతో శ్రద్ధగలిగి యున్నవాడితరుల యెడ మౌనమును వహించి యుండును. ఇతరుల విషయములో మౌనముమధరించి నిన్ను గూర్చి నీవు తగిన జాగ్రతను దీసుకొనుచున్ననే తప్పనీకధార్మిక జ్ఞానమును భక్తిభావమును లభింపనేరవు. నీవుపూర్ణముగా భగవద్విషయమునే గమనించుచున్నయెడల బాహ్యవిషయములునిన్నంతమాత్రము నంటజాలవు. నిన్ను విడిచి నీవెచట మెలగ గలవు? నిన్ను నీవుపేక్షించి యపార్థమైన లోకవిషయముల యోజించుటవలననీకేమి ప్రయోజనము ? నీవు చిత్త విశ్రాంతిని గలిగి నిజముగా నీశ్వరునితో నవినాభావ సంబంధమును గలిగియున్న యెడల యితర యోజనల నన్నిటిని విడిచి పెట్టి యధ్యాత్మిక జీవితమునకు బ్రియత్నింతువు. అస్థిరపదార్థములను చింతించక విడిచిపెట్టితివేని యధ్యాత్మిక జీవితమునం

దు గొప్ప యభివృద్ధి నొందగలిగి యుందువు అశాశ్వతపదార్థ
ముల నభిలషించితివేని నీయభివృద్ధికి భంగము గలిగించుకొందు
వు. భగవంతుడు దక్కతదితరమైన దేదియు మహత్తరమైనదని
యోజింపకుము. దేనిని ప్రేమింపకుము. దేనిని నంగీకరింపకుము.
ఈశ్వర సంబంధము దప్ప యితర సంబంధము, దేనిని గలిగియుం
డకుము. మానవులవలన మనకు లభించెడి సుఖము నిరర్థకము.
భగవంతుని ప్రేమించు నున్న హృదయము భగవద్వ్యతిరేకమై
న విషయముల గర్హించుచుండును. భగవంతుడు మాత్రమే
శాశ్వతము మనోహరము సర్వమునకు లోపలను వెలుపలను
నిండియుండెను. ఈశ్వరుడే ఆత్మోపశమనము హృదయము
యొక్క పరమానందము.

6 పావనాంతఃకరణము.

యోగ్యునియొక్క యానందము అంతరాత్మవలన లభిం
చిన యోగ్యతాపత్రిక యని తెలిసికొనుము. పావనమైన
యంతఃకరణమును గలిగియుంటివేని నీవెల్లప్పుడు సుఖించుచుం
దువు. యోగ్యమైన హృదయము కష్టసమయములయందు సయి
తము మంచి సహనమునుగలిగి మిక్కుటమైన యానందముతో
విరాజిల్లుచుండును. చెడుహృదయ మెల్లప్పుడు పిఱికిదనము గలి
గి విశ్రాంతి లేక బాధపడుచుండును. నీవంతరాత్మవలన తిర
స్కరింపఁబడలేని చిత్తవిశ్రాంతియొక్క మాధుర్యమును జవిజూ
డఁగలవు. నీవుచక్కఁగాఁ బ్రవర్తింపఁగలిగినతేతప్ప బాగుగా సు
ఖింపనేరవు. దుర్మార్గులెప్పుడును నిజమైన యానందమును బడ

యనేరరు. వారు చిత్తవిశ్రాంతినైన బొందఁజాలరు "దుర్మార్గు లెప్పుడును విశ్రాంతిని గలిగియుండరు' అని ప్రభువు చెప్పెను. దుర్మార్గులేమి చెప్పుచుండిరి? "మేము చిత్తవిశ్రాంతిని గలిగి యుంటిమి. మాకేకీడును మూడుట లేదు. మమ్ము నెవరు బాధింపఁగలరు?" అని వారు నుడువుచున్న యసత్య ప్రలాపములను చెవియొగ్గి వినకుము. వారి నుడువులు సత్యములని భావింపకుము. వారుభగవంతుని యాగ్రహమునకు పాత్రులై యుండుటచే చేష్టలు నిరర్థకములై యుండును. వారి తలంపులు వ్యర్థములయి నశించును. వారు తుదకు తమపాపఫల మనుభవించుచుందురు. ఆపత్కాలమునందు సంతోషింపఁగలుగుట యీశ్వరుని ప్రేమించుచున్నవారికి కఠినమైన విషయముగాదు. ప్రభువు యొక్క శిలువయందలి యానందమే యానందము. మానవుల వలన మనకు లభించెడి యానందము క్షణభంగురము. ప్రపంచక సంబంధమైన యానందము దుఃఖముచే వెంబడింపఁబడుచుండును. యోగ్యునియొక్క యానందము ముఖమునందు గాక హృదయమునందు మాత్రమే ప్రకాశించుచుండును, సత్పురుషులు భగవంతుని యందు మాత్రమే యానందించుచుందురు. భగవంతుఁడే వారియానందము. వారు సత్యముగా నానందించుచుందురు. నిజమయిన శాశ్వతానందమును బడయఁగోరువారందఱును నస్థిరపదార్థముల నపేక్షింపక విడిచిపెట్టవలెను. ప్రాపంచిక సుఖముల నభిలషించువారు వానిని హృదయపూర్వకముగా నిరసింపనేరక పోవుటయేగాక పరతత్వమును ప్రేమింపలేక

పోవుచుండిరి. దూషణ భూషణములపాటింపనివాడు చిత్తవిశ్రాం
తి గలిగియుండును. ఎవని యంతఃకరణము పరిశుద్ధతగలిగి ప్రకా
శించుచుండునో అట్టివాఁడు మః స్వాత్మప్రాప్తిని సులభముగాఁబొం
దఁగలిగి యుండును.

నీవితరులచే శ్లాఘింపఁబడినంతమాత్రమున యోగ్యుఁడ
వును దూషింపఁబడినంతమాత్రముచే నయోగ్యుఁడవునుగాఁజాలవు.
నీవు నీవే. నీమంచిచెడ్డలు నీహృదయముయొక్క స్థితి ననుసరించి
యుండును. లోకులు పొగడిన పొగడ్తలు నీకు యోగ్యతనుగలి
గింపనేరవు. నీవెవరవో నిన్నుఁ జూచుచున్న యీశ్వరునికెఱుక
హృదయమున నీవెవరవనువది నీయంతరాత్మయే చెప్పుచున్న
ది. నీవు దానిని వినఁగలిగితివేని నిన్నుగూర్చి యితరులు చెప్పు
కొనుచున్న దానిని నీవువిన నపేక్షింపవు. మానవుఁడు నీముఖము
ను మాత్రమే జూడఁగలఁడు. భగవంతుఁడు నీహృదయమును
సహితము జూడగలడు.

మానవుఁడు నీపై చేష్టలనుమాత్రము జూడఁగలఁడు. భగ
వంతుఁడు నీయాలోచనలను భావములను జూడఁగలతనయందు నిర
సనభావమునువహించి లోకమునకు మేలుజేయుచుండుట యణ
కువగలిగియుండుటకుగుఱుతు. మానవునినుండి యేయుపశమనము
ను నపేక్షింపకుండుట పావనత్వమునకును ఆంతర్యవిశ్వాసము
నకును చిహ్నము. మానవుల మెప్పుగోలకు ప్రయత్నింపనివా
డు తనయాత్మను భగవంతున కర్పించెననుట యథార్థము

"ప్రభువుయొక్క మెప్పునపేక్షించువాఁడు మానవుల మెప్పు నపేక్షింపఁడు." అని యొక బుద్ధిమంతుఁడు నుడివియుండెను. అంతరంగము నీశ్వరునితో మెలఁగుచుండుటయు ప్రపంచవిషయములకు విముఖమయిన మనస్సును గలిగియుండుట యజ్ఞానవంతుని లక్షణములు.

7 జీసును ప్రేమించుట.

జీసునిమిత్తము తన్ను తాను నిరసించి జీసునుఁ బ్రేమింపనేర్చినవాఁడు నిజముగా నదృష్టవంతుఁడు. మనము ప్రేమించుచున్నవానికి మఱకు మిగుల ప్రియతమమైనదానిని విడిచిపెట్టవలయును. ఎందుచేతననఁగా జీసను అన్నిటికన్నను నధికముగాఁ బ్రేమింపఁదగియుండెను. ఇతరజీవుల ప్రేమ ప్రమాదమైనది. అస్థిరమైనది. చంచలస్వభావముగలది. జీససుయొక్క ప్రేమ విశ్వాసకరమైనది. సహనస్వభావము గలది. ఇతరజీవుల నంటియున్నవారు నోడల నంటిన ఘూళివలె క్రిందపడుదురు. జీసును నంటిపట్టినవారు పతనములేక యెల్లప్పుడు స్థిరముగా నిలచియుందురు. కనుక నీవు జీసునుఁ బ్రేమింపుము. వానిని పరమమిత్రునిగాఁ జేసికొనుము. ఎస్నేహితులందఱు నిన్ను విడిచిపెట్టినను ఆయన నిన్ను విడిచిపెట్టక నీపక్కను నిల్చి నిన్ను నశింపనీక రక్షించుచుండును.

నీకిష్టమున్నను లేకున్నను నీవొకానొకదినమున సర్వమును విడిచిపెట్టవలసియుందువు. నీవు జీవించుచున్నను చచ్చుచున్నను జీసును నీసామీప్యమున నుంచుకొనుము. విశ్వాస

నీయందైన యీమహామహా రక్షణమునకు నిన్ను నీవు సమర్పిం
పుము. నిన్నెవ్వరును రక్షింపఁజాలనప్పుడా మహాత్ముఁడు
మాత్రము నిన్ను రక్షింప సమర్థుఁడై యుండును. నిన్ను
ప్రేమించుచున్న ప్రేమాధినిస్వభావమును విచారింపుము.
నిన్ను రక్షింప వానికి సమానుఁ డెవ్వఁడును లేఁడు. ఆతఁడు నీ
యాత్మను స్వయముగా స్వీకరించి సింహాసనాసీనుఁడైన
మూర్ధాభిషిక్తునివలె దానియం దధిష్ఠించియుండును. ఈసృ
ష్టింపఁబడిన జీవులన్నియు నిన్ను విడిచిపెట్టినను ఆయన నిన్ను
విడిచిపెట్టక నీయందు నివసించియుండును. నీవు జీససును విడిచి
మానవుని నమ్మితివేని నీవు చెడినవాఁడవగుదువు. గాలికిఁ జలిం
చుచున్న తృణకాష్ఠమును నానుకొనియుండకుము. ఈశరీరము
లన్నియు తృణప్రాయములు. వాని యానందము గహనకుసు
మమువలె క్షణకాలములో వాడిపోవును. మానవునిపై రూప
మునుఁజూచి యానందించితివేని నీవు త్వరలో మోసపోవుదువు.
ఇతరులనుండి నీవు లాభముఁబొందఁ జూచినను నుపశమింపఁ
బడఁగోరినను నీవు నష్టము ననుభవింపవలసియుండుదువు. నీ వన్ని
విషయములయందును జీససుకొఱకుఁ బ్రయత్నించితివేని, నీవు
నిశ్చయముగా జీససుముఁ జూడఁగలిగియుందువు. నీకొఱకు నీవు
ప్రయత్నించితివేని నీవు చెడుటకు నిన్ను నీవు ప్రేరేపించిన
వాఁడవగుదువు. ఈ యావత్ప్రపంచకముకన్నను మానవుఁడు
తనకుఁ దానే శత్రువు. జీససును కనిపెట్ట ప్రయత్నింపనివాఁ
డితర శత్రువులందఱికన్నను తనకు తాను గర్భశత్రువై
తన్ను తాను మిగుల వేధించుకొనుచుండును.

8 జీసస్సుమైత్రి.

జీససునీకు సాక్షాత్కరించినయెడల సర్వవిషయము లనుకూలము లయియుండు. జీససు నీకుఁ గనుపించనియెడల సర్వమును నీకుఁ బ్రతికూలమయి యుండును. జీససు నీయాత్మతో సంభాషింపనియెడల యితరోపశమనము లన్నియు నిష్ప్రయోజనము లై యుండును. జీససు నీతో నొకమాట మాత్రము మాటాడినయెడల యది నీకధిక సుఖమును గలిగింపఁగలిగి యుండును.

పూర్వమొక్క సుందరాంగి (Mary Magdalene) విచారముచేఁ గుందుచున్నప్పుడు "ప్రభువువచ్చి నీకొఱకుఁ బిలుచుచుండె" నని నుడివినతోడనే యామె యానందముతో లేచియుండ లేదా. జీససు నీమనోవికలమును బాపి యధ్యాత్మిక సుఖమునకు నిన్నుఁ బురికొల్పినప్పుడు నీ వెంత యానందించు చుందువు. ఆసమయము నీకెంత హాయిగానుండును. నీవు జీససును చింతింపక విడిచిపెట్టునప్పుడు నీ కాసమయమెంత కాఠిన్యము గాను నిరుత్సాహముగాను గనుపించుచుండును. ఈప్రపంచక మంతను బోఁగొట్టుకొనుటకన్నను నీ కది గొప్పయరిష్టము. జీససును విడిచిపెట్టినయెడల ప్రపంచకమంతయు నీ కేమిలాభము? జీససునుగూడియుండుటయే స్వర్గము. జీససునువిడిచియుండుటయే నరకము. జీససు నీతోనున్నప్పుడు శత్రులెవ్వరును నీకు హాని జేయఁజాలరు. జీససును కనిపెట్టుట మహాధనమును కని ట. ఈప్రపంచకలాభము లన్నిటికన్నను నది యెక్కువ

లాభము. జీససునువిడిచి పెట్టుట సర్వారిష్టములకన్నను నెక్కువ
నష్టము. జీససుతో మైత్రికలిగి బ్రతుకఁగలిగినవాఁడు సకల
సౌభాగ్యసంపన్నుఁడు.మహాధనవంతుఁడు. జీససునువిడిచి బ్రతి
కినవాఁడు పరమదౌర్భాగ్యుఁడు. జీససుతో సంభాషించెడి
విధానమును నేర్చుకొనుటయె గొప్ప శాస్త్రపరిజ్ఞానము. వానిని
హృదయమందు నిలుపఁగలుగుటయే మహత్తరమయిన పరిజ్ఞా
నము. నీవు భక్తివిశ్వాసములతోఁ బూరింపఁబడిన నిర్మలభావ
మును గలిగియుంటివేని జీసస యెల్లప్పుడు నీయందు నిలిచి
యుండును. నీవు వినయవిధేయతలుగలిగి నిర్మలమైనశాంత
హృదయముతోఁ బ్రకాశించుచుందుము. జీసస నీకు సాక్షా
త్కరించును. నీవు జీససునువిడిచి బాహ్యవిషయములకు మర
లితివేని ఆయనను నీహృదయమునుండి పరిత్యజించి వాని
యనుగ్రహమునకు దూరమయి దుఃఖింతువు. నీవు నీహృదయ
మునుండి వానిని తోఁసొట్టి వేసినతరువాత ఎవరికడకుఁ బరుగు
లిడుదువు? ఎవరిని రక్షింపవేడుదువు? ఎవరితో స్నేహింతువు?
మిత్రుఁ డొకఁడు లేనియెడల నీవు బ్రతుకనేరవు. ఈలోకము
లో మిత్రులందఱి మైత్రికన్నను జీససుమైత్రి నీకు పరమరంజ
కముగా నుండదేని నీ వధికపరితాపమున దుఃఖింపవలసియుం
దువు. నీ వితరులను నమ్మి స్నేహింప నుత్సహించితివేని నీ
వవివేకముతో సంచరించినవాఁడవగుదువు. జీససుయొక్క య
నుగ్రహమునకు దూరముగా నుండుటకంటె లోకమందఱి
తోను శత్రుత్వమును వహించియుండుటయే మేలెన్న. లోకమంద

ఱికన్నను నెక్కుడు ప్రేమతో జీససును బ్రేమింపుము. అందఱి
కన్నను నాయన నిన్నెక్కుడు ప్రేమతో నాదరించుచుండును.
లోకమందఱిని జీససుకొఱకు ప్రేమింపుము. జీససును జీసస
కొఱకుమాత్రమే ప్రేమింపుము. లోకములోని స్నేహితులం
దఱికన్నను జీసస క్రీస్తు మనకుఁ బరమమిత్రము; కనుక వానిని
లోకమందఱికన్నను నత్యధికముగాఁ బ్రేమింపవలయును. వాని
యందు మనకు శత్రు మిత్రులందఱును ప్రియములే. వానికొ
ఱకు మన శత్రువులను మిత్రులుగా నెంచి ప్రేమింపనేర్చుకొన
వలయును. వారియుభయులక్షేమము నిమిత్తము మన మీ
శ్వరుని వేడుకొనుచుండవలయును. వారందఱు నీశ్వరభక్తి
గలిగి సుఖింపఁగోరుచుండవలయును. ఎవనివల్లగాని నీవు గాఢ
ముగాఁ బ్రేమింపఁబడుటకును, పూజింపఁబడుటకును నిష్టపడ
కుము. అట్టిగౌరవము భగవంతునికిమాత్రమే యర్హమయినది.
నీహృదయమునంతయు భగవంతునియందుదక్క తదితరవిష
యమునందుంచ నభిలషింపకుము. ఇతరుల హృదయమంతయు
నీయందు నిలచియుండవలయునని నయితము కోరకుము. నీహృ
దయము నితరులహృదయము జీససునే ప్రేమించుచుండ
వలయునని తలంపుము. మానవులయందపరిశుద్ధమయిన మో
హమును గలిగియుండక పరిశుద్ధమయిన నిర్మలాంతఃకరణమును
గలిగి హృదయమున స్వేచ్ఛాభావమును బొందియుండుము.
చిత్తవిశ్రాంతిగలిగి ప్రభువుయొక్క మాధుర్యమును జవిగొనఁ
గోరినయెడల నీవు సర్వసంగపరిత్యాగివై నీ పావనహృదయము

ను గొనితెచ్చి జీససునకర్పింపుము. జీససుయొక్క యనుగ్ర
హామునుగలిగియున్ననే తప్ప నీవీస్థితి నెన్నఁడు బొందఁజాలవు.
నీవు సర్వసంగపరిత్యాగము జేసి యేకాకివై యున్ననే తప్ప
అద్వితీయుమయిన నీశ్వరునిఁ గూడియుండఁజాలవు. ఆయీ
శ్వరవాత్సల్యము మానవునకు లభించినప్పుడు మానవుఁడే కార్య
మునైన జేయసమర్థుఁడై యుండును. అది వానికి దూరమయి
యున్నప్పుడు పరమదరిద్రుఁడై బందర్పములఁబాసి నరకబాధ
లనుభవింపవలసియుండును. అట్టిసమయమున నీవు నిరాశజెంది
కృశించియుండక యీశ్వరేచ్ఛననుసరించి జీసను యనుగ్రహ
ముకొఱకు నీకేమితటస్థించినను దాని ననుభవింపసిద్ధముగా నుం
డుము. కృష్ణపక్షానంతరమున శుక్లపక్షమును శీతకాలావసాన
మున నుష్ణకాలమును సంభవింపక తప్పదు.

9 ఉపశమనశూన్యము.

నీ వీశ్వరోపశమనమును బొందఁగలిగినప్పుడు మానవో
పశమనమును దిరస్కరింపఁగలుగుట యొకఘనకార్యముకాదు.
మానవోపశమనమువలెనే యీశ్వరోపశమనము నయితము
లభించనప్పుడు దానిని భరింపఁగలిగియుండుటయే ఘనకార్యము.
మన మీశ్వరుని ప్రేమించియుండుటచే మనయంతరంగము శూ
న్యమయియున్నందుకు మనమెంతమాత్రము వ్యథజెందక సం
తోషపూర్వకముగా దానిని భరింపనేర్చి యుండవలయును.
కర్తృత్వాభిమానమును గలిగియుండుటకెన్నఁడును బ్రయత్నిం
పకుము. ఈశ్వరానుగ్రహమును నీవు బొందఁగలిగినప్పు డీశ్వ

కునియందు భక్తివిశ్వాసములు గలిగియుండుట యేమి వింత? ఈశ్వరానుగ్రహము గలిగియున్న నందఱు సంతోషించుదురు.

భగవదనుగ్రహము గలిగియున్నంతవఱ కెల్లవారు సుఖసంతోషములఁ గలిగియుందురు. సర్వశక్తుఁడైన యీశ్వరునివల్ల నడిపింపఁబడుచున్నప్పుడు భారములేకుండుట యేమి యాశ్చర్యము. ఎల్లప్పుడు మనము సుఖమునిమిత్తము దేనినైన నపేక్షించుచుందుము. ఈశరీరాభిమానమును విడిచిపెట్టుట దుర్ఘటముగాఁ గనుపించుచున్నది. మతమునిమిత్తము ప్రాణములు విడిచియున్న Lawrence ఉత్తమ పురుషుఁ డొకఁడు తనగురువుతోఁ గూడి ప్రపంచమంతయు జయింపఁగలిగెను. ప్రపంచకములో తనకానందముగాఁ దోఁచుచున్న పదార్థములనెల్ల నిరసించెను. క్రీస్తునందలి ప్రేమచే తాను ప్రేమించుచున్న పారమార్థికగురువునుండి యెడబాటు తటస్థించినప్పుడు నయితము మిగుల సహనముతో భరించియుండెను. సృష్టికర్తయైన పరమేశ్వరునందలి ప్రేమచే మానవునిపై గల మోహమును జయింపఁగలిగెను. అతఁడు మానవసుఖముకన్న నీశ్వరప్రీతిని నత్యాదరముతోఁ గోరుచుండెను. నీవును నీశ్వరునియందలి ప్రేమచే నెట్టి రక్తబంధువునైనను పరమమిత్రునినైనను ద్యజింపనేర్చియుండుము. నీవును నట్టి బంధుమిత్రులచేతఁ బరిత్యజింపఁబడవలసి వచ్చినప్పుడు విచారింపకుము. మనమందఱము తుద కొకనాఁటికి శరీరము విడిచిపెట్టవలసి

వారమే. మానవుఁడు తన్ను తాను నిగ్రహించుకొను టకు దీర్ఘకాలము పట్టువకోలఁదని నాంతర్యమునఁ బ్రయత్నిం చుచుండవలయును. తన మనస్సువంతయు నీశ్వరునకర్పింపఁ బాటుపడవలయును. మానవుఁడెప్పుడైన తన్ను తాను నమ్మి న యెడల మానవోపశమనముల మరల నపేక్షింపవలసియుండు ను. క్రీస్తును నిజముగాఁ బ్రేమించువాఁడును యోగ్యతకొఱకు సత్యముగాఁ బాటుపడువాఁడును శరీరభోగములను మానవోప శమనములను నాశింపఁడు. క్రీస్తుకొఱకు కఠినమైన బాధలను సాధనలను సహనముతో భరింపఁగలిగియుండును. అధ్యాత్మి కోపశమనము నీ కీశ్వరునివలన దయచేయఁబడినప్పుడు దానిని కృతజ్ఞతతో స్వీకరించి యది నిపుణ్యావిశేషమని భ్రమింపక భావింపక యీశ్వరప్రసాదమని తలంపుము. అయినావివలన నీవు నుప్పొంగి గర్వింపక యెక్కువ మెలకువగలిగి నీవ్యాపారముల యందుఁ దగినంతజాగ్రతతో వర్తింపుచుండుము. లేనియెడల యానమయము గతించి మనోపకారము నిన్ను వెనుదగులు చుండును. ఈశ్వరోపశమనము నీనుండి తొలఁగింపఁబడిన ప్పుడు నీవు నిరాశ జెందకుము. దైవఘటన మరల సంప్రాప్త మగువఱకు నోరిమిగలిగి నమ్రభావముతో వేచియుండుము. మఱియొక సమయమున నీశ్వరుఁడు పరిపూర్ణమయిన మఱి యొక యుపశమనమును బ్రసాదింపఁగనిగియుండును. అధ్యా త్మిక జీవనమున జీవింపనేర్చినవా రందఱికిని నిది నూతనవిషయ ముగాక యనుభవైక వేద్యమయినది. ప్రాచీనపవిత్ర వర్తలును

మహాత్ములును నిట్టి యవస్థాంతరములను బెక్కుసారు లనుభవిం
చియుండిరి. భగవంతుఁడు చక్కఁగాఁ జూచుచున్నప్పు డొకా
నొకమానవుఁడు తన సంపదకెన్నఁడును జలనము లేదని తలఁచి
యుండెను. ఈశ్వరుఁడు వానిని వేఱువిధముగాఁ జూచినప్పుడు
“ఓయీశ్వరా! నీముఖమును నాకు మఱుఁగుపఱచితివి. అందు
వలన నేను పెక్కుకష్టములు గుడుచుచుంటిని” అని యాతఁడు
మరల తనమనోభావమును బ్రకటపఱచియుండెను. కాని యాతఁ
డింతమాత్రముచే నిరాశజెందక “నేను మొఱబెట్టుచుంటిని.
ఓ ప్రభువా! నిన్నుమాత్రమే నేను బ్రతిమాలుకొనుచుంటిని”
అని ప్రభువును గాంభీర్యముగాఁ బ్రార్థింపఁజొచ్చెను. ఆతఁడు
తుదకుఁ దనప్రార్థనాఫలమును బొందియున్నట్టు తెలియఁజెప్పు
టయేగాక తన మొఱ యాలకింపఁబడినట్టు ఋజువుఁజేయుచు
“ప్రభువు నా మొర విని నన్ననుగ్రహించెను. ప్రభువు
నాకుఁ దోడునీడ యై నన్నాదరించెను' అని చెప్పఁజొచ్చెను
మహాత్ములందఱు నీవిధముగా నీశ్వరవాత్సల్యమును బొంది
యున్నట్టు గనుపించుచున్నప్పుడు దుర్బలులమైన మనకు
మాంద్యమును సంభవించినప్పుడు మనము నిరాశజెంద నవసర
ము లేదు. మనకు మఱియొకసమయమున శ్రద్ధాభక్తు లుద
యింపఁగలవు. మనకిట్టి భావము నీశ్వరేచ్ఛననుసరించి జనించు
చుండును. ఇందుచేతనే మఱియొక బుద్ధిమంతుఁడు (Job)
“ఓప్రభువా! ఆకస్మికముగా నీవు వాని కీ ప్రాతఃకాలమున
బొడసూపి వానిని రక్షించితివి” అని చెప్పియుండెను.

నానమ్మకమును విశ్వాసమును నీశ్వరానుగ్రహమునం దుదక్క యింక నెందు నుంచఁగలను? నే నెప్పుడును నీశ్వరానుగ్రహమును మాత్రమే యాశించుచుంటిని. ఈశ్వరానుగ్రహము నాయందు లేనప్పుడు, నే నుత్తమపురుషులతో స్నేహించియున్నను, భక్తిపరులైన సోదరబృందముచేఁ బరివేష్టింపఁబడియున్నను బవిత్రములైన యుద్గ్రంథములు నాకు లభించియున్నను మధురమైన స్తుతిపాఠంబులు జమున సందర్భపడినను నివియన్నియు నాయధ్యాత్మిక జీవితమునకుఁ దోడ్పడి నాకు సంతృప్తిని గలిగింపలేకపోవుచున్నవి. అట్టిసమయమందు మనము సంపూర్తిగా నీశ్వరేచ్ఛకు లోఁబడి యోరిమితో వేచియుండుటకన్న నుత్తమసాధన మేదియుఁ గనుపించదు. ఈ విధముగాఁ గొన్నిసమయములయం దీశ్వరవాత్సల్యమునకు దొలఁగియుండని భక్తుఁడెవ్వఁడును గనుపించఁడు. భక్త్యావేశమప్పుడప్పుడు క్షీణింపనివాఁడు సయితము లేఁడు. ఆదియందుగాని యంతమందుగాని మనోవికారమునకు లోనుగాక యెల్లప్పుడు సంతోషముగలిగి సుఖించుచున్న మహాత్ముఁడెవ్వఁడును భగవంతునికొఱ కెట్టిబాధనైనను నోరిమితో భరించి సర్వకాల సర్వావస్థలయందును నీశ్వరుని చింతించుచున్నవాఁడు గానరాఁడు. ఉపశమనమునకు ముందు బాధలును కష్టములును నతిశయించుచున్నప్పు డుపశమనము సమీపించుచున్నదని యెఱుంగవలయును. ఈశ్వరోపశమనము మనోవికారముల నోరిమితో భరింపఁగలిగినవారికి మాత్రమే ప్రసాదింపఁబడు

చున్నది. “ మనోవికారములను జయింపఁగలిగినవారికి జీవితా ఫలము ననుభవింపఁ బ్రసాదించెదను ” అని భగవంతుఁడు నుడివియుండెను. కష్టముల భరింప సామర్థ్యము గలిగియుండుటకుఁగూడ యీశ్వరోపశమనము మానవునకుఁ బ్రసాదింపఁబడుచున్నది. అధ్యాత్మికగర్వము నడ్డుపెట్టుటకు మనోవికారము తోఁబడించుచున్నది. దయ్యమింకను నిద్రింపలేదు. అహంభావ మింకను చావలేదు. నీ కుడియెడమ భాగములయందు నీశత్రువర్గము పెచ్చుపెరిగియుండుటచే పోరాటమునకు సిద్ధపడియుండుము.

10 ఈశ్వరవాత్సల్యమునకు కృతజ్ఞుఁడవయియుండుము.

నీవు శ్రమపడుటకు నుద్దేశింపఁబడినప్పుడు నెమ్మదిగాఁ గూర్చుండుటకు నేలయభిలషించెదవు? ఆనందించుచుండుటకన్న బాధలను భరించుటకును సుఖమున ననుభవింపఁగోరుటకన్న నోరిమిగలిగియుండుటకును సంసిద్ధమైయుండుము. తా ననుభవించుటకు వీలుపడినయెడల సుఖమును నానందమును బడయఁగోరనివాఁడెవఁడుండును? శరీరభోగములకన్నను ప్రపంచసుఖములకన్నను నధ్యాత్మికోపశమన మత్యాదరణీయమై యున్నది. ప్రపంచకసుఖములన్నియు దోషదూషితములు. నిరర్థకములు. అధ్యాత్మికసుఖము మనోహరమైనది. ప్రస్తుతింపఁదగినది. సౌభాగ్యమునుండియు పావనత్వమునుండియు నుద్భవించుచున్నది. భగవంతునివలన పావనహృదయములయందు మాత్రమే పూరింపఁబడుచున్నది. ఈయీశ్వరోపశమనముల

నెల్లరు తమయిచ్ఛానుసారముగ ననుభవింపఁజాలరు. ఎందుచేత
ననఁగా మనోవికారము వారల తఱుచు బాధించుచుండును.
మనోవికారముల విడిచిపెట్టఁగలిగిన స్వేచ్ఛాభావము వారిహృద
యమున స్థిరముగా నిలిచియుండుటలేదు. అవ్యక్తమైనమనస్వా
తంత్ర్యమును నహంభావాద్వమును నీయాత్మవిషయములకుఁ
బ్రతిబంధములై యున్నవి. ఈశ్వరుఁడు తనవాత్సల్యోపశమన
మును మానవులకుఁ జక్కఁగాఁ బ్రసాదించుచున్నవాఁడుకాని
మానవుఁడు తనకుఁ బ్రసాదింపఁబడినదానిని కృతజ్ఞతతో మరల
యీశ్వరునకు సమర్పించుచుండ లేదు.ఇందుచేత నేయావాత్సల్య
ప్రవాహము మనయందు పరిపూర్ణముగాఁబ్రవహించుటలేదు
మనవాత్సల్యప్రదాతయెడల మిగుల కృతఘ్నులమై యీప్ర
సాదింపఁబడినవాత్సల్యమును మరల మునిమూలమునకుఁ బ్రవ
హింపఁజేయ లేక పోవుచుంటిమి. ఎవరునిజముగా నీశ్వరునియందు
కృతజ్ఞులైయుందురో ఈశ్వరవాత్సల్యము నిజముగా వారియధీ
నమై యున్నది.ఆవాత్సల్యము గర్విష్టులయాధీనమునుండి తొలఁ
గింపఁబడి దీనులకుఁ బ్రసాదింపఁబడుచుండును. అనుతాపభావ
మును నాహృదయమునుండి తొలఁగించెనియుపశమనమును నే
నన్నదాశింపను. ఇంతియేగాక నాకు గర్వమును గలిగించెడిసా
మర్థ్య మీశ్వరోపాసనవలన నాకుఁ గలుగవలయుననినయిత్తు
నే నపేక్షింపను.మనకు మాహాత్మ్యముగాఁ దోఁచుచున్నవిషయ
ములన్నియు పావనములైనవి గావు. మనకు హితముగానున్న
విషయములన్నియు మంచివికావు. నేను కోరుచున్నకోరికలన్ని

యు పరిశుద్ధములైనవి గావు. నాకుఁ బ్రేమాస్పదమైనవన్నియు
నీశ్వరునకు బ్రియములు గావు. ఇంతకన్నను నెక్కుడు అణకు
వను గలిగించునట్టియు నింతకన్నను నెక్కుడు పావనమైన నీశ్వర
భక్తిని గలిగించగలిగినట్టియు స్వార్థపరత్వమును నింతకన్నను నధిక
వైరాగ్యముతో త్యజింపను త్సాహమును గలిగించునట్టియు
వాత్సల్యమును మాత్రమే బడయ నపేక్షించుచుందును. భక్తిభా
వమును గలిగించునట్టియు దానికి విఘాతమును గలిగించునట్టి
యు స్థితుల రెంటిని బొందియున్నవాఁడు తగినంత లాభమును
బొందఁగలిగియున్నట్లు యోచింపఁబడను. ఆతఁడన్ని విషయము
లయందును నిరర్థకుఁడని తెలిసికొనఁబడును. భగవత్సంబంధ
మైనదానిని భగవంతుని కర్పింపుము. నీస్వంతమైనదానిని నీకు
నారోపించుకొనుము. అనఁగా నీశ్వరుఁడు నీకనుగ్రహించియున్న
వాత్సల్యమునకు నమస్కారములు వానికి సమర్పింపుము. నీవను
భవించుచున్న పాపము నీస్వయంకృతాపరాధమని తెలిసి
కొనుము. నీవందఱికన్నను దక్కువగా నున్నట్లు యోచించు
కొంటివేని నీవందఱికన్నను నధికుఁడవై ప్రకాశింపఁగలవు. త
క్కువస్థితి లేకయె యెక్కువస్థితి యెన్నడును సంభవింపనేరదు.
భగవంతుని యెదుట గొప్పవారై ప్రకాశించుచున్న మహాత్ము
లందఱు తమదృష్టియందు మిక్కిలి తక్కువగా నుండ నేర్చిన
వారే. వారు తమమనస్సునందెంత యణఁగియుండిరో యంత
యాధిక్యముతో వారు ప్రకాశించుచుండిరి. వారేవిషయము
నందును గర్వించుటలేదు. వారు సత్యమును పారమార్థికానంద

మును పూర్తిగాఁ గలిగియుండుటచే వారికివ్యర్థమైనయానంద
ము నిరర్థకములైనసుఖములను నభిలషించుట లేదు. వారు స్థిర
మైననిశ్చితార్థమును భగవంతునియందుమాత్రమే గలిగియుండిరి.
తాము పొందుచున్న మేళ్లన్నియు భగవంతునియనుగ్రహము
వలననే లభించుచున్నవని యాథాగా నమ్మియున్నవారందఱు
తదన్యమైనవిషయానందమును నించుకయు పాటింపరు. ఈశ్వరుని
వలనలభింపఁజెడి పరమానందమునకుమాత్రమే వారుప్రయత్నిం
చుచుందురు. ఈశ్వరుఁడు తనయందును మహాత్ములయందును
నానందింపఁబడవలయుననిమాత్రమే వారుగోరుచుందురు. వారు
భావమునం దీనదానమునేగలిగి వ్యవహరించుచుందురు. నీవేది
యైన నించుక మేలు తెలస్థించినప్పుడు మిగులకృతజ్ఞుడవై యుం
డుము. అందువలననీవుగొప్పమేళ్లనుబొందనర్హుఁడవై యుందువు.
నీకుఁబ్రసాదింపఁబడిన మేలు మిగులసూక్ష్మమైనను నదియన్నిటి
కన్నను మిగులగొప్పదై యున్నట్టుయోచింపుము. మేలు పైకిహే
యముగాఁ గనుపించుచున్నను, దానియందుఁ బ్రత్యేకించి
వేఱువిధమైన విలువమఱియొకటి గలిగియున్నట్టుయోచింపుము
ఆమేలునుననుగ్రహించియున్న మహాత్మునిగౌరవమ్మును యోచిం
పఁగలిగితివేని యదిసూక్ష్మమైనట్టును హేయమైనట్టును గను
పించదు. పరమాత్మునివలన దయచేయఁబడిన మేలెన్నటికిఁ జిన్న
దిగానేరదు. భగవంతుఁడుమనకు శిక్షలను బాధలనుబ్రసాదించి
నను నవియన్నియు మనక్షేమమునిమిత్తముద్దేశింపఁబడినందున
మనమువానియెడల కృతజ్ఞులమైయుండవలయును ఆయీశ్వరా

నుగ్రహమును మనయందు స్థిరముగా నిలుపుకొనఁదలఁచిన యెడ
ఆయన మనయందుఁ గలిగియున్న వాత్సల్యమునకు మన మెల్ల
ప్పుడుఁ గృతజ్ఞులమై యుండవలయును. అది మననుండి తొలగింపఁబడి
న యెడల పరమవిధేయులమై యోరిమిఁ గలిగి మరల ప్రసాదింపవ
లసినదని వానిని ప్రార్థించుచుండవలయును. దానిని నీవు పోఁగొట్టు
కొనకుండుటకు మెలఁకువఁ గలిగి పరమవిధేయతతోఁ బ్రవర్తించు
చుండవలయును.

11 శిలువను ప్రేమించుట.

ఈశ్వరరాజ్యమును బడయఁగోరిన జీససుభక్తులనేకులు
గలరు. కాని, యాతఁడు వహించియున్న శిలువను భరించఁగలి
గిన వా రెవ్వరును లేరు. ఆతని యుపశమనములను బొందనపే
క్షించుచున్నవారు పెక్కండ్రు గలరు. కాని, వాని యిష్టముల
ననుభవించఁదలఁచిన వారంతగాఁ గనుపింపరు. ఆతని సహపంక్తి
భుజింపఁబ్రయత్నించు వారనేకులు గలరు. వానితో నుపవా
సములఁ గ్రహించిన వా రెవ్వరు లేరు. అందఱును క్రీస్తుతో సం
తోషింపఁగోరినవారలే. వానికొఱకు లేశమైన బాధను భ
రింపఁగలిగిన వా రరుదుగాఁ గనుపించుచున్నారు. భోజనముకొ
ఱకు వానిని వెంబడించువారు పెక్కండ్రుగలరు. వానిమనో
భావమును బడయఁదలఁచిన వా రెవ్వరును లేరు. ఆతని యద్భు
తకార్యములను గౌరవించువా రనేకులు గలరు. కాని వాని శిలువ
యొక్క యవమానమును భరింపఁజూచెడి వా రెవ్వరు కానరా
రు. సుఖముగాఁ గనుపించుచున్నంతవఱ కందఱును క్రీస్తును

ప్రేమించుచుందురు. వానివలన నుపశమనము లభించుచున్నంతవఱకు నెల్లవారును వానిని స్తోత్రవందనాదికృత్యములం బూజించుచుందురు. అత్యాప్తకాలమునను జీవను వారికిం గనుపింపక దాఁగియున్న యెడల వారు మొఱలిడి కృశించుచుందురు. తమసుఖముకొఱకుగాక జీవసునందలి ప్రేమచేత నే జీవనును బ్రేమించువారు తమహృదయము పరితపించుచున్నప్పుడును, ఆనందించుచున్నప్పుడును, నుపశమనము బొందఁగలిగినప్పుడును బొందలేకపోయినప్పుడును, వానిని సదా ప్రేమించుచుందురు. వానివలన తమ కెట్టియుపశమనము లభింపకపోయినను వానిని వారు సర్వదా పూజించుచుందురు. స్వార్థపరత్వముతోఁ గూడియుండనప్పుడు జీవనుమీఁద పరిశుద్ధమయినప్రేమ యెంతబలముగలది! సుఖసంపాదనము నిమిత్తము వానిని సేవించుచున్న వారిజీవితము కూలిజీవితము. ఎల్లప్పుడు తమలాభమునుమాత్రమే చూచుకొని జీవసును సేవించుచున్నవారు శుద్ధ స్వార్థపరులు స్వార్థపరత్యాగులై యీశ్వరుని సేవించువారెవరు ? స్వార్థపరత్యాగియైన జ్ఞానవంతుఁడు కనుపించుట మహాకరము. ప్రాపంచికపదార్థములయందు నిస్పృహత్వము గలిగి నమ్రభావమును గలిగియున్న యుత్తమపురుషుఁ డెందు గలఁడు? వానివిలువ యపారమైనది. దిగంతరాళముల వ్యాపింపఁగలది. మనుష్యుఁడీలోకమున దాను బొందియున్న సర్వమును విడిచి పెట్టఁగలుగుట గొప్పవిషయముగాదు. కఠినమైన సాధనముల నభ్యసింపఁగలిగినను గొప్పవిషయము గాదు. సర్వశా

త్రములు నభ్యసించి యమితమైన పరిజ్ఞానము గలిగినను స్వల్ప
విషయమే. సర్వయోగ్యతలను వహించి దృఢమైన భక్తిభావ
మును గలిగియున్నను వానియం దింకను గొంతకొఱత కనుపిం
చుచున్నది.

మానవునియందుండవలసిన ప్రధానమైన విషయమొ
కటిగలదు. అది వానికి మిగుల యావశ్యకమైనది. అది యేది
యన తాను సర్వమును బరిత్యజించుటయేగాక తన్ను సయిత
ము తాను బరిత్యజించియుండుట స్వాభిమానమునుబూర్తిగాఁ
ద్యజించుట నీకు విధాయకములైన కృత్యములన్నియు నాచ
రింపక విధిలేనివగుటచే వానిని నీవాచరించినను నది యొక
గొప్పవిషయముగాదని యోచించుకొనుము. లోకమందలివల
వను గొప్పవిషయముగా పరిగణింపఁబడుచున్నంత మాత్రము
చేత నేవిషయమును గొప్పవిషయమని యోచింపకుము. నీవు
యథార్థముగా నిరర్థకుఁడవైన సేవకుఁడవని భావించుకొనుము.
ఏలయనఁగా "నీవు విధికృతములైన ధర్మములను నెరవేర్చినప్పు
డుసయితము నీవు నిరర్థకసేవకుఁడవని తెలిసికొనుము" అని
సత్యము చెప్పుచున్నది. ఎవరైనను దాను నిరాధారుఁడయి
యున్నట్లును తెలిసికొనఁగలిగినయెడల నాతఁడు భావమునందు
విషయవిధేయతలు గలిగియున్నవాఁడగును. తన్ను తాను విస
ర్జించుటయే గాక సర్వవిషయములను సయితము విసర్జించి
మిక్కిలి హైన్యమయిన తావునం దధిష్ఠింపఁగలిగిన యుత్తమ
పురుషునికంటె నధికధనవంతుఁడును స్వతంత్రుఁడును బలా
వంతుఁడును మఱియొకఁడు లేఁడు.

12 పావనమైన శిలువ.

స్వార్థపరిత్యాగము గావింపుము. శిలువను ధరింపుము. జీససును వెంబడింపుము" అను మాటలు మానవులకుఁ గఠినములై యుండవచ్చును. "నీవు నన్ను పరిత్యజించుము. శాశ్వతనరకబాధల నొంది దుఃఖింపుచుండుము" అని కడపట ప్రభువు నుడివియున్న శాపవాక్యము వినునప్పుడు హృదయమునకు మరియెంత కఠినమై తోఁచవచ్చును. శిలువనుగూర్చిన బోధనలను హృదయపూర్వకముగా వినఁగోరినవారును, విని దానిని వర్తింపఁగలిగినవారును పైనుదహరింపఁబడినట్లు శిక్షాస్మృతికి భయపడ నేరరు. ప్రభువు విచారింపవచ్చినప్పుడు యీ చెప్పఁబడిన శిలువయొక్క గుఱుతు పరలోకమున గనుపించుచుండును. శిలువవేయఁబడిన స్వరూపము ననుసరించి జీవింపనేర్చిన సేవకులందరు న్యాయాధిపతియైన జీసను నతివిశ్వాసముతో నిర్భయులై సమీపింపఁగలరు. శిలువ నిత్యేశ్వరరాజ్యమునకుఁ గొనిపోవుచున్నప్పుడు దానిని నీవు వహించుట కేల భయపడెదవు? ముక్తిమార్గము శిలువయందుఁ గనుపించుచున్నది. జీవనము రక్షణము ఆధ్యాత్మికమాధుర్యము. మనోబలము మొదలయిన సౌభాగ్యములన్నియు శిలువయందున్నవి. యోగ్యతయొక్క యౌన్నత్యము, పరిపూర్ణ పావనత్వము, ఆత్మానందము మొదలయిన పరమార్థవిషయములన్నియు శిలువయందుఁ బ్రకాశించుచున్నవి. శాశ్వతజీవితాశ రక్షణోపాయము మొదలయిన వేమియు శిలువయందుదప్ప యింకెందేయుం గనుపింపవు. నీకు ముందు జీసను శిలువను ధరించి చనియుండెను. నీకొఱకు శిలువపై ప్రాణములువిడిచి చనిపోయెను. కృపయుతము శిలువనువహించి శిలువపై మరణించితివేని

శాంతితో మార్గమును జెందవలయునని యీశ్వరసంకల్పము. నీవు వా
నితో జీవించుదువు. వాని బాధలయందు నీవు వానిననుసరింపఁ
గలవేని వాని పరమానందమునందుఁ గూడ వానిననుసరింపఁగలవు.
సత్యము శిలువయందు గనుపించుచున్నది. కనుక అది మార్గ
ము. శిలువపైఁ జెందెడి మరణమునందు సర్వము నాధారపడియు
న్నది. పవిత్రమయిన శిలువ మార్గముతప్ప జీవిత శాంతిని
గలిగియుండుటకును స్వచ్ఛందజీవితము నవలంబించుటకును నిత
రమార్గ మేదియు లేదు. నీ విచ్చోట కేఁగదలఁచిన నేగుము;
నీవు చేయఁగలిగిన బ్రయత్నములన్నియు జేయుము. దీనియం
దు శిలువకన్న నుత్తమమార్గ మేదియుఁ గనుపించదు. భూమి
యందు సురక్షితమయిన మార్గము మఱియొకటి లేదు. ఆనంద
ప్రదమయిన నీయిచ్ఛ ననుసరించి యన్నివిషయములను క్రమ
ము గాగాని నేర్పఱచింపుము. నీయిచ్ఛానుసారముగా గాని వేఱ
వానియొక్క విధముగాగాని దానియందు నీవు కొంతబాధ ననుభ
వించుచుందువు కనుక నీకు శిలువయెల్లప్పుడు కనుపించుచుం
డును. శరీరమునందుగాని మనస్సునందుగాని బాధఁ గనుపించుచు
న్నప్పుడు మనోకలవరము సంభవించుచున్నది కొన్నిసమయము
లయందు నీశ్వరునిచేత పరిత్యజింపఁబడుచుందువు. [illegible]న్న నీవు
సఖ్యతము తెలియు నీతో ఘోరముగా బాధపెట్టుకొనుచుం
దువు.

ఏ పరిహారము వల్లను నిన్ను నీ వుద్ధరించుకొన నేరవు.
ఏయుపశమనము వల్లను నీవు విశ్రాంతినిగలిగియుండ నేరవు. ఈ
శ్వరసంకల్పమును బట్టి నీవెంతకాలము బాధపడవలసియుండు
నో అంతకాలము నీవు బాధపడుచుండుటతప్పదు. దానిని దప్పిం
చుకొనుటకు వేఱుసాధన మేదియు నుండనేరదు. ఏయుపశమన

మును లేకయే నీవు బాధలను సహింపనేర్చియుండవలయునని యీశ్వరసంకల్పము. నీవు వానికి పూర్ణముగా విధేయుడవై యీ బాధల మూలమున నమ్రభావమును నేర్చియుండవలయునని యీశ్వరుడు సంకల్పించియుండెను. క్రీస్తువలె బాధలననుభవించఁగలిగిన మానవుఁడు తప్పక వాని మనోభావమును హృదయముతో స్పృశింపఁగలిగినపురుషుఁడెవ్వఁడును లేఁడు. శిలువ యెల్లప్పుడు నీచేరువనుండి ప్రతిచోటను నీకొఱకు నిరీక్షించుచున్నది. నీ వెచ్చటకు బరుగువారినను, ఎచ్చోట దాఁగినను నీవు దానిని దప్పించుకొనఁజాలవు. నీ వెచ్చటకు వెళ్లినను నీయహంభావమును నీతోఁ గొనిపోవుచుంటివి. నీ యహంభావమును నీ వెప్పుడును విడిచిపెట్టలేకపోవుచుంటివి. భూమ్యాకాశంబులఁ బరిశీలింపుము. నీ బాహ్యాంతరములఁ బరీక్షించుము. నీ వెచ్చట పరికించినను నీ కన్నులయెదుట శిలువయే గనుపించుచున్నది. నీవు చిత్తశాంతిఁ బడయఁగోరినను శాశ్వతఫలమును బొందఁదలఁచినను నీ వెల్లయెడలను నోరిమి గలిగియుండుటకును నభ్యసింపవలయును. నీవు శిలువను సంతోషపూర్వకముగా భరింపఁగలిగితివేని తుదకది నిన్ను వహించి నీవు పొందవలసియున్న గమ్యస్థానమునకుఁ గొనిపోవును. ఇచట నీవు పొందుచున్న బాధ లేమియు నచ్చోట గనుపింపవు. నీవు దానిని నిష్టముతో భరింపఁబూనితివేని అది నీకు మిగుల దుర్భరమై యధికభారమును గలిగియుండును. ఏది యెటులున్నను తుదకు నీవు దానిని భరించితీరవలయును. నీవొక శిలువను నీవు భరింపవలసియుందువు. మనుష్యమాత్రుఁడైన వాఁడెవ్వఁడును దప్పించుకొనలేనిదానిని నీవు దప్పించుకొనఁగలవని దలఁచెదవా ? ఈలోకమున కష్టములను, బాధలను ననుభవింపని మహాపురుషుఁడె

వ్వఁడుగలఁడు ? జీవించియున్నంతవఱకు జీససునకై నను తనమ
నోభావము నందు విచారమునొందని నిమిషమేదియైనగలదా ?
క్రీస్తుబాధల ననుభవించి చనిపోయినపిదప మరణలేచి పరమా
నందము నొందఁగలిగెను. అని యాతఁడు నుడివియుండెను. నీవీ
రాజమార్గము ను (శిలువయొక్కమార్గము) దప్ప యితరమార్గ
మున నెట్లు ప్రయత్నింపఁగలవు ? క్రీస్తు జీవితమంతయు బా
ధలతో నిండియుండె. మతమునిమిత్త మాతఁడు చంపఁబడెను.
అట్టివిషయములో నీవు సుఖించుటకును విశ్రమించుటకును గో
రుచుండెదవా ? కష్టమనుభవించుటకన్న వేఱువిషయమును
దలంచితివేని యది నీకుఁ బ్రమాదకరము. గొప్ప పొరబాటు.
మానవజీవితమంతయు కష్టములతోఁ బూర్ణముగా నిండియున్న
ది. ఎల్లకడల బాధలను సూచించుచున్నవి. అధ్యాత్మికజీవి
తము నందు మానవుఁడధికముగా నభివృద్ధిఁ జెందినకొలఁదిని వా
నికష్టములయొక్క భారము నంతింత యతిశయించుచుండును.
వానిబాధ యీశ్వరునియందు వానికిఁ బ్రేమ యతిశయించిన
కొలఁదిని వంతింతబలపడుచుండెను. ఇట్టిమానవుఁడు పలువిధ
ములయిన బాధలననుభవించుచున్నను నుపశమనమును లేక
యుండఁడు.సహించియున్న బాధలకుఁ దగినఫలము నొందఁగల
నన్ననమ్మకము వానిని నుపశమింపఁజేయుచుండును. అట్టిబా
ధలకు దన్ను దాను హృదయపూర్వకముగా నప్పగించియుం
డుటచే కష్టములయొక్క భారము శ్వరోపశమనముగా పరిణ
మించుచుండును. అంతరంగికోపశమనము వలన హృదయమున కెంత
వఱకు బలముగలుగునో అంతవఱకు నహంకారమడఁగియుం
డును.

జీససుయొక్క శిలువ ననుసరింప నపేక్షించుటచే కష్టము లను బాధలను భరింపఁగలిగిన యెడల మానవుఁడు తగినంత మనో బలముగలిగి విచారమునకును బాధలకును భయపడక యవి త నకు శ్రీమోదాయకములనియే భావించుచుండును. విషయ ములు తనకుబాధకరముగాను కఠినములుగాను గనుపించుచున్న కొలఁదిని, సర్వము నాతఁడుభరింపశక్తి గలిగియుండుటచే నీశ్వర దృష్టికిఁ దానుమిగులహితుడై యుండునన్న దృఢనమ్మకమును గలిగియుండును. తానట్లు అధిక సాహసముగలిగి వర్తించుటకు కారణము మానవుని స్వకీయబలముగాదు. ఈశ్వరవాత్సల్యమే కారణము. మానవహృదయము మిగుల దుర్బలమైయున్నను తన కహితములైనట్టియు బాధాకరములగునట్టియు కార్య ములను సాహససంతోషములుగలిగి హృదయపూర్వకముగా నెరవేర్పఁగలుగుటకు నీశ్వరానుగ్రహముగాక వేఱుకారణమేము న్నది. కష్టములను బాధనుభవించుటయు శరీరమును కృశిం పఁజేసి నమ్రభావమునకుఁ గొనితెచ్చుటయు ప్రాపంచికగౌరవ ముల కాశింపకుండుటయు దూషణతిరస్కారములను సంతోష ముతో భరింపఁగలుగుటయు, తన్నుదానుతిరస్కరించుకొనుట యు యితరులవలన తిరస్కరింపఁబడఁగోరుటయు నెట్టికష్టముల నైనను క్షమలతో భరింపఁగలుగుటయు లౌకికసుఖముల నపే క్షింపకుండుటయు నివియన్నియు మానవప్రకృతి ననుసరించియున్న విషయములుగావు. నీమానవస్వభావమును నీవుచక్కగాఁ బరీక్షి ంచితివేని యీగుణములన్నియు నీస్వకీయబలము ననుసరించి యుండనట్టు నీవు తెలిసికొనఁగలవు. నీవు ప్రభువునుమాత్రమే న మ్మితివేని వానియనుగ్రహమువలన దగినబలముగలిగి నన్నను నీమాంసప్రవృత్తులను జయింపఁగలిగియుందువు. ఈలోకమం

తయు నీకుస్వాధీనమై యుండును నీమనస్సును సయితము నీవు
నిగ్రహింపఁగలవు. నీవుగాఢనమ్మకమును యోగ్యుధమును చే
దాల్చి క్రీస్తుయొక్క శిలువను బూనియుంటివే శత్రువులకుగాని
దయ్యములకుగాని నీవుభయపడ నవసరములేదు. నీయందు ప్రేమ
చే శిలువనొందిన జీససుయొక్క శిలువను నీవు గౌరవము
తో ధరింపఁగలిగియుండుటకు జీససునకు నీవువిశ్వాసనీయుఁడవైన
సేవకుఁడవైయుండుము. ఈ చెడుజీవితమున పలువిధములైన కష్ట
ములను అధికమయిన యనిష్టత్వమును బొందగలిగియుండుట
కు సంసిద్ధుఁడవయియుండుము. నీవెంత వాఁడవయినను నీదుస్థితి ననుభ
వింపక తప్పదు. నీ వెందుదాఁగినను నీకది సంసిద్ధమయియుండును. కష్ట
మును విచారమును నోర్పుతో సహించియుండుట తప్ప వానిని
దప్పించుకొనుటకు నితరపరిహారమేదియు లేదు. ప్రభువునకు నీవు
స్నేహితుఁడవయి నానితో సుఖపడఁగోరిన యెడల యాతఁడనుభ
వించియున్న ఘోరకష్టములను బాధలను నీవుసుప్రీతితో ననుభ
వింపగడగుము.

సుఖములను నిర్వేదించి విడిచినను నాని
భగవంతుఁడు తన యిచ్చానుసారముగా నిచ్చును మనకు.
నీవుకష్టములను బాధలను సహనముతో భరింపగలిగియుం
డుటకు నిశ్చయపరచుకొనుము. ఆకష్టములే నీకు నిజసౌఖ్యము
లైయున్నట్లు భావించుకొనుము. ఆకష్టములను సంతోషముగా
నీవుధరింపగలిగియున్నప్పుడు సయితము అధికముగ నీకుఁ
గలుగుచున్న బాధ పరలోకమున పొందఁబోవుచున్న
మహానందములో సహస్రాంశమైనను ఉండనేరదని తెలిసి
కొనుము. బాధలును కష్టములును క్రీస్తునకు నీకు హిత
వులుగాగనుపించెడి స్థితిని నీవుసమీపించునప్పుడవియన్ని

యు నీకు సుఖప్రదముగా గనుపించి యీభూలోకము స్వ
ర్గలోకమువలె గనుపించుచుండును, కష్టములు నీకు బాధాక
రములుగా గనుపించుచున్నప్పుడును వానిని దప్పించుకొను
టకు నీవు బ్రయత్నించుచున్నప్పుడును నీకవియెల్లప్పుడు
మనోవ్యథను గలిగించుచుండును. నీవు చేయవలసినదానిని
జేయ బూనితివేని అనగా బాధలనుభవించుటకును మరణిం
చుటకును నీవు సంసిద్ధుడవైయుంటివేని అది నీకు మిగుల
క్షేమకరమై నెమ్మదిని గలిగించుచుండును. పూర్వము కా
[illegible]గ్రంథము తెలుపుచున్నట్లు (paul) మూడవస్వర్గమున నుండ
గలిగినను గీడనుభవించక నుండ నేరడాయెను. మానవుడు నా
కొరకు శ్రమలనుభవింపవలసియుండునో నేను జూ
ప జూపెదనని యేసు నుడివియుండెను. కావున జీసును
నీవెల్లప్పుడు ప్రేమించుటకును సేవించుటకును నిశ్చయించు
కొంటివేని కష్టములను నీకొరకు నిర్ణయించుచున్నను జీసుకొఱ
కు నీవు కష్టములనుభవింపగలిగియుంటివి యెంత యోగ్యమై
నది! ఎంతసుఖకరమైనది! భగవద్భక్తులయిన మహాత్ము
లందరికి నది యెంతో సుగంధకరమైనది. దేవదూతల కది
యెంతక్షేమకరమైనది! కష్టములను మనమిట్లు భరించవలసిన
దని చెప్పువారు నెక్కుడుగా నుందురుగాని దానినను భవింపనిష్ట
మున్న వారరుదుగా గనుపింతురు. అనేకులు ప్రపంచకవిషయ
ములకొఱకెన్ని బాధలనుభవించుచున్నప్పుడు నీవీశ్వరుని
కొఱకు స్వల్పమైనను భరింపలేవా? చచ్చియున్న జీవి
తమున జీవింపగలిగియుండుము. ఎవడు తన్ను తానుచంపుకో
గలిగియుండునో యాతడీశ్వరుని యందు జీవింపగలిగియుండును.

క్రీస్తు నిమిత్తము కష్టములను సహనముతో భరింప

కలిగినవారు తప్ప యితరులెవ్వరును పరమార్థవిషయముల
ను దెలిసికొనజాలరు. ఈశ్వరునినిమిత్తము పుట్టినకష్టములైన
ను నీవు సంతోషముతో భరించియుండుటకంటె యీప్రపం
చకములో నీకు క్షేమకరమైనదియు నీశ్వరునకు ప్రీతి
కరమైనదియు వేఱొకటిలేదు. నీవు కోరవలసివచ్చినప్పుడు
యుపశమనములచే సేదదీర్చుకొనుట కిష్టపడక క్రీస్తుకొఱకు
బాధల భరించుటకే కోరుకొనుము. అందువలన నీవు క్రీస్తు
నకు ప్రేమాస్పదుండవై యుత్తమపురుషులందఱును బొంది
యున్నగతిని బొందగలవు. మనయర్హతయు జీవితమునందు
మనము బొందియున్న జ్ఞానాభివృద్ధియు మనమిచట ననుభ
వించుచున్న యసంఖ్యాకములైన సుఖములనుబట్టియు య
పశమనములనుబట్టియు లెక్కింపబడవు. అనేకములైన
కష్టములను బాధలను నోరిమితో సహింపగలిగియుండు
టనుబట్టి యవి పరిగణింపబడుచుండును బాధలను భరించు
టకన్న మానవుల ముముక్షుత్వమునకు మంచి సాధనము
మఱియొకటి; యున్నయెడల క్రీస్తు దానిని మనకు దృష్టాం
తరముపలననుబోధనలవలనను జూపియుండును. వానిననుస
రింపగోరిన శిష్యవర్గమునకంతకు కష్టముల భరించుటకన్న
మోక్షమునకు వేఱుసాధనమేదియు లేదని బాహాటముగా
నుడివియుండెను. „ఎవరైన నన్ను ననుసరింపజూచినయె
డల స్వార్థపరిత్యాగులై శిలువను ధరించి నన్ను వెంబ
డింపుడు" అని క్రీస్తు నుడివియుండెను. మనమెన్ని గ్రం
థముల జదివినను నెన్ని శాస్త్రముల బరిశీలించినను „బా
ధలమూలమున మన మీశ్వరరాజ్యమును జేరవలసియుం
టిమి" అను సర్వపావనమంత్రమే మనము గ్రహింప
వలసినదైయున్నది. ద్వితీయభాగము సమాప్తము.

10863